

أفكار من الأثر السليبي
عنا في عصرنا
تتزيلا لغزنا

ഷമീർ മദീനി

الرعوة: أهدية و تطيبو

ദത്വത്:

പ്രാധാന്യവും പ്രയോഗവും

ഷമീർ മദീനി

الرعوة: أهية وتطبيع

ദഅ്വത്ത്: പ്രാധാന്യവും പ്രയോഗവും

DA'WA BOOKS
Salafi Cultural Complex, Vyttila, Cochin-19

da'wath pradhanyavum prayoghavum

author:

shameer madeeni

first edition:

october 2005

publishers:

da'wa books,

salafi cultural complex

vytila, kochi-19

cover page:

yoonus.k.k

type setting:

creative media

printing:

screen offset, cochin-18

Rs: 70/-

ദർശനം ബുക്സ്-

പുസ്തക പ്രസാധനരംഗത്തെ നവാഗതനാണ്.

അന്താരാഷ്ട്രനിലവാരത്തിൽ

മലയാള പുസ്തകങ്ങൾ പുറത്തിറക്കുകയും

പ്രസക്തമായ വിവിധ ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങൾ

മലയാളത്തിലേക്ക് മൊഴിമാറ്റം നടത്തി

പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും

അന്താരാഷ്ട്ര സമൂഹത്തിന് പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ട

മലയാള പുസ്തകങ്ങൾ

മറ്റു ഭാഷകളിലേക്ക് പരിഭാഷപ്പെടുത്തി

പുറത്തിറക്കുകയുമെല്ലാമാണ് ലക്ഷ്യം.

ദർശനം ബുക്സിന്റെ മൂന്നാമത്തെ പുസ്തകമാണിത്.

ദർശനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പുതിയ വാദമുഖങ്ങളെ

പ്രമാണബദ്ധമായി പരിശോധിക്കുന്ന രചന.

ഗ്രന്ഥകർത്താവായ ഷമീർ മദീനി

മദീന ഇസ്ലാമിക സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്ന്

ഹദീഥിൽ ബിരുദമെടുത്തയാളാണ്.

ഈ പുസ്തകത്തിൽ വെറും വർത്തമാനങ്ങളില്ല.

പ്രമാണങ്ങളും പ്രാമാണികരായ പണ്ഡിതരുമാണ്

ഈ പുസ്തകത്തിലൂടെ നമ്മോട് സംസാരിക്കുന്നത്.

വിലയിരുത്തുക; നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളുമുണ്ടാവും.

അവയ്ക്കെല്ലാം സ്വാഗതം;

അവയാണല്ലോ നമ്മെ നേരെ നടത്തുന്നത്.

പ്രാർഥിക്കുക, ഈ ശിശുവിന്റെ വളർച്ചക്കുവേണ്ടി.

അല്ലാഹുവേ.... നീ ഞങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും

സ്വർഗത്തിൽ സ്ഥാനം നൽകി അനുഗ്രഹിക്കുകയും

ചെയ്യേണമേ....(ആമീൻ)

മാനേജർ

താളുകളിൽ...

മുൻമൊഴി	11
അവതാരിക	13
1. എന്താണ് 'ദേവത്വം'?	31
2. ദേവത്വം ഒരു ബാധ്യത	36
3. ആർ ദേവത്വം ചെയ്യണം?	46
4. എന്തിനാണ് ദേവത്വം?	60
5. ദേവത്വത്തിനു വേണ്ടി കൂട്ടായ്മ...?	73
6. പ്രബോധകന്റെ സ്വഭാവഗുണങ്ങൾ	101
7. ദേവത്വത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം	111
8. ദേവത്വം മാർഗങ്ങൾ, മേഖലകൾ	120
9. ദേവത്വവും മതതാരതമ്യപഠനവും	129

മുൻമൊഴി

ദർശനം, പ്രവാചകന്മാരുടെയും നിർവഹിച്ച ഉൽകൃഷ്ട കർമ്മം. അവരെ പിൻപറ്റിയവരും ആ പാത തുടർന്നു. മഹത്തുക്കൾ. ഭാഗ്യവാന്മാർ. അവരെ നന്മയിൽ പിൻപറ്റി ആ പാതയിലൂടെ മുന്നേറുവാൻ നമ്മളും ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ആത്യന്തിക വിജയത്തിന് അതാണല്ലോ ഏകമാർഗ്ഗം. പക്ഷെ, ആ ദർശനത്തിൽ സഹകരിക്കേണ്ടവർ, അതിനായി ഒത്തൊരുമയോടെ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടവർ.. ദർശനം പ്രവാചകന്മാരും എല്ലാം തികഞ്ഞ പണ്ഡിതന്മാരും മാത്രം നിർവഹിക്കേണ്ട കാര്യമാണെന്ന് പറഞ്ഞ് പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളെ മൂടക്കുന്ന ഇബ്ലീസിന്റെ ദർശനത്തുമായി നടക്കുകയാണ്. അതിനൊട്ട് ഇത് വേണ്ടതാനും! അല്ലാഹുവിൽ ശരണം.

ഈയൊരു പശ്ചാത്തലത്തിൽ ദർശനത്തിനെ ഇസ്ലാമും സലഫുകളും എങ്ങനെ നോക്കിക്കണ്ടു? ദർശനത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മുതൽ തൽപരകക്ഷികൾ ഇളക്കിവിടാറുള്ള ചില 'വസ്വാസ്യ'കളെ പ്രമാണബദ്ധമായി സമീപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ് ഈ കൊച്ചു കൃതിയിലൂടെ. ന്യൂനതകൾ ഉണ്ടാവുമെന്നുറപ്പ്. അത് ഗുണകാംക്ഷയോടെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കേണ്ടത് സഹോദരങ്ങളുടെ കടമ. അവരത് നിർവഹിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഇൻശാ അല്ലാഹ്... അബദ്ധങ്ങൾ ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ തിരുത്തും. ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നവരോട് നന്ദിയുണ്ടായിരിക്കും. ആരോഗ്യകരമായ വിമർശനങ്ങളേയും സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു.

ഈരൂപത്തിൽ ഈ കൃതി പുറത്തിറക്കാൻ അനുഗ്രഹിച്ച റബ്ബിന് സ്മൃതി. അൽഹംദുലില്ലാ. പല മാന്യ സുഹൃത്തുക്കളും ഈ സംരം

ഭത്തിൽ സഹകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ പ്രസാധനം ഏറ്റെടുത്ത ദർശന ബുക്സ്, ഡി.ടി.പി, ലേ ഔട്ട്, പ്രിന്റിംഗ് മുതലായവ നിർവഹിച്ച സ്നേഹസംവാദം മാസികയുടെ അനിയറ ശിൽപികൾ.... തുടങ്ങി ഒരുപാട് ഒരുപാട് സഹൃദയർ. അവരോടൊക്കെയുള്ള നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പം നന്മകൾക്കായി ദബിനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.... “നാഥാ.... അവർക്കൊക്കെയും നീ തക്കതായ നന്മ പ്രദാനം ചെയ്യേണമേ.....!”

ഇതിന് നല്ലൊരു അവതാരിക എഴുതിത്തരികയും ഒരു ജ്യേഷ്ഠ സഹോദരനെപോലെ വേണ്ട ഉപദേശ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്ത നിച്ച് ഓഫ് ട്രൂത്ത് ഡയറക്ടർ എം.എം. അക്ബർ സാഹിബിനോടുള്ള നന്ദി പ്രത്യേകം രേഖപ്പെടുത്തുന്നതോടൊപ്പം, ദബി അവന്റെ നന്ദിയുള്ള അടികളെ ആദരിക്കുന്ന, പരലോകമെന്ന പ്രതിഫല ഗേഹത്തിൽ തക്കതായ പ്രതിഫലം നൽകി അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ! (ആമീൻ) എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു.

നാഥാ... ഇതൊരു സൽകർമ്മമായി നീ സ്വീകരിക്കേണമേ... നീ ഏറ്റവും തൃപ്തിപ്പെടുന്ന മാർഗത്തിലൂടെ ജീവിച്ച് നീ ഏറ്റവും തൃപ്തിപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ മരണപ്പെടാൻ ഞങ്ങളെ നീ അനുഗ്രഹിക്കേണമേ... ഞങ്ങളുടെ പിഴവുകളും കുറവുകളും നീ മാപ്പാക്കി നിന്റെ മഹത്തായ മഗ്ഫിറത്തും മർഹമത്തും ഞങ്ങൾക്ക് നീ പ്രദാനം ചെയ്യേണമേ... ആമീൻ

ശമീർ എം.എം.
മുഴിക്കത്തോട്ടത്തിൽ
തൗഹീദ് നഗർ
ശ്രീമൂലനഗരം പി.ഒ.
എറണാകുളം - 683580
Email: shameer@nicheoftruth.org

അവതാരിക

‘ഹലോ... അസ്സലാമു അലൈക്കും....’

‘വ അലൈക്കുമുസ്സലാം വ റഹ്മതുല്ലാഹി വ ബറകാതുഹു’.

‘എം.എം. അക്ബറല്ലേ..?’

‘അതെ’

‘നിച്ച് ഓഫ് ട്രൂത്ത് ഒരു പ്രബോധക കുട്ടായ്മയല്ലേ.... അതിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരിൽ അധികവും സാധാരണക്കാരല്ലേ? (പണ്ഡിതൻമാരല്ലല്ലോ!)’

‘അതെ! സത്യമതപ്രബോധനം ഒരു ബാധ്യതയാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്ന കുറെ സത്യവിശ്വാസികളാണ് നിച്ച് ഓഫ് ട്രൂത്ത് എന്ന ബാനറിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അതിൽ പണ്ഡിതന്മാരും പാമരന്മാരുമെല്ലാം ഉണ്ട്’.

‘പണ്ഡിതന്മാരാണ് പ്രബോധനം ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് പല മഹാന്മാരും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. പണ്ഡിതന്മാരല്ലാത്തവർ പ്രബോധനം ചെയ്താൽ വമ്പിച്ച കുഴപ്പങ്ങളാണുണ്ടാവുകയെന്നും മഹാന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത് കുഴപ്പത്തിന് നേതൃത്വം വഹിക്കുകയല്ലേ?’

‘താങ്കൾ എന്ത് ചെയ്യുന്നു?’

‘പഠിക്കുന്നു’

‘എന്തിന്’

‘പി.ജിക്കാണ്’

‘താങ്കൾ പണ്ഡിതനാണോ?’

‘അല്ല; അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഞാനിപ്പോൾ ദർശന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൊന്നും പങ്കെടുക്കാറില്ല’.

‘പിന്നെ എന്നെ വിളിച്ചതെന്തിനാണ്?’

‘അത്... താങ്കളിപ്പോൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് അക്രമമാണെന്ന് അറിയിക്കുവാൻ...’

‘ദർശന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നത് അക്രമമാണെന്ന് എനിക്ക് പറഞ്ഞുതരാൻ പണ്ഡിതനല്ലാത്ത താങ്കൾക്ക് പാടുണ്ടോ?’

‘ഇതൊരു നന്ദിപത്രമാണ്; ദർശനത്തല്ല’.

‘താങ്കൾക്ക് എന്നോട് ഗുണകാംക്ഷയുണ്ട്. ഞാൻ തെറ്റു ചെയ്ത് നരകത്തിൽ പോകുന്നതിൽ താങ്കൾക്ക് സങ്കടവും വേവലാതിയുമുണ്ട്. അതിനാൽ ഞാൻ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി നിങ്ങൾ കരുതുന്ന തിന്മയായ ‘ദർശനം’ ചെയ്യുന്നതിൽനിന്ന് എന്നെ പിന്തിരിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്...അല്ലേ...?’

‘അതെ... ഞാൻ നിങ്ങളെ ഏറെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു....അതുകൊണ്ട്...’

‘സുഹൃത്തേ... എനിക്ക് ചുറ്റുമുള്ള എന്റെ സഹോദരങ്ങൾ ശിർക്ക് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ശിർക്ക് ചെയ്തുകൊണ്ടാണ് ഒരാളുടെ മരണമെങ്കിൽ അയാൾക്ക് നരകത്തിൽനിന്ന് മോചനമില്ലെന്ന് ഖുർആൻ പഠിപ്പിക്കുന്നു. ആ സഹോദരങ്ങളോട് എനിക്ക് സ്നേഹമുണ്ട്. അവരെ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. അവർ നരകത്തിൽ പോകരുതെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. അവർക്ക് നരകത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടുവാനുള്ള വഴി എനിക്കറിയാവുന്ന വിധത്തിൽ ഞാൻ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നു. ദർശനം നടത്താൻ പാടില്ലെന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ നിങ്ങൾക്ക് പാണ്ഡിത്യത്തിന്റെ അകമ്പടി ആവശ്യമില്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹു മാത്രമാണ് ആരാധ്യൻ എന്ന് പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ എനിക്കും അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യമൊന്നും വേണമെന്നില്ലല്ലോ. മുമ്പ് പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സജീവമായിരുന്നു താങ്കൾ എന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. അന്ന് നിങ്ങൾ പ്രബോധനം ചെയ്തത് ‘ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാ’യുടെ സന്ദേശമായിരുന്നു. ഇന്നും നിങ്ങൾ സജീവമാണ്. ‘ദർശനം പാടില്ല’യെന്ന പ്രബോധനത്തിനാണ് ഇപ്പോൾ സമയം വിനിയോഗിക്കുന്നതെന്ന് മാത്രം’.

‘അപ്പോൾ പിന്നെ, ദർശനം നടത്തേണ്ടത് പണ്ഡിതന്മാരാ

ണെന്ന് മഹാനായ പലരും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ...? അത്...!

‘അതെ! ദർശനം നടത്തേണ്ടത് വിവരമുള്ളവരാണ്. സംശയമൊന്നുമില്ല. താൻ പറയുന്ന കാര്യം ചുരുങ്ങിയതും സൂക്ഷ്മവും പഠിപ്പിച്ചു തന്നെയാണോയെന്ന് പരിശോധിച്ചു ഉറപ്പ് വരുത്തിയശേഷം മാത്രമേ ഒരു മുസ്ലിം അത് പ്രബോധനം ചെയ്യാവൂ. ഓരോരുത്തർക്കും തോന്നിയതെല്ലാം മതത്തിന്റെ പേരിൽ പഠിപ്പിക്കുകയല്ല ചെയ്യേണ്ടത്. താൻ പറയുന്ന കാര്യം പ്രമാണബദ്ധമാണോയെന്ന് കൃത്യമായി ഉറപ്പ് വരുത്തണം. ദുഃഖബോധമുള്ള (ബന്ധിതത്വം) കാര്യങ്ങളെ പറയാവൂ. മഹാപണ്ഡിതന്മാർ പറയേണ്ട കാര്യങ്ങൾ അവർ തന്നെയാണ് പറയേണ്ടത്. എന്നാൽ സർവ്വശക്തൻ മാത്രമാണ് ആരാധ്യനെന്ന വസ്തുത ഏത് മുസ്ലിമിനാണ് അറിയാത്തത്? അല്ലാഹുവിന്റെ മാത്രം ആരാധ്യതയിൽ ദുഃഖബോധമില്ലാത്തവൻ മുസ്ലിമാകുമോ? ഓരോരുത്തർക്കും ദുഃഖമായ ജ്ഞാനമുള്ള കാര്യങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഓരോരുത്തരും പ്രബോധനം ചെയ്യേണ്ടത്. ഇതാണ് പണ്ഡിതന്മാർ പറഞ്ഞത്. അല്ലാതെ മഹാപണ്ഡിതന്മാർ മാത്രമേ ദർശനം നടത്താവൂയെന്ന് ഒരു മഹാപണ്ഡിതനും പറഞ്ഞിട്ടില്ല’.

‘അപ്പോൾ ദർശനത്തിന് ഇൽമ് വേണമെന്ന് നിങ്ങളും സമ്മതിക്കുന്നു....?’

‘എന്താണ് സംശയം? ദർശനത്തിന് അറിവ് അത്യാവശ്യമാണ്. താൻ പറയുന്നത് ചുരുങ്ങിയതും സൂക്ഷ്മവും പറഞ്ഞുതരുന്നത് തന്നെയാണെന്ന അറിവ്. ഈ അറിവ് ദർശനത്തിന് മാത്രമല്ല വേണ്ടത്. മുസ്ലിമാകുവാൻ തന്നെ ഇൽമ് വേണം. അല്ലാഹുവിലുള്ള വിശ്വാസമാണ് ഒന്നാമത്തെ വിശ്വാസകാര്യം. അല്ലാഹു ആരെന്നും എങ്ങനെയുള്ളവനെന്നും അറിയാത്തവൻ അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുന്നതെങ്ങനെ? മലകളിലും വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലും പ്രവാചകന്മാരിലും അന്ത്യനാളിലും ദൈവവിധിയിലുമെല്ലാമുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെ. ശഹാദത്ത് എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്നറിയാത്തവന് മുസ്ലിമാകാൻ കഴിയില്ല. നമസ്കാരം, സകാത്ത്, നോമ്പ്, ഹജ്ജ് എന്നിവയെക്കുറിച്ചെല്ലാം അറിവുണ്ടായാലാണ് ഒരാൾക്ക് ഇവയെല്ലാം കളങ്കരഹിതവും പൂർണ്ണവുമായി ചെയ്യാനാവുക. ഇതേപോലെത്തന്നെയാണ് ദർശനം. താൻ എന്താണ് പറയുന്നതെന്ന് പൂർണ്ണബോധ്യം പ്രബോധകനുണ്ടാവണം. ചുരുങ്ങിയതും സൂക്ഷ്മത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിലൂടെ തന്നെയാണോ തന്റെ സഞ്ചാരമെന്ന്

അയാൾ എപ്പോഴും ആത്മവിചാരണ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. തനിക്ക് അറിയാത്ത കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആരെങ്കിലും ചോദിച്ചാൽ അത് തനിക്കറിയില്ലെന്ന് പറയാനും അറിയാവുന്നവരിൽനിന്ന് ചോദിച്ച് പഠിക്കാനും അയാൾ സന്നദ്ധനാകണം. ഇതാണ് ദർശനത്തിന് അറിവും വിനയവും അനിവാര്യമാണെന്ന് പറയുന്നതുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ'.

അറബി പരിജ്ഞാനം

'ദർശനത്ത് നടത്തണമെങ്കിൽ അറിവ് അനിവാര്യമാണെന്ന് പണ്ഡിതന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കുന്നു. ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലുമുള്ള അറിവാണല്ലോ യഥാർത്ഥ ജ്ഞാനം. ഖുർആനിലും സുന്നത്തിലും അറിവുണ്ടാകണമെങ്കിൽ അറബി ഭാഷ അറിയൽ നിർബന്ധമാണല്ലോ. അപ്പോൾ അറബി അറിയാത്തവർ ദർശനത്ത് നടത്താൻ പാടുണ്ടോ?

'ദർശനത്തിന് മാത്രമല്ല അറിവ് അനിവാര്യമായിട്ടുള്ളത്. മുസ്ലിമാകുവാൻ തന്നെ ഇൽമ് വേണം. ഇവ്വിഷയകമായി മൗലികമായ അറിവ് നൽകുന്നതാണ് ഖുർആനിലെ നൂറ്റിമൂന്നാമത്തെ അധ്യായം. അതിന്റെ സാരം ഇങ്ങനെയാണല്ലോ. "കാലംതന്നെയാണ് സത്യം. തീർച്ചയായും മനുഷ്യൻ നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു. വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും, സത്യം കൈക്കൊള്ളാൻ അന്വേഷിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും, ക്ഷമ കൈക്കൊള്ളാൻ അന്വേഷിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തവരൊഴികെ" (വി.ഖു. 103:1-3). നഷ്ടക്കാരിൽ ഉൾപ്പെടാതിരിക്കണമെങ്കിൽ, രക്ഷപ്പെട്ട കൂട്ടായ്മയിൽ (ഫിർഖത്തുനാജിയ)പെടണമെങ്കിൽ വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും സത്യം ഉപദേശിക്കുകയും ക്ഷമ ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നാണ് ഈ അധ്യായം നൽകുന്ന പാഠം. അപ്പോൾ രക്ഷപ്പെട്ടവരോടൊപ്പമാകണമെങ്കിൽ ഒന്നാമതായി ആവശ്യം വിശ്വാസം(ഇൗമാൻ)മാണ്. എന്തൊക്കെയാണ് ഇൗമാൻ കാര്യങ്ങളെന്ന് ഖുർആനും നബിവാചനങ്ങളും വ്യക്തമായി പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് അറിയാവുന്നവന് മാത്രമേ വിശ്വാസിക്കാനാവൂ. ഖുർആനിൽനിന്നും സുന്നത്തിൽനിന്നും തന്നെ നേരിട്ട് വിശ്വാസകാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ അറബി പഠിച്ചേ മതിയാവൂ. എന്നാൽ ഒരാൾ വിശ്വാസിക്കണമെങ്കിൽ അയാൾ അറബിഭാഷ പഠിച്ചിരിക്കണമെന്ന നിബന്ധനയുണ്ടോ? രക്ഷപ്പെട്ടവരോടൊപ്പമാകണമെങ്കിൽ, വിശ്വാസത്തോടൊപ്പം

സൽകർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കണം. ഒരു പ്രവൃത്തി സൽകർമ്മമാകണമെങ്കിൽ മൂന്ന് നിബന്ധനകളുണ്ട്. ഈമാൻ, ഇഖ്ലാസ്, ഇത്തിബാഅ് എന്നിവയാണവ. ഈമാനും ഇഖ്ലാസും (അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ആഗ്രഹിക്കാതിരിക്കുക) ഉണ്ടായതുകൊണ്ടുമാത്രം ഒരു കർമ്മവും സൽകർമ്മമാവുകയില്ല; ഇത്തിബാഇ കൂടിയുണ്ടാവണം. മുഹമ്മദ്(ﷺ) നബി പഠിപ്പിച്ച കർമ്മങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച രീതിയിൽ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനാണ് ഇത്തിബാഅ് എന്ന് പറയുക. മുഹമ്മദ്(ﷺ) പഠിപ്പിച്ച കർമ്മങ്ങളെന്തൊക്കെയാണ്, അവ എങ്ങനെയാണ് അദ്ദേഹം അനുഷ്ഠിച്ചതെന്നും മനസ്സിലാക്കുക ഹദീഥ് ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നാണ്. ഹദീഥ് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് ഏതെല്ലാ സൽകർമ്മങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് നബി(ﷺ) അനുഷ്ഠിച്ചതെന്ന് മനസ്സിലാക്കണമെങ്കിൽ അറബി അറിയുക അനിവാര്യമാണ്. എന്നാൽ ഒരാൾ മുസ്ലിമാകണമെങ്കിൽ അറബിഭാഷ പഠിച്ചെ തീരുവെന്ന് പറയാൻ കഴിയുമോ? ഈമാനിനും ഇത്തിബാഇനും അറബി പഠനം നിർബന്ധമല്ലെങ്കിൽ പിന്നെയെങ്ങനെയാണ് ദഅ്വത്തിന് അറബി പഠിച്ചെ മതിയാവുമെന്ന് നിബന്ധന വെക്കുക.

‘അപ്പോൾ അറബി പഠനത്തെ നിരൂൽസാഹപ്പെടുത്തുകയാണോ താങ്കൾ ചെയ്യുന്നത്?’

‘തീർച്ചയായും അല്ല! ഖുർആനിന്റെ ഭാഷയാണ് അറബി. അത് പഠിക്കുവാൻ കഴിയുന്നവരെല്ലാം അറബി പഠിക്കുകതന്നെ വേണം. അതിനുവേണ്ടി സമൂഹം പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ നൽകണം. അതിനായുള്ള സ്മാപനങ്ങളുണ്ടാവണം. അറബി അവഗാഹമായി പഠിച്ച പണ്ഡിതന്മാരെ വാർത്തെടുക്കണം. അറബി പഠിക്കുന്നതിൽ നിരവധി നന്മകളുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞ് അത് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതും അറബി പഠിക്കാതെ മുസ്ലിമാവുകയില്ലെന്ന് പറയുന്നതും രണ്ടാണ്. എല്ലാ മുസ്ലിംകളും ചെയ്യേണ്ടതാണ് ഒന്നാമത്തേത്. പ്രാമാണികരായ പണ്ഡിതന്മാരൊന്നും പറഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത തീവ്രവാദമാണ് രണ്ടാമത്തേത്. ഇതേപോലെതന്നെയാണ് ദഅ്വത്തിന്റെയും കാര്യം. പ്രബോധനരംഗത്തുള്ളവർ അറബി പഠിക്കുന്നത് നല്ലതാണെന്ന കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമില്ല. ഖുർആനിൽനിന്നും സുന്നത്തിൽനിന്നും കാര്യങ്ങൾ നേർക്കുനേരെ മനസ്സിലാക്കി അത് മറ്റുള്ളവർക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുക്കുമ്പോൾ അതിന് ഏറെ ജീവനുണ്ടാവുമെന്ന കാര്യത്തിലും പക്ഷാന്തരമില്ല. എന്നാൽ അറബി പഠിച്ചവർ മാത്രമെ ഖുർആനിലോ

സുന്നത്തിലോ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ മറ്റുള്ളവരുമായി പങ്കുവെക്കാൻ പാടുള്ളുവെന്ന് പറയുന്നതിൽ യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ല.

‘അറബി അറിയാത്തവർ ദഅ്വത്ത് ചെയ്യരുതെന്ന് പല പണ്ഡിതന്മാരും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ?’

‘ഒന്നാമതായി, പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഇസ്ലാമിൽ പ്രമാണമല്ല. തങ്ങളുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് ഉപോൽബലകമായി അവർ ഉദ്ധരിക്കുന്ന തെളിവുകൾ ബലവത്താണെങ്കിൽമാത്രമേ പ്രസ്തുത അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ മുസ്ലിംകൾ ബാധ്യസ്ഥരവൂ. രണ്ടാമതായി, താങ്കൾ പറഞ്ഞ പണ്ഡിതന്മാർ ‘ദഅ്വത്ത്’ എന്ന് പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് ഏത് അർത്ഥത്തിലാണെന്ന് സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കണം. മതവിധികളുടെ വിഷയത്തിൽ മുസ്ലിം സമൂഹത്തിലുണ്ടാകുന്ന അഭിപ്രായാന്തരങ്ങൾക്ക് തീർപ്പ് കൽപിച്ച് അവരെയഥാർത്ഥമായ സത്യദീനിയുടെ പാതയിലേക്ക് വിളിക്കുകയെന്ന വിവക്ഷയിലാണ് ചില പണ്ഡിതന്മാർ ദഅ്വത്ത് എന്ന് പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ‘ഫത്വ’ നൽകുവാൻ അധികാരമുള്ള പണ്ഡിതന്മാർ നിർവഹിക്കേണ്ട ദൗത്യമാണിത്. അവർക്ക് അറബി ഭാഷയിലും പ്രമാണങ്ങളിലുമെല്ലാം അഗാധജ്ഞാനം അനിവാര്യമാണെന്നതിൽ സംശയമില്ല. ഭാഷാ പരിജ്ഞാനം പോലുമില്ലാത്തവർ ഇസ്ലാമിക വിഷയങ്ങളിൽ സ്വതന്ത്രമായ അഭിപ്രായ പ്രകടനം നടത്തുന്നതിനെ ശക്തമായ ഭാഷയിൽ പണ്ഡിതന്മാർ വിമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ വിമർശനം ഏറെ പ്രസക്തവുമാണ്. പക്ഷെ, ഏകനായ സ്രഷ്ടാവിനെയല്ലാതെ വിളിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് സ്വർഗപ്രവേശം നിഷിദ്ധമാക്കുന്ന ദുഷ്കർമ്മമാണെന്ന് പൂർണ്ണ ബോധമുള്ള ഒരു സാധാരണക്കാരന്, ബഹുദൈവാരാധന നടത്തുന്ന ഒരാളോട് അതിന്റെ നിരർത്ഥകതയെക്കുറിച്ച് തെരുപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലെന്ന് പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഈ വിമർശനങ്ങളിലൊന്നും കാണാനാവില്ല. ഫത്വ നൽകുന്നതുപോലെയുള്ള പണ്ഡിതന്മാർ മാത്രം നിർവഹിക്കേണ്ട ദൗത്യത്തെ ‘ദഅ്വത്ത്’ എന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ച പണ്ഡിതന്മാരിൽ ചിലർ സാധാരണക്കാർ നിർവഹിക്കേണ്ടത് നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

‘അറബി അറിയാത്തവർ പ്രബോധനരംഗം കൈയാളുന്നതുകൊണ്ട് ഒരുപാട് കുഴപ്പങ്ങളുണ്ടാവുന്നുണ്ടല്ലോ. ലോകപ്രശസ്തരായ പല പ്രബോധകന്മാരും നിരവധി അബദ്ധങ്ങൾ ഇസ്ലാമിന്റെ

പേരിൽ പ്രചരിപ്പിച്ച് ഫിത്നയുണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ഇത് അവർക്ക് അറബി അറിയാത്തതുകൊണ്ടല്ലേ?’

‘ശരിയാണ്. ലോകപ്രശസ്തരായ പല പ്രബോധകർക്കും പല അബദ്ധങ്ങളും സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്ക് അറബി അറിയാത്തതും അതിനുള്ള കാരണമാവാം. എന്നാൽ അടിസ്ഥാന കാരണമതല്ല. ഖുർആനിയനെയും സുന്നത്തിനെയും അവർ മനസ്സിലാക്കുന്ന രീതി ശാസ്ത്രത്തിൽ വന്ന പിഴവാണ് മുഖ്യം. പ്രമാണങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് അവ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട ആദിമ തലമുറക്കാർ (സലഫുകൾ) മനസ്സിലാക്കിയതുപോലെയാവണം. സ്വന്തം യുക്തിക്കും ബുദ്ധിക്കും മനുസരിച്ച് പ്രമാണങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിച്ചാൽ ആർക്കും തെറ്റുപറ്റും; അറബി അറിയുന്നവർക്കായാലും അറബി അറിയാത്തവർക്കായാലും. അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതുവഴി വ്യാപകമായ ഫിത്നകൾ ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും. ഖവാരിജുകൾക്കും മുഅ്തസിലികൾക്കും ജഹ്മികൾക്കും റാഫിദികൾക്കുമൊന്നും അറബി അറിയാത്തതായിരുന്നില്ലല്ലോ പ്രശ്നം. അറബി ഭാഷയിൽ അഗാധജ്ഞാനവും പ്രമാണങ്ങളിൽ വിവരവുമെല്ലാം ഉണ്ടെങ്കിലും ആദിതലമുറക്കാരുടെ രീതിശാസ്ത്രത്തിൽ (മൻഹജ്)നിന്ന് വ്യതിചലിച്ച് പ്രമാണങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കാനാരംഭിച്ചാൽ വ്യാപകമായ കുഴപ്പങ്ങൾ തന്നെയായിരിക്കും ഫലം. ‘അല്ലാഹുവിനല്ലാതെ വിധിക്കുവാനധികാരമില്ല’യെന്ന് പറഞ്ഞ് മുസ്ലിം ലോകത്ത് കുഴപ്പങ്ങളുടെ കൂട്ടായ്മ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തവരും ‘അറബി അറിയാത്തവരൊന്നും പ്രബോധന രംഗത്തുണ്ടാവരുത്’ എന്ന് ദഅ്വത്ത് ചെയ്യുന്ന ഇന്നുള്ളവരും പ്രമാണങ്ങളെ സലഫുകളുടെ മൻഹജിൽനിന്ന് തെറ്റിച്ച് വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവരാണ്. ഭാഷാപരിജ്ഞാനത്തിന്റെ അഭാവമല്ല ഉൾക്കൊള്ളേണ്ട രീതിശാസ്ത്രത്തിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിയാനമാണ് കുഴപ്പങ്ങൾക്ക് കാരണമെന്നർത്ഥം’

സംഘടനാസംവിധാനം

‘പ്രവാചകന്മാരും സച്ചരിതരായ മുൻഗാമികളും പഠിപ്പിച്ച പാതയാണല്ലോ ദഅ്വത്തിന്റെ രംഗത്തുള്ളവർ പിൻപറ്റേണ്ടത്. സലഫുകളിൽ ഒരാളും ദഅ്വത്തിനുവേണ്ടി സംഘടനയുണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലല്ലോ. അപ്പോൾ ദഅ്വത്തിന് എന്ന പേരിൽ ഇന്ന് നിലനിൽക്കുന്ന സംഘടനകളെല്ലാം പിഴച്ച ബിദ്അത്തല്ലേ?’

‘ബിദ്അത്ത് എന്നാൽ എന്താണ് എന്നതിനെക്കുറിച്ച് തെറ്റിദ്ധാര

ണയാണ് ഈ സംശയത്തിന് നിദാനം. മതകാര്യങ്ങളിൽ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കുന്നതെല്ലാം ബിദ്അത്താണ്, സംശയമൊന്നുമില്ല. ദഅ്വത്ത് മതകാര്യമാണ് താനും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ദഅ്വത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം പ്രവാചകന്മാർ പഠിപ്പിച്ചതുപോലെ തന്നെയാവണം; അപ്പോൾ സംഘടന ബിദ്അത്താകുമോ? മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ് ദഅ്വത്തെന്നാണ് ഖുർആൻ പഠിപ്പിക്കുന്നത് (3:104, 3:110). അല്ലാഹുവിന്റെ പാശത്തിൽ മുറുകെപിടിച്ച് ഭിന്നിക്കാതിരിക്കുവാനും (3:103, 8:46, 3:105) പുണ്യത്തിലും ധർമ്മനിഷ്ഠയിലും പരസ്പരം സഹായിക്കുവാനുമാണ് (5:2) മുസ്ലിം സമൂഹത്തോടുള്ള ഖുർആനിന്റെ അനുശാസനം. ദഅ്വത്തിന്റെ രംഗത്ത് പ്രവാചകന്മാരടക്കം പരസ്പര സഹായമാവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നതായി ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. മൂസാ(ﷺ)നബിയെ സഹായിച്ച ഹാറൂൻ(ﷺ) നബിയെ കൂറിച്ച പരാമർശങ്ങളിലും ഈസാ(ﷺ)നബി ഹവാരികളോട് ദൈവമാർഗത്തിൽ സഹായിക്കണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ചതായുള്ള പ്രസ്താവനകളിലുമെല്ലാം ഇക്കാര്യമാണ് ഖുർആൻ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. മുആദുബ്ൻ ജബലി(ﷺ)നെയും അബൂമുസൽ അൾഅരി(ﷺ)യെയും യമനിലക്ക് ദഅ്വത്തിനായി പറഞ്ഞയച്ചപ്പോൾ അവരോട് റസൂൽ(ﷺ) ഉപദേശിച്ചത് 'പരസ്പരം സഹകരിക്കുക; ഭിന്നിക്കരുത്' എന്നായിരുന്നു (ബുഖാരി മുസ്ലിം). മൂന്നുപേർ ഒന്നിച്ച് യാത്ര ചെയ്യുമ്പോൾപോലും ഒരാളെ നേതാവാക്കണമെന്നാണ് പ്രവാചകൻ(ﷺ) പഠിപ്പിച്ചത്. സംഘടിതമായി നിലകൊള്ളാനും ഭിന്നതയെ സൂക്ഷിക്കുവാനും മുസ്ലിം സമുദായത്തോട് അദ്ദേഹം ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തു (തിർമിദി).

ദഅ്വത്തിന്റെ രംഗത്ത് പരസ്പരം സഹകരിച്ച് കൂട്ടായ്മയോടെ നിലനിൽക്കണമെന്ന പ്രവാചകന്റെ(ﷺ) നിർദ്ദേശം പിൻപറ്റിയവരായിരുന്നു സലഫുകൾ. ഇസ്ലാമിക രാഷ്ട്രസംവിധാനത്തിൽ ഈ കൂട്ടായ്മയുടെ ഉത്തരവാദിത്തവും നേതൃത്വവും രാഷ്ട്രസംവിധാനത്തിന് കീഴിലായിരിക്കും. ഇസ്ലാമിക രാഷ്ട്രസംവിധാനം നിലവിലില്ലാത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ ദഅ്വത്ത് നിലനിൽക്കുവാനാവശ്യമായ കൂട്ടായ്മക്ക് രൂപം നൽകേണ്ടത് അവിടെയുള്ള മുസ്ലിം സമൂഹമാണ്. പ്രസ്തുത കൂട്ടായ്മയാണ് സംഘടന. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അത് ബിദ്അത്താണെന്ന് പറയാൻ പ്രമാണങ്ങളുടെയോ പ്രാമാണികരായ പണ്ഡിതരുടെയോ പിന്തുണയില്ല.

'സംഘടനക്ക് സലഫുകളുടെ മാതൃകയുണ്ടെന്നാണല്ലോ താങ്ക

ളുടെ വാദം. ആരായിരുന്നു സലഫുകളുടെ സംഘടനയുടെ ഡയറക്ടർ....? ജനറൽ സെക്രട്ടറി.....?

‘മതവിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് കാര്യം മനസ്സിലാക്കാനാണെങ്കിൽ ഗൗരവത്തോടെ വിഷയങ്ങളെ സമീപിക്കണം-പരിഹാസം ആർക്കും ഒരുപകാരവുമുണ്ടാക്കുകയില്ല. പരസ്പര സഹകരണത്തോടെയാണ് ദർവത്ത് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് പഠിപ്പിച്ച പ്രവാചകനുമേലാണ് താങ്കളുടെ പരിഹാസമെന്ന് മനസ്സിലാക്കുക. അന്ന് ഡയറക്ടറേറ്റും ജനറൽ സെക്രട്ടറിയും ഇന്നത്തെ സംഘടനാ സംവിധാനങ്ങളാണെന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് ആർക്കാണ് അറിയാത്തത്? ദർവത്തിന് കൂട്ടായ്മയാകാമെന്ന് പ്രവാചക വചനങ്ങളിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ പ്രസ്തുത കൂട്ടായ്മയുടെ നിർവഹണം അതാത് സമൂഹങ്ങളിൽ എങ്ങനെയാകാമെന്ന് ഓരോകാലത്തെയും പ്രദേശത്തെയും മുസ്ലിംകളാണ് തീരുമാനിക്കുക. അടിസ്ഥാന സംഗതി മതം അഗ്രീകരിക്കുകയും വിശദാംശങ്ങൾ നന്മക്കനുസരിച്ച് സമൂഹം രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ട പല കാര്യങ്ങളുമുണ്ട്. പ്രസ്തുത കാര്യങ്ങൾ മതവിരുദ്ധമാവരുത് എന്നേയുള്ളൂ. പള്ളികളുടെയും മദ്രസകളുടെയും നടത്തിപ്പിന് വേണ്ടിയുണ്ടാക്കിയ മഹല്ല് സംവിധാനം, ഇസ്ലാമിക പഠനത്തിനുവേണ്ടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഇങ്ങനെയുള്ളവയാണ്. അവയ്ക്കൊന്നും അതേ രൂപത്തിൽ സലഫുകളുടെ മാതൃകയുണ്ടാവില്ല. സലഫുകൾ സ്ഥാപിച്ച യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ ചാൻസലർ ആരായിരുന്നുവെന്നും കോളേജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പൽ ആരായിരുന്നുവെന്നും അവർക്ക് പുസ്തകം വായിച്ച് അർത്ഥം പറഞ്ഞുകൊടുത്തത് ആരായിരുന്നുവെന്നുമെല്ലാമുള്ള ചോദ്യം പോലെയുള്ള ഒരു പരിഹാസ ചോദ്യമാണ് താങ്കൾ ഉന്നയിച്ചിരിക്കുന്നത്’

‘ദർവത്ത് നിലനിൽക്കണമെങ്കിൽ സംഘടനാസംവിധാനം അനിവാര്യമാണെന്നാണോ താങ്കൾ പറയുന്നത്?’

‘അങ്ങനെ ഞാൻ പറഞ്ഞില്ല. വ്യക്തികൾക്കും സ്വതന്ത്രമായി ദർവത്ത് നടത്താവുന്നതാണ്. എന്നാൽ പ്രവാചകൻ(ﷺ) പഠിപ്പിച്ച രീതിയിൽ സമൂഹത്തെ സമഗ്രമായി സ്പർശിക്കുന്ന രൂപത്തിലുള്ള പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിലനിൽക്കണമെങ്കിൽ മുസ്ലിം സമൂഹത്തിലെ എല്ലാതരം ആളുകളുടെയും സഹകരണവും കൂട്ടായ്മയും അനിവാര്യമാണ്. പീടികമുറിയിൽ നടക്കുന്ന പുസ്തക പാരായണം

മാത്രമാണ് ദർശനം എന്ന് കരുതുന്നവർക്ക് കൂട്ടായ്മയുടെ പ്രാധാന്യം ബോധ്യപ്പെടുത്തി വരികയില്ല. ഒരു മതനിരപേക്ഷസമൂഹത്തിൽ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിലനിൽക്കണമെങ്കിൽ ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. പലതരം കഴിവുകളുള്ളവരുടെയും കൂട്ടായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അനിവാര്യമാണ്. ഇങ്ങനെയുള്ള കൂട്ടായ പ്രവർത്തനമുണ്ടാകുമ്പോൾ അതിന് നേതൃത്വം വേണമെന്നാണ് പ്രവാചകൻ (ﷺ) പഠിപ്പിച്ചത്. നേതൃത്വമുള്ള കൂട്ടായ്മയാണ് സംഘടന. അതാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്'

'സംഘടനയുണ്ടാവുമ്പോൾ സംഘടനാ സങ്കുചിതത്വവും നേതാവ് പറഞ്ഞതെല്ലാം പ്രമാണങ്ങളാണെന്നും നോക്കാതെ അനുസരിക്കുന്ന സ്വഭാവവുമെല്ലാം ഉണ്ടാവില്ലേ...?'

'സംഘടനയിൽ മാത്രമല്ല വ്യക്തിബന്ധങ്ങളിലും ഇത്തരം തിന്മകൾ വന്നുഭവിക്കാറുണ്ട്. ഒരാളെ അന്ധമായി പിൻപറ്റുമ്പോൾ-അത് സംഘടനാ നേതൃത്വമാണെങ്കിലും ഒറ്റയാനായ പണ്ഡിതനാണെങ്കിലും-അത് ഇസ്ലാം വിരുദ്ധമായിത്തീരുന്നു. ചോദ്യം ചെയ്യാതെ പിൻപറ്റേണ്ട ഒരേയൊരു നേതാവേ മുസ്ലിംകൾക്കുള്ളൂ; അത് മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യാണ്. വർഗീയത (ഹിസ്ബിയത്ത്) പ്രവാചകൻ(ﷺ) വിലക്കിയതാണ്. അത് സംഘടനാ സംവിധാനത്തിന്റേതാണെങ്കിലും സാമൂഹികമാണെങ്കിലും കുടുംബപരമാണെങ്കിലുമെല്ലാം വിലക്കപ്പെട്ടതാണ്. തന്റെ സംഘടനയിൽപെട്ടയാൾ എന്ത് തെറ്റ് ചെയ്താലും അത് ന്യായീകരിക്കുന്നത് വിഭാഗീയതയാണ്; തനിക്ക് പുസ്തകം വായിച്ച് അർത്ഥം പറഞ്ഞുതരുന്നയാൾ എന്ത് പറഞ്ഞാലും അത് അപ്പടി പ്രമാണബദ്ധമാണോയെന്ന് പരിശോധിക്കാതെ സ്വീകരിക്കുന്നത് അന്ധമായ അനുകരണമാണ്. തനിക്ക് ഇഷ്ടപ്പെട്ടയാൾ പറയുന്നത് മാത്രം ശരിയെന്ന് ശരിക്കുന്നത് ഒരുതരം അനുരാഗാത്മകഭ്രമമാണ്. ഇതെല്ലാം വെറുക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. വ്യക്തിബന്ധങ്ങളിലും കുടുംബബന്ധത്തിലും സംഘടനാ ബന്ധത്തിലുമെല്ലാം ഇത്തരം തിന്മകൾ കടന്നുവരാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അവ കടന്നുവരാതെ സൂക്ഷിക്കേണ്ടത് അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി ഉദ്ദേശിച്ച് മതപ്രബോധനരംഗത്ത് നിലനിൽക്കുന്നവരുടെയെല്ലാം കടമയാണ്.

മതതാരതമ്യപഠനം

'നിങ്ങൾ മതതാരതമ്യ പഠനം വഴിയാണല്ലോ ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനം നടത്തുന്നത്. അതിനെന്താണ് തെളിവ്?'

'ഒരു തെറ്റിദ്ധാരണയിൽ നിന്നാണ് ഈ ചോദ്യം ഉടലെടുക്കുന്നതുതന്നെ. നിച്ച് ഓഫ് ട്രൂത്തിന്റെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ മതതാരതമ്യ പഠനത്തിൽ മാത്രം അധിഷ്ഠിതമാണെന്നതാണ് ആ തെറ്റിദ്ധാരണ. ഇസ്‌ലാമിക പ്രബോധനത്തിനായി നാം പല മാർഗങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്; അതിലൊന്നാണ് മതതാരതമ്യ പഠനം. ബൈബിളിലേക്കോ ഹിന്ദുമത ഗ്രന്ഥങ്ങളിലേക്കോ ആളുകളെ ക്ഷണിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയല്ല, പ്രത്യുത ഖുർആനിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും സത്യത സ്ഥാപിക്കുവാനും അവ മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന ആശയങ്ങളുടെ അജയ്യത വ്യക്തമാക്കുവാനും വേണ്ടിയാണ് നാം മതതാരതമ്യ പഠനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. ഇതാകട്ടെ ഖുർആനിന്റെ അനുശാസനക്ക് വിധേയമായിട്ടാണുതാനും. അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം ആരാധിക്കുകയെന്ന പൊതുതത്വത്തിലേക്ക് വരാൻ ഖുർആൻ വേദക്കാരെ ക്ഷണിക്കുന്നു (3:64); അല്ലാഹു മാത്രമാണ് ആരാധ്യനെന്ന് യേശു വടക്കുമുള്ള മുഴുവൻ പ്രവാചകന്മാരും പഠിപ്പിച്ച തത്വമാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കുവാൻവേണ്ടി നാം വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നു. ജൂതരും ക്രൈസ്തവരും മാത്രമാണ് സ്വർഗത്തിൽ പോവുകയെന്ന വ്യാമോഹത്തിന് തെളിവ് കൊണ്ടുവരുവാൻ ഖുർആൻ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു (2:111); പ്രവാചകന്മാർ മുഴുവൻ പഠിപ്പിച്ച മതമായ ഇസ്‌ലാമിലൂടെയാണ് സ്വർഗപ്രവേശം സാധിക്കുകയെന്ന് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ഇസ്രായേൽ തറവാട്ടിൽ ജനിച്ചവർക്കേ രക്ഷയുള്ളുവെന്ന വാദത്തെയും യേശുവിന്റെ ക്രൂശീകരണത്തിൽ വിശ്വസിച്ചവർക്കേ നിത്യജീവനുള്ളുവെന്ന വാദത്തെയും ഖണ്ഡിക്കുന്നതിനും നാം വേദങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നു. ഖുർആനിന് മുമ്പ് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാറ്റത്തിരുത്തലുകൾക്ക് വിധേയമായെന്ന് ഖുർആൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നു (2:79, 3:71, 3:87, 3:78, 5:14); ഖുർആനൊഴിച്ചുള്ള വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലെല്ലാം മാനുഷികമായ കരവിരുതുകൾ നടന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് സ്ഥാപിക്കാനായി പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥങ്ങളെതന്നെ നാം പഠനവിധേയമാക്കുന്നു. മുൻ വേദങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ച ആശയങ്ങളെ കളങ്കരഹിതമായി സംരക്ഷിക്കുകയാണ് ഖുർആൻ ചെയ്യുന്നതെന്ന് അത് സ്വയം അവകാശപ്പെടുന്നു (5:48); വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചതും അനുയായികൾ കൈവിട്ടതുമായ പ്രവാചക പ്രബോധനങ്ങൾ ഖുർആനാണ് സംരക്ഷിക്കുന്നതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാനായി നാം മറ്റ് വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഉദ്ധരണികൾ പരിശോധിച്ച് പൊതുസമൂഹത്തിന് മുമ്പിൽവെക്കുന്നു.

മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെക്കുറിച്ച് പൂർവഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രവചിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നു; (61:6, 7:157, 2:146) വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിലെ മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെക്കുറിക്കുന്ന പരാമർശങ്ങൾ ഗവേഷണം ചെയ്തെടുത്ത് നാം ജനമധ്യത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ, ഖുർആനിന്റെ അനുശാസനകൾക്ക് വിധേയമായി; ഇസ്‌ലാമിന്റെ സമഗ്രത ഖുർആനിന്റെ മൗലികതയും മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യുടെ സത്യതയും സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് നാം മതതാരതമ്യപഠനത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്.

‘നിങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച ആയത്തുകൾ മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) കണ്ടില്ലെന്നാണോ. അദ്ദേഹം മതതാരതമ്യം വഴി ഇസ്‌ലാമിക പ്രബോധനം നിർവഹിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ?’

‘ഖുർആൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത് മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)ക്കാണ്; അദ്ദേഹമാണ് സ്വന്തം ജീവിതത്തിലൂടെയും വാക്കിലൂടെയും അനുവാദത്തിലൂടെയും അത് വ്യാഖ്യാനിച്ചത്. താൻ ഇബ്റാഹീമിന്റെ മതത്തിലാണെന്ന് മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) അവകാശപ്പെട്ടപ്പോൾ ‘ഇബ്റാഹിം യഹൂദിയായിരുന്നവല്ലോ’യെന്ന് തർക്കിച്ച ജൂതന്മാരോട് ‘തൗറാത്ത് കൊണ്ടുവരൂ’ അത് നമുക്കിടയിൽ വിധിപറയട്ടെ’യെന്ന് പ്രവാചകൻ(ﷺ) സംവദിച്ചതായി സൂറത്ത് ആലു ഇംറാനിലെ 23-ാം വചനത്തിന്റെ തഫ്സീറിൽ ഇബ്നുജരീർ (رحمته) ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇസ്രായീൽ സന്തതികളിൽനിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുവാനുള്ള പ്രവാചകന്റെ അനുവാദവും സ്വഹാബിമാരോട് യഹൂദ ഭാഷ പഠിക്കുവാനുള്ള പ്രവാചക കൽപനയും പ്രമുഖ ഹദീഥ് ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. വ്യഭിചരിച്ചവർക്കുള്ള ശിക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജൂതന്മാരോട് തൗറാത്ത് കൊണ്ടുവരാൻ കൽപിച്ച സംഭവവും (ബുഖാരി ഉദ്ധരിച്ചത്) മതതാരതമ്യ പഠനത്തിനുള്ള തെളിവാണ്’

‘മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യിൽ നിന്ന് മതം പഠിച്ച സ്വഹാബിമാരോ അവരിൽനിന്ന് ദീൻ പഠിച്ച താബിഉകളോ തബഉത്താബിഉകളോ ആരെങ്കിലും മതപ്രബോധനത്തിന് മതതാരതമ്യ പഠനം ഉപയോഗിച്ചതായി തെളിയിക്കാമോ?’

‘സൈദുബ്നു സാബിത് മുതൽ സൽമാനുൽ ഫാരിസിവരെയുള്ള സഹാബിമാരും മാലിക്ബ്നു ദീനാർ മുതൽ കഅ്ബൂൽ അഹ്ബാർ വരെയുള്ള താബിഉകളും പ്രഗൽഭ പണ്ഡിതന്മാരായ ശൈഖുൽ ഇസ്‌ലാം ഇബ്നു തൈമിയ മുതൽ ഇബ്നു ഖയ്യിം വരെയുള്ള

വരും മറ്റ് വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുകയും ഇസ്‌ലാമിന്റെ സത്യത വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതായി ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ മനസ്സിലാവും. ഇന്ത്യയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന മഹാപണ്ഡിതന്മാരായ ശൈഖ് സനാഉല്ലാ അമൃതസരിയും ശൈഖ് റഹ്മത്തുള്ളാ കീറാന വിയും മറ്റ് വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് ഇസ്‌ലാമിന്റെ സത്യത സ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ അഗ്രഗണ്യരായിരുന്നു. കീറാനവിയുടെ ക്രിസ്തു മത ഖണ്ഡനമായ 'ഇദ്ഹാറുൽ ഹഖ്' ഏറെ പ്രസിദ്ധമാണ്. ബൈബിൾ ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇസ്‌ലാമിക പ്രബോധനം തീരെ വെച്ചുപൊറുപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ ബ്രിട്ടീഷ് സർക്കാർ ശൈഖ് കീറാനവിയെ നാടുകടത്തുകയും ശിഷ്ടകാലം മസ്ജിദുൽ ഹറമിൽ ദർസ് നടത്തിക്കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ജീവിച്ചതെന്നും വ്യക്തമാക്കുന്ന രേഖകളുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ അഹ്മലെ ഹദീഥ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സ്ഥാപകനും രണ്ട് ഖുർആൻ തഫ്സീറുകളുടെ കർത്താവുമായ ശൈഖ് സനാഉല്ലാ അമൃതസരി ഹിന്ദുമതഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ബൈബിളിലും വ്യൂൽപത്തിയുള്ള പണ്ഡിതനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദമുഖങ്ങൾക്ക് മറുപടി പറയാനാവാതെ സി.ജി. ഫാണ്ടറെപോലെയുള്ള ക്രിസ്തുമത പണ്ഡിതന്മാരും ആര്യസമാജസ്ഥാപകനായ സ്വാമി ദയാനന്ദ സരസ്വതിയുമെല്ലാം ഒഴിഞ്ഞുമാറി നടക്കുകയായിരുന്നു. ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന മഹാപണ്ഡിതനായ ശൈഖ് റബീഅബ്നു ഹാദി അൽ മദ്ഖലിയുടെ 'യേശുവിന്റെ സ്ഥാനം ഇസ്‌ലാമിൽ' എന്ന കൃതിയിൽ നിരവധി ബൈബിൾ ഉദ്ധരണികളുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം സ്വ ഹാബിമാരുടെ കാലംമുതൽ ഇന്നുവരെ നിലനിന്നുപോന്നിട്ടുള്ളതാണ് മതതാരതമ്യ പഠനമെന്ന് സുതരാം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

'ബൈബിൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിൽനിന്ന് ഉമറി(رضي الله عنه)നെ നബി(ﷺ) വിലക്കിയതായി വ്യക്തമാക്കുന്ന ഹദീഥ് ബുഖാരിയിലുണ്ടല്ലോ?'

'ഈ ചോദ്യത്തിനുള്ള മറുപടി ബുഖാരിയുടെ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥമായ ഫത്ഹുൽ ബാരിയിൽ തന്നെയുണ്ട്. മതകാര്യങ്ങളിൽ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വക്താക്കളുടെ അഭിപ്രായമാരായുകയും അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ഇസ്‌ലാമിക ശരീഅത്തിന് മുകളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനെയുമാണ് പ്രവാചകൻ(ﷺ) വിലക്കിയിട്ടുള്ളത്. അതല്ലാതെ ഖുർആനും സുന്നത്തും വരച്ചുകാണിക്കുന്ന ആദർശത്തിന്റെ സത്യത സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി മറ്റ് ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിനെ ഖുർആ

നോ പ്രവാചകനോ പ്രാമാണികരായ പണ്ഡിതരോ വിലക്കിയിട്ടില്ല. രീതിശാസ്ത്രവും മാർഗങ്ങളും

'ഇസ്ലാമിക പ്രബോധനരഗത്ത് പ്രവാചകന്മാരും അനുയായികളും സ്വീകരിച്ച അതേ രീതിശാസ്ത്രം തന്നെ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് നിങ്ങൾ പറയുന്നു. ഒപ്പംതന്നെ ദഅ്വത്ത് നടത്തുവാൻ പുതിയ മാർഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാമെന്ന് വാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് വൈരുദ്ധ്യമല്ലേ?'

'അല്ല. അല്ലാഹു പഠിപ്പിച്ച മതമാണ് ഇസ്ലാം. അതിന് ചില അടിസ്ഥാനദർശനങ്ങളുണ്ട്. ഈ ആദർശങ്ങളാണ് അതിന്റെ അടിത്തറ. പ്രസ്തുത ആദർശങ്ങൾ അംഗീകരിക്കുന്നവർ നിർബന്ധമായും അനുഷ്ഠിച്ചിരിക്കേണ്ട കർമ്മങ്ങളുണ്ട്. അവരുടെ ജീവിതത്തിൽ പിന്തുടരേണ്ട വിധികളുണ്ട്; ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കേണ്ട വിലക്കുകളുമുണ്ട്. ഇസ്ലാമിന്റെ അടിസ്ഥാനദർശനങ്ങൾ മനുഷ്യമനസ്സുകളിൽ പരിവർത്തനത്തിന്റെ കാറ്റുവീശുന്നവയാണ്. ഈ പരിവർത്തനമാണ് വിശ്വാസികളെ കർമ്മമാർഗത്തിലേക്കും വിധിവിലക്കുകളിലേക്കും നയിക്കുന്നത്. പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം ആദർശപ്രബോധനത്തിന് പ്രഥമ പ്രാധാന്യം നൽകിയത് അതുകൊണ്ടാണ്. ഇസ്ലാം മനുഷ്യമനസ്സുകളെ നേടുവാനാണ് ശ്രമിക്കുന്നത്; ശരീരങ്ങളെ നേടുവാനല്ല. മനസ്സിൽ മാറ്റമുണ്ടാവണമെങ്കിൽ ആദർശം ഹൃദയത്തിലേക്ക് സന്നിവേശിക്കണം. പരമകാരുണികനും നീതിമാനും സൂക്ഷ്മജ്ഞനും സർവ്വശക്തനുമായ അല്ലാഹുവിനെ അറിയുകയും അവനെ മാത്രം ആരാധിക്കുകയും മരണാനന്തര ജീവിതത്തിലെ രക്ഷാശിക്ഷകളിൽ വിശ്വസിക്കുകയും സ്വർഗപ്രവേശം ജീവിതത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമായി കാണുകയും ദൈവികബോധനങ്ങളാണ് നന്മതിന്മകളെ വ്യവചേദിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കുകയും വേദഗ്രന്ഥത്തിലൂടെയും പ്രവാചകചര്യയിലൂടെയും വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ട നന്മകൾ സ്വീകരിക്കുകയും തിന്മകൾ വെടിയുകയും ചെയ്യണമെന്നാണ് പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം പഠിപ്പിച്ചത്. തൗഹീദ്, ആഖിറത്ത്, രിസാലത്ത് എന്നീ സാങ്കേതിക ശബ്ദങ്ങൾ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത് ഈ ആശയത്തെയാണ്. പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം നിർവഹിച്ച ദഅ്വത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം ഒന്നുതന്നെയായിരുന്നു. തൗഹീദീ പ്രബോധനത്തിനാണ് അവർ പ്രഥമ പ്രാധാന്യം നൽകിയത്. ആഖിറത്തിനെയും രിസാലത്തിനെയും കുറിച്ച ബോധ്യമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടാണ് അവർ ജനങ്ങളെ സംസ്കരിച്ചത്. നമ്മുടെ പ്രബോധനവും

ഈ മാർഗരേഖ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടാവണം. ആദർശ പ്രബോധനത്തിനാവണം നാം ഒന്നാം സ്ഥാനം നൽകേണ്ടത്. എന്നാൽ തൗഹീദീ പ്രബോധനത്തിന് പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം സ്വീകരിച്ചത് ഒരേ മാർഗമല്ല; അവരവരുടെ സമൂഹത്തിന് ഉതകുന്ന രീതിയിൽ, പ്രബോധിതരുടെ മനസ്സിൽ മാറ്റമുണ്ടാക്കാൻ പറ്റുന്ന വിധത്തിലുള്ള വ്യത്യസ്ത മാർഗങ്ങൾ അവർ സ്വീകരിച്ചു. ഒരേ പ്രവാചകൻ തന്നെ പ്രബോധിതരുടെ നിലപാടിനും നിലവാരത്തിനുമനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്ത രീതികളിൽ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിയതായി കാണാനാവും. ഇബ്റാഹിം നബി(ﷺ)യുടെ ഉദാഹരണം നോക്കുക. അദ്ദേഹം പിതാവിനോട് സംസാരിച്ച രീതിയിലല്ല രാജാവിനോട് സംസാരിച്ചത്; വിഗ്രഹാരാധകർക്ക് മുമ്പിൽ ഏകദൈവാരാധനയുടെ പ്രസക്തി ബോധ്യപ്പെടുത്തിയത് പോലെയല്ല നക്ഷത്ര പൂജകർക്ക് ഗോളപൂജയുടെ നിരർത്ഥകത വ്യക്തമാക്കിക്കൊടുത്തത്. അന്തിമ പ്രവാചകനെ(ﷺ)യെടുക്കുക. മക്കാ മുൾരിക്കുകളെ അഭിസംബോധന ചെയ്തപോലെയല്ല വേദക്കാരുമായി അദ്ദേഹം സംവദിച്ചത്. അങ്ങാടിയിൽ പ്രസംഗിക്കുന്ന പ്രവാചകന്റെ രീതിയും രാജാക്കന്മാർക്ക് കത്തെഴുതുന്ന പ്രവാചകന്റെ രീതിയും വ്യത്യസ്തമാണ് ഓരോ പ്രവാചകനും കാലത്തിനും സമൂഹത്തിന്റെ ഗ്രഹണശേഷിക്കുമനുസരിച്ച് വ്യത്യസ്ത രീതികൾ പ്രബോധനത്തിന് വേണ്ടി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ രീതികളിലൂടെയെല്ലാം അവർ പ്രബോധനം ചെയ്തത് തൗഹീദും ആഖിറത്തും രിസാലത്തും തന്നെയാണ്. പ്രബോധനത്തിന് പ്രവാചകന്മാരുടെ രീതിശാസ്ത്രം തന്നെയാണ്, വിട്ടുവീഴ്ചകളില്ലാതെ, നാം പിന്തുടരേണ്ടത് എങ്കിലും, ഇസ്ലാമിക വിരുദ്ധമല്ലാത്ത വ്യത്യസ്ത മാർഗങ്ങളിലൂടെ ആദർശ പ്രബോധനം നിർവഹിക്കാമെന്ന് നാം പറയുന്നത് പ്രവാചകന്മാരിൽ നിന്നുതന്നെ മാതൃകയുൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടാണ് എന്നർത്ഥം

‘എങ്കിൽ പിന്നെ ക്രൈസ്തവ മിഷനറിമാരെപ്പോലെ, സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നമുക്കും ആദർശപ്രബോധനം നടത്തിക്കൂടെ?’

‘ആദർശപ്രബോധനത്തിന് സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അകമ്പടി വേണമെന്ന് പറയുമ്പോൾ നാം മാതൃകയാക്കുന്നത് ക്രൈസ്തവ മിഷനറിമാരെയാണ്; പ്രവാചകന്മാരെല്ല. അവിടെ പ്രവാചകന്മാരുടെ രീതിശാസ്ത്രത്തെയാണ് നാം അട്ടിമറിക്കാൻ ശ്രമി

ക്കുന്നത്. പ്രവാചകന്മാരുടെ കാലത്തും ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ദുരിതവും പ്രയാസങ്ങളുമെല്ലാം ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രസ്തുത ദുരിതവും പ്രയാസങ്ങളും നീക്കുവാൻ തങ്ങളെക്കൊണ്ട് കഴിയുന്ന രീതിയിൽ പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം പരിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ദുരിതാശ്വാസത്തോടൊപ്പമുള്ള ആദർശ പ്രബോധനമെന്ന മാതൃക അവരിലൊന്നും തന്നെ കാണാൻ നമുക്ക് കഴിയില്ല. പാവപ്പെട്ടവരെ സഹായിക്കുവാനും അഗതികൾക്ക് ആശ്വാസമരുളുവാനും ദുരിതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുവാനുമുള്ള പ്രവാചകന്മാരുടെ പരിശ്രമങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി മാത്രമായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ജനം കാണണമെന്നും അങ്ങനെ അവർ തങ്ങളുടെ ആദർശത്തിന്റെ മഹത്വം മനസ്സിലാക്കണമെന്നും പ്രവാചകന്മാരാരെങ്കിലും കരുതിയിരുന്നതായി പ്രമാണങ്ങളൊന്നും പഠിപ്പിക്കുന്നില്ല. ജനം കാണണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നതോടെതന്നെ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആത്മാവ് ചോർന്നുപോകുമെന്നും അവ ചെറിയ ശീർക്കായി പരിണമിക്കുമെന്നുമാണ് ഹദീഥുകൾ നൽകുന്ന പാഠം. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ക്രൈസ്തവർ സ്വീകരിക്കുന്നതുപോലെ പ്രലോഭനങ്ങളിലൂടെയുള്ള പ്രബോധനമെന്ന ആശയത്തിന് ഇസ്ലാമിൽ സ്ഥാനമില്ലെന്ന് പറയുന്നത്. സാമൂഹ്യ സേവന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പ്രബോധകർ യാതൊരു പ്രാധാന്യവും നൽകേണ്ടതില്ലെന്നല്ല ഇപ്പറഞ്ഞതിനർത്ഥം. ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളും പ്രയാസങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിനായുള്ള യജ്ഞങ്ങളും ഒരാളുടെ ഇസ്ലാമിക വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. അവ ചെയ്യാത്തവർ മതത്തെ വ്യാജമാക്കുന്നവരാണെന്നാണ് ഖുർആൻ നൽകുന്ന പാഠം (107:1-4). ഒരു മുസ്ലിം അവ ചെയ്യുന്നത് അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടാണ്. മതപ്രബോധനമാകട്ടെ ജനങ്ങളുടെ മനസ്സ് മാറ്റുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ളതാണ്. ആദർശം പച്ചയായി, പ്രബോധിതർക്ക് മനസ്സിലാകുന്ന രീതിയിൽ, അവരിലേക്ക് എത്തിക്കാനാവുന്ന നിഷിദ്ധമല്ലാത്ത മാധ്യമങ്ങളുപയോഗിച്ച്, അവർക്ക് എത്തിക്കുകയാണ് പ്രബോധകർ ചെയ്യേണ്ടത്; അതാണ് പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം ചെയ്തത്.

** ** * ** ** *

പണ്ഡിതന്മാരല്ലാതെ ദർവീശന്മാർ നടത്താൻ പാടില്ലെന്നും ദർവീശന്മാർ നടത്തുന്നവർ അറബിയിൽ അവഗാഹമുണ്ടാക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്.

ര്യമാണെന്നും ഗുരുമുഖത്തുനിന്നാണ് അറിവ് നേടിയെടുക്കേണ്ടതെന്നും കേരളത്തിലൊന്നും ലക്ഷണമൊത്ത ആലിമീങ്ങൾ ഇല്ലെന്നും മതതാരതമ്യ പഠനം നിഷിദ്ധമാണെന്നും ദർശനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സംഘടന ബിദ്അത്താണെന്നുമെല്ലാം വീറോടെ വാദിച്ചുകൊണ്ട് എനോട് സംവദിച്ച സുഹൃത്തിനോട് ഇതെല്ലാം താങ്കൾക്ക് ലഭിച്ച ദർശനമെന്തെന്ന് ഏത് ഗുരുമുഖത്തുനിന്നാണ് ഇത് നേടിയതെന്നും വിദേശത്തുള്ള ഏതെല്ലാം പണ്ഡിതന്മാരുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചയാളാണെന്നും ശരീരത്തിലും ഹദീഥിലുമെല്ലാം പാണ്ഡിത്യം നേടാനായി അറബി ഭാഷ സംസാരിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ഏതൊക്കെ സർവ്വകലാശാലകളിലാണ് പഠിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും ഞാൻ ചോദിച്ചു. അകർമണ്യതക്ക് ആദർശത്തിന്റെ അടിത്തറയുണ്ടാക്കുവാനുള്ള തത്ത്വപ്പാടിനിടക്ക് ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കൊന്നും ഉത്തരം കാണാൻ സുഹൃത്ത് ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ആദർശപ്രബോധനം തീരെ നടക്കാതിരുന്ന ഒരു ഭൂതകാലമുണ്ടായിരുന്നു, കേരളത്തിന്. കേരള ജന്മിയുത്തുൽ ഉലമയുടെ രൂപീകരണത്തോടെയാണ് പ്രസ്തുത ഭൂതകാലത്തിന് തിരശ്ശീല വീണത്. പിന്നെയിവിടെ മതസംഘടനകൾ നിരവധിയുണ്ടായി; ആദർശ വിശദീകരണങ്ങളും സംവാദങ്ങളും പണ്ഡിത ചർച്ചകളും നടന്നു. ആദർശ പ്രബോധനരംഗം സജീവമായി. പണ്ഡിതന്മാരും പാമരന്മാരും കൂട്ടായ്മയോടെ ഒത്തൊരുമിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചു. സത്യാന്വേഷികൾക്ക് സത്യം മനസ്സിലാക്കാൻ അവസരങ്ങളുണ്ടായി. മാറ്റങ്ങളുണ്ടായി; വമ്പിച്ച മാറ്റങ്ങൾ!!

ഇന്ന് ആദർശപ്രബോധനത്തിന് പറ്റിയ ആളുകളൊന്നും കേരളത്തിൽ ജനിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ഗവേഷണം നടത്തുന്നവർ മുക്കാൽ നൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ട് മലയാളക്കരയിലുണ്ടായ മാറ്റങ്ങളൊന്നും കണ്ടില്ലെന്നാണോ? ആരോടെങ്കിലുമുള്ള ദേഷ്യം തീർക്കാൻ അകർമണ്യതക്ക് ആദർശത്തിന്റെ ആൾ രൂപം നൽകാൻ പ്രമാണങ്ങളെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവർ തങ്ങൾ ഇരിക്കുന്ന കൊമ്പ് തന്നെയാണ് വെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ! നാം പ്രാർത്ഥിക്കുക.

ഇതാ ഒരു പുസ്തകം. ദർശനത്തുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പുതിയ വാദമുഖങ്ങളെ പ്രമാണബദ്ധമായി പരിശോധിക്കുന്നതാണ് ഈ രചന. ഗ്രന്ഥകർത്താവ് എറണാകുളം ജില്ലയിലെ ശ്രീമൂലനഗരത്തുകാരനായ ഷമീർ മദീനി. എടവണ്ണ ജാമിഅ: നദ്വിയിൽനിന്ന് സ്വലാഹി

ബിരുദമെടുത്ത ശേഷം മദീന ഇസ്ലാമിക സർവ്വകലാശാലയിൽ നിന്ന് ഹദീഥിൽ ബിരുദമെടുത്തയാൾ.

ഈ പുസ്തകത്തിൽ വെറും വർത്തമാനങ്ങളില്ല. പ്രമാണങ്ങളും പ്രാമാണികരായ പണ്ഡിതരുമാണ് ഈ പുസ്തകത്തിലൂടെ നമ്മോട് സംസാരിക്കുന്നത്. വിലയിരുത്തുക; നേർമാർഗത്തിലൂടെ നടക്കാൻ പ്രമാണങ്ങളെ വഴികാട്ടിയാക്കുക. പ്രാർത്ഥിക്കുക. സർവശക്തനായ അല്ലാഹുവേ.... ഞങ്ങളെ നീ നേർമാർഗത്തിലൂടെ നയിക്കേണമേ.... (ആമീൻ).

- എം.എം. അക്ബർ

ഒന്ന്

എന്താണ് 'ദഅ്വത്ത്'?

ദഅ്വത്ത് എന്ന അറബി പദത്തിന് വിളിക്കുക, ക്ഷണിക്കുക, ഉറക്കെ പറയുക എന്നൊക്കെയാണ് ഭാഷയിൽ അർത്ഥം. എന്നാൽ സാങ്കേതികമായി ആ പദംകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നത് അല്ലാഹു തൃപ്തിപ്പെടുന്ന സത്യമതത്തിലേക്ക് മറ്റുള്ളവരെ ക്ഷണിക്കുക എന്നതാണ്. പ്രസ്തുത ക്ഷണത്തിന് (ദഅ്വത്തിന്) ഇസ്‌ലാം വളരെ പ്രാധാന്യം കൽപിക്കുന്നു.

ദഅ്വത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം

മനസ്സിലാക്കിയ സത്യം മറ്റുള്ളവരിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനെ ഇസ്‌ലാം വലിയ പുണ്യമായി കാണുന്നു. ഖുർആൻ പറയുന്നു:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

“അല്ലാഹുവിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും സൽകർമ്മം പ്രവർത്തിക്കുകയും 'തീർച്ചയായും ഞാൻ മുസ്‌ലിംകളുടെ കൂട്ടത്തിലാകുന്നു' എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തവനെക്കാൾ വിശിഷ്ടമായ വാക്ക് പറയുന്ന മറ്റാരുണ്ട്?” (41:33).

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ ۗ وَلَوْ ءَامَنَ
 أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۖ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ
 وَأَكْثُرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

“മനുഷ്യവംശത്തിനുവേണ്ടി രംഗത്ത് കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട ഉത്തമ സമുദായമാകുന്നു നിങ്ങൾ. നിങ്ങൾ സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുകയും അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വേദക്കാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അതവർക്ക് ഉത്തമമായിരുന്നു. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വിശ്വാസമുള്ളവരുണ്ട്. എന്നാൽ അവരിൽ അധികപേരും ധിക്കാരികളാകുന്നു” (3:110).

عن سهلِ ابنِ سعدِ رضيَ اللهُ عنه قالَ قالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 يَوْمَ خَيْبَرَ ..... وَاللَّهِ لَأَنْ يَهْدِيَ اللهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ
 يَكُونَ لَكَ حَمْرُ النِّعَمِ (البخاري ، مسلم)

സഹ്ലുബ്നു സഅദ്(رضي الله عنه)ൽനിന്ന് നിവേദനം. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “അല്ലാഹു തന്നെയാണ് സത്യം! നീ നിമിത്തമായി ഒരാളെ അല്ലാഹു ഹിദായത്തി(സന്മാർഗത്തി)ലാക്കുക എന്നത് ചുവന്ന ഒട്ടകങ്ങൾ കിട്ടുന്നതിനെക്കാൾ നിനക്കുത്തമമാണ്” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ

وفي رواية: "خيرٌ لك من الدنيا وما فيها"

“ഈ ഭൗതികലോകവും അതിലുള്ള സർവ്വതീനെക്കൊണ്ടും നിനക്കുത്തമമാണ്” എന്നാണുള്ളത്. (ഇബ്നു മുബാറകിന്റെ കിത്താബു സ്സുഹ്ദ് 1:484).

عن أبي مسعود الأنصاري قال: قال رسولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ (مسلم)

അബൂമസ്ഊദ്(رضي الله عنه) പറയുന്നു: നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “ആരെങ്കിലും ഒരു നന്മ (മറ്റാർക്കെങ്കിലും) അറിയിച്ചുകൊടുത്താൽ അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നവന്റേതിന് സമാനമായ പ്രതിഫലം ആ നന്മ അറി

യിച്ച ആൾക്കുമുണ്ട്” (മുസ്ലിം).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لَمْ يَنْقُصْ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ لَمْ يَنْقُصْ ذَلِكَ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا (مسلم)

അബൂഹുറയ്റ(رضي الله عنه)യിൽനിന്ന് നിവേദനം. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “ആരെങ്കിലും ഒരു സന്മാർഗത്തിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചാൽ അവനെ അനുഗമിക്കുന്നവരുടെയൊക്കെ പ്രതിഫലങ്ങൾക്ക് തുല്യമായത് അവന് കിട്ടും. അത് മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രതിഫലത്തിന് കുറവ് വരുത്തുകയുമില്ല. എന്നാൽ വല്ലവരും ഒരു വഴികേടിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവനെ അനുഗമിക്കുന്നവരുടേതിന് തുല്യമായ പാപങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അതാകട്ടെ അവരുടെ പാപങ്ങൾക്ക് കുറവ് വരുത്തുകയില്ല” (മുസ്ലിം).

നന്മ കൽപിക്കുന്നതിലും തിന്മ വിരോധിക്കുന്നതിലും വീഴ്ചവരുത്തിയാലുള്ള അപകടം വിവരിച്ചുകൊണ്ട് നബി(ﷺ) പറയുകയുണ്ടായി.

عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَثَلُ الْقَائِمِ عَلَى حُدُودِ اللَّهِ وَالْوَاقِعِ فِيهَا كَمَثَلِ قَوْمٍ اسْتَهَمُوا عَلَى سَفِينَةٍ فَصَارَ بَعْضُهُمْ أَعْلَاهَا وَبَعْضُهُمْ أَسْفَلَهَا فَكَانَ الَّذِينَ فِي أَسْفَلِهَا إِذَا اسْتَقَوْا مِنَ الْمَاءِ مَرُّوا عَلَى مَنْ فَوْقَهُمْ فَقَالُوا لَوْ أَنَّا خَرَقْنَا فِي نَصِيبِنَا خَرْقًا وَلَمْ نُؤْذِ مَنْ فَوْقَنَا فَإِنْ يَتْرُكُوهُمْ وَمَا أَرَادُوا هَلَكُوا جَمِيعًا وَإِنْ أَخَذُوا عَلَى أَيْدِيهِمْ نَجَوْا وَنَجَّوْا جَمِيعًا (البخاري)

നുഅ്മാനുബ്നു ബശീർ (رضي الله عنه), നബി(ﷺ)യിൽനിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നു: “തിന്മ വിരോധിക്കുന്നവന്റെയും വിരോധിക്കാത്തവന്റെയും ഉപമ ഒരു കപ്പൽ യാത്രാസംഘത്തെ പോലെയാണ്. രണ്ട് തട്ടുള്ള ആ

കപ്പലിൽ യാത്ര ചെയ്യുന്നതിനായി അവർ നറുക്കിട്ടു. അങ്ങനെ ഒരു വിഭാഗം മുകളിലെ തട്ടിലും മറ്റൊരു വിഭാഗം താഴെ തട്ടിലും യാത്ര യായി. താഴെ തട്ടിലുള്ളവർക്ക് കുടിവെള്ളത്തിന് മുകളിലുള്ളവരുടെ അടുത്ത് പോകണമായിരുന്നു. അപ്പോൾ അവരിൽ ചിലർ പറഞ്ഞു: നമ്മൾ നമ്മുടെ ഈ ഭാഗത്ത് ഒരു ദ്വാരമുണ്ടാക്കുകയാണെങ്കിൽ മറ്റുള്ളവരെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ? അവരുടെ ലക്ഷ്യവുമായിട്ടെങ്ങാനും മറ്റുള്ളവർ അവരെ വിട്ടാൽ എല്ലാവരും നശിച്ചേനെ! മറിച്ച് അവരുടെ കൈക്ക് പിടിക്കുകയാണെങ്കിലോ? അവരും ഇവരും രക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യും” (ബുഖാരി).

വിജ്ഞാനം തേടുകയും അത് മറ്റുള്ളവരിലേക്ക് പകരുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതകൾ വിവരിക്കുന്ന ഹദീസുകളും ധാരാളം കാണാവുന്നതാണ്.

عَنْ عُمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ
خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ (البخاري)

“നിങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമൻ ഖുർആൻ പഠിക്കുകയും മറ്റുള്ളവരെ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണ്” (ബുഖാരി).

മുകളിലുദ്ധരിച്ച ആയത്തുകളിൽനിന്നും ഹദീസുകളിൽനിന്നും താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

1. അല്ലാഹുവിലേക്ക് ക്ഷണിക്കൽ (ദഅ്വത്ത്) ഉൽകൃഷ്ടമായ ഒരു കർമ്മമാണ്.
2. ദഅ്വത്തിനോടൊപ്പം സൽകർമ്മങ്ങളും പ്രബോധകനിലുണ്ടാകണം.
3. നന്മ കൽപിക്കലും തിന്മ വിരോധിക്കലും ഇസ്ലാമിക സമൂഹത്തിന്റെ ബാധ്യതയാണ്.
4. മനുഷ്യവംശത്തിന് മൊത്തത്തിൽ ഇസ്ലാമിക പ്രകാശം ചൊരിയാൻ ബാധ്യസ്ഥരാണ് മുസ്ലിം സമൂഹം.
5. സന്മാർഗത്തിലേക്ക് നയിക്കലും ക്ഷണിക്കലും ഭൂലോകം മുഴുവൻ കിട്ടുന്നതിനെക്കാൾ ഉത്തമാണ്.
6. നന്മയറിയിച്ച ശേഷം അത് പിൻപറ്റുന്നവരെത്രയുണ്ടോ അതിന് തുല്യമായ പ്രതിഫലം നന്മ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നവർക്കു

ണ്ടാകും.

7. നന്മ പഠിപ്പിച്ചയാൾക്ക് പ്രതിഫലം ലഭിക്കുമ്പോൾ നന്മ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് പ്രതിഫലത്തിൽ കുറവ് വരുന്നില്ല. പ്രത്യുത അവർ നിമിത്തം മറ്റുള്ളവരിലേക്കും ആ നന്മ വ്യാപിച്ചാൽ പ്രതിഫലം വർദ്ധിക്കുകയാണ് ചെയ്യുക.
8. തിന്മയിലേക്കാണ് ക്ഷണിക്കുന്നതെങ്കിൽ പാപഭാരം പേറേണ്ടിവരും. അതിനാൽ നന്മയും തിന്മയും കൃത്യമായി ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
9. തിന്മ ചെയ്യുന്നത് ആരെ അനുകരിച്ചായാലും തിന്മതന്നെ. അതിന്റെ പാപം അവരവർ പേറേണ്ടിവരും.

രണ്ട്

ദഅ്വത്ത് ഒരു ബാധ്യത

ഇസ്ലാമിക സമൂഹത്തിന്റെ പൊതു ബാധ്യതയാണ് നമ്മു കൽ പിടിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്ന് ഖുർആൻ പഠിപ്പിച്ചു. ഈ ലോകവും അതിലെ മുഴുവൻ വിഭവങ്ങളും നേടിയെടുക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഉത്തമമായ കർമ്മമാണ് ദഅ്വത്തെന്ന് മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ)യും പറഞ്ഞു തന്നു.

ഇത്രയൊക്കെ പ്രതിഫലാർഹമാണ് പ്രബോധനം എന്നുവരുമ്പോൾ വിശ്വാസികൾ ആ പ്രതിഫലം നേടിയെടുക്കാൻ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സന്ദർഭങ്ങളും സാഹചര്യങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി സത്യസന്ദേശം മറ്റുള്ളവരിലേക്കും എത്തിക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെ പുറംതിരിഞ്ഞു നിൽക്കുന്നവർ ബാധ്യതാ നിർവഹണത്തിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയവരായിരിക്കും. കേവലം ഒരു പുണ്യകർമ്മമെന്നതിലുപരി ദഅ്വത്ത് ഒരു ബാധ്യതയാണെന്ന് സാരം. ഓരോരുത്തരുടെയും അറിവും കഴിവുംമനുസരിച്ച് ആ ബാധ്യത വ്യത്യാസപ്പെട്ടുവരുമെങ്കിലും കൂട്ടുത്തരവാദിത്വത്തിൽനിന്ന് വിശ്വാസികളാരും ഒഴിവാകുന്നില്ല.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“നന്മയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും, സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമൂഹം നിങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടായിരിക്കട്ടെ. അവരത്രെ വിജയികൾ” (3:104).

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِثْمَ طَائِفَةٍ لَيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلَيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

“സത്യവിശ്വാസികൾ ആകമാനം (യുദ്ധത്തിന്) പുറപ്പെടാവതല്ല. എന്നാൽ അവരിലെ ഓരോ വിഭാഗത്തിൽനിന്നും ഓരോ സംഘം പുറപ്പെട്ടുപോയിക്കൂടെ? മതകാര്യങ്ങളിൽ അവർക്ക് ജ്ഞാനം നേടുവാനും തങ്ങളുടെ ആളുകളിലേക്ക് അവർ തിരിച്ചുവന്നാൽ അവർക്ക് താക്കീത് നൽകുവാനും കഴിയുമല്ലോ. അവർ സൂക്ഷ്മത പാലിച്ചേക്കാം” (9:122).

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَاللَّهُ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

“ഭൂമിയിൽ നാം സ്വാധീനം നൽകിയാൽ നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും, സകാത്ത് നൽകുകയും നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരത്രെ അവർ. കാര്യങ്ങളുടെ പര്യവസാനം അല്ലാഹുവിനാകുന്നു” (22:41)

സത്യം അന്വേഷിച്ചും ഉപദേശിക്കാത്തവർക്ക് വരാനിരിക്കുന്ന വിനാശത്തെക്കുറിച്ച് ഖുർആൻ താക്കീത്ചെയ്യുന്നുണ്ട്:

وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكْفُورٌ ۝ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ

“കാലം തന്നെയാണ് സത്യം! തീർച്ചയായും മനുഷ്യർ നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു. വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും, സത്യം കൈക്കൊള്ളാൻ അന്വേഷിച്ചും ഉപദേശിക്കുകയും,

ക്ഷമ കൈക്കൊള്ളാൻ അന്യോന്യം ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തവ രൊഴികെ. (അവർ ആ നാ ശത്തിൽനിന്ന് ഒഴിവാക്കിയിരിക്കും)” (103:1-3).

നന്മ കൽപിക്കലും തിന്മ വിരോധിക്കലും വിശ്വാസികളുടെ വിശിഷ്ട സ്വഭാവമായി ഖുർആൻ വിവരിക്കുന്നു:

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ
سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

“സത്യവിശ്വാസികളും സത്യവിശ്വാസിനികളും അന്യോന്യം മിത്രങ്ങളാകുന്നു. അവർ സദാചാരം കൽപിക്കുകയും, ദുരാചാരത്തിൽ നിന്ന് വിലക്കുകയും, നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും, സകാത്ത് നൽകുകയും അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അത്തരക്കാരോട് അല്ലാഹു കരുണ കാണിക്കുന്നതാണ്. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു പ്രതാപിയും യുക്തിമാനുമാണ്” (9:71).

തിന്മക്കെതിരെ ശബ്ദിക്കാതിരിക്കൽ അപരാധമാണെന്നും നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെ അല്ലാഹു സംരക്ഷിക്കുമെന്നും പൂർവിക ചരിത്രത്തിലൂടെ ഖുർആൻ ഉണർത്തുന്നു:

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ ﴿٦٧﴾ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَهَجَيْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ
بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“അല്ലാഹു നശിപ്പിക്കുകയോ കഠിനമായി ശിക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പോകുന്ന ഒരു ജനവിഭാഗത്തെ നിങ്ങൾ എന്തിനാണ് ഉപദേശിക്കു

നന്ത് എന്ന് അവരിൽപ്പെട്ട ഒരു സമൂഹം പറഞ്ഞ സന്ദർഭവും ശ്രദ്ധിക്കുക. അവർ മറുപടി പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ (ഞങ്ങൾ) അപരാധത്തിൽനിന്ന് ഒഴിവാകുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ്. ഒരുവേള അവർ സൂക്ഷ്മത പാലിച്ചെന്നും വരാമല്ലോ”. “എന്നാൽ അവരെ ഓർമപ്പെടുത്തിയിരുന്നത് അവർ മറന്നുകളഞ്ഞപ്പോൾ ദുഷ് പ്രവർത്തിയിൽനിന്ന് വിലക്കിയിരുന്നവരെ നാം രക്ഷപ്പെടുത്തുകയും അക്രമികളായ ആളുകളെ അവർ ധിക്കാരം കാണിച്ചിരുന്നതിന്റെ ഫലമായി നാം കഠിനമായ ശിക്ഷ മുഖേന പിടികൂടുകയും ചെയ്തു” (7:164,165).

ദൈവദൂതന്മാരുടെ ശാപത്തിന് വിധേയരായ ജൂതന്മാരുടെ രീതിയായിരുന്നു തിന്മക്ക് നേരെയുള്ള മൗനമെന്ന് ഖുർആൻ ഉണർത്തുന്നു:

لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ
 دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
 يَعْتَدُونَ ﴿٦٦﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
 لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

“ഇസ്രാഇൽ സന്തതികളിലെ സത്യനിഷേധികൾ ദാവൂദിന്റെയും മർയമിന്റെ മകൻ ഈസായുടെയും നാവിലൂടെ ശപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവർ അനുസരണക്കേട് കാണിക്കുകയും അതിക്രമം കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തതിന്റെ ഫലമത്രെ അത്. അവർ ചെയ്തിരുന്ന ദുരാചാരത്തെ അവർ അന്വേഷിച്ചും തടയുമായിരുന്നില്ല. അവർ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നത് വളരെ ചീത്തതന്നെ” (5:78,79).

റബ്ബിന്റെ മാർഗത്തിലേക്കുള്ള പ്രബോധനത്തിൽനിന്ന് പിന്മാറാതെ ഭൂരിപക്ഷത്തിനെതിരായിരുന്നാൽപ്പോലും നന്മയുടെ മാർഗത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്ന് പരസ്പരം സഹകരിക്കുവാനാണ് ഖുർആനിക നിർദ്ദേശം.

وَلَا يَصُدُّنْكَ عَنْ ءَايَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَتْ إِلَيْكَ وَأَدْعُ
 إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“അല്ലാഹുവിന്റെ വചനങ്ങൾ നിനക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിനു ശേഷം അവർ നിന്നെ അതിൽനിന്ന് തടയാതിരിക്കട്ടെ! നിന്റെ രക്ഷി

താവികലേക്ക് നീ ക്ഷണിക്കുക. നീ ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളുടെ കൂട്ടത്തിലായിപ്പോകരുത്” (28:87).

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَنْقُومِ آتِبُعُوا
 الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ آتِبُعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ
 مُهْتَدُونَ

“പട്ടണത്തിന്റെ അങ്ങേ അറ്റത്തുനിന്ന് ഒരാൾ ഓടിവന്ന് പറഞ്ഞു: “എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ ആ ദൂതന്മാരെ പിന്തുടരുവിൻ. നിങ്ങളോട് യാതൊരു പ്രതിഫലവും ചോദിക്കാത്തവരും സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരും ആയിട്ടുള്ളവരെ നിങ്ങൾ പിന്തുടരുക” (36:20,21).

നന്മയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കാനും തിന്മക്കെതിരെ പൊരുതാനും സമൂഹത്തിൽ ആളുകളുണ്ടാകണമെന്ന് ഉണർത്തിയ ഖുർആൻ അതിന് മക്കളെക്കൂടി ചെറുപ്പത്തിലേ സജ്ജമാക്കാൻ ആഹ്വാനം ചെയ്യുകയാണ് മഹാനായ ലുഖ്മാൻ(ﷺ)ന്റെ ചരിത്രത്തിലൂടെ. അദ്ദേഹം മകനെ ഇങ്ങനെ ഉപദേശിച്ചു:

يَبْنِي أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ
 عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

“എന്റെ കുഞ്ഞുമകനേ, നീ നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുകയും നിനക്ക് ബാധിച്ച വിഷമങ്ങളിൽ ക്ഷമിക്കുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും ഖണ്ഡിതമായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ പെട്ടതത്രെ അത്” (31:17).

عن أبي سعيد الخدري قال : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ (مسلم)

അബൂ സഇൂദുൽ ഖുദ്ദരി(رض) പറയുന്നു: “നബി(ﷺ) പറയുന്നതായി ഞാൻ കേട്ടു. നിങ്ങളിലാരെങ്കിലും വല്ല തിന്മയും കണ്ടാൽ

അവൻ തന്റെ കൈകൊണ്ട് അതിനെ തടുക്കട്ടെ. സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ തന്റെ നാവുകൊണ്ട്. അതിനും കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ തന്റെ ഹൃദയം കൊണ്ടെങ്കിലും. അത് ഈമാനിന്റെ ഏറ്റവും ദുർബലാവസ്ഥയാണ്” (മുസ്ലിം).

ശൈഖ് ഇബ്നുബാസ് പറയുന്നു:

وصرح العلماء أن الدعوة إلى الله عز وجل فرض كفاية بالنسبة إلى الأقطار التي يقوم فيها الدعاة فإن كل قطر وكل إقليم يحتاج إلى الدعوة وإلى النشاط فيها، فهي فرض كفاية إذا قام بها من يكفي سقط عن الباقيين ذلك الواجب، وصارت الدعوة في حق الباقيين سنة مؤكدة وعملا صالحا جليلا. وإذا لم يقيم أهل الإقليم أو أهل القطر المعين بالدعوة على التمام، صار الإثم عاما وصار الواجب على الجميع. (الدعوة إلى الله وأخلاق الدعاة للشيخ عبد العزيز عبد الله بن باز)

(ص : 15)

“അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്കുള്ള ദഅ്വത്ത് സാമൂഹ്യ ബാധ്യതയാണെന്ന് പണ്ഡിതന്മാർ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ പ്രദേശത്തും പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ അനിവാര്യവുമാണ്. പ്രാപ്തരായവർ അത് നിർവഹിച്ചാൽ മറ്റുള്ളവർ ആ ഉത്തരവാദിത്വം നിർവഹിക്കാതിരുന്ന കുറ്റത്തിൽനിന്ന് ഒഴിവാകുന്നതാണ് (അതായത്, അവർക്കതിന്റെ പേരിൽ ശിക്ഷയുണ്ടാവില്ല). പക്ഷേ, അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് ഒരു പ്രബലമായ സുന്നത്തും മഹത്തരമായ സൽകർമവുമായി അവശേഷിക്കുന്നു. ആരും ആ ബാധ്യത നിർവഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എല്ലാവരും കുറ്റക്കാരാവുകയും ചെയ്യും” (അദ്ദഅ്വത്ത് ഇലല്ലാഹി വ അഖ്ലാഖുദ്ദുആത്ത്. പേജ് 15).

ശൈഖ് ഇബ്നുബാസ് തുടരുന്നു:

, وعلى كل إنسان أن يقوم بالدعوة حسب طاقته وإمكانه , أما بالنظر إلى عموم البلاد فالواجب أن يوجد طائفة منتصبة تقوم بالدعوة إلى الله جل وعلا ..... وقد يكون ذلك فرض عين إذا كنت في مكان ليس

فيه من يؤدي ذلك سواك. (الدعوة إلى الله وأخلاق الدعاة للشيخ عبد العزيز عبد الله بن باز : ص : ١٦)

“ഓരോരുത്തരും അവരവരുടെ കഴിവും സാധ്യതകളുമനുസരിച്ച് ദഅ്വത്ത് നിർവഹിക്കൽ അനിവാര്യമാണ്. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഇത് ഒഴിച്ചുകൂടാനാവാത്ത വ്യക്തിബാധ്യതയായിത്തീരും. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു പ്രദേശത്ത് നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ആ ബാധ്യത നിർവഹിക്കാൻ നീയല്ലാതെ മറ്റാരുമില്ലെങ്കിൽ നിനക്കത് നിർബന്ധ ബാധ്യതയാണ്” (അതേ പുസ്തകം: പേജ്: 16).

അറിവുള്ളവരാണ് പ്രബോധനപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകേണ്ടത്. പണക്കാർ ഈ രംഗത്ത് പണം ചെലവഴിക്കണം; സാധരണക്കാർ അവർക്ക് കഴിയുന്ന രീതിയിൽ ദഅ്വാരംഗത്ത് സംഭാവനകളർപ്പിക്കണം. പണ്ഡിതന്മാർ പ്രഭാഷണത്തിന് തയ്യാറാകുമ്പോൾ വേദികളെടുക്കുവാൻ കഴിയുന്നവർ അത് ചെയ്യണം. അതിലേക്ക് ആളുകളെ ക്ഷണിക്കുവാനും മറ്റുംബാക്കിയുള്ളവരും സന്നദ്ധരാവണം, അപ്പോൾ ദഅ്വത്തെ ബാധ്യതാനിർവഹണത്തിൽ എല്ലാവരും പങ്കുചേർന്നു.

ഇനി മറ്റാരെങ്കിലും ഇത് ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിൽ തനിക്കിതിൽ ബാധ്യതയില്ലായെന്ന് പറഞ്ഞ് മാറിനിൽക്കുകയല്ല, മറിച്ച് നന്മയിൽ പരസ്പരം സഹകരിച്ച് പുണ്യം നേടാൻ മത്സരിക്കുകയാണ് വിശ്വാസികൾ ചെയ്യേണ്ടത്. എന്നിരിക്കെ ആ മാർഗത്തിൽ തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് എത്രമാത്രം ഹീനമാണ്!

ശൈഖ് ഇബ്നുബാസ് ആലു ഇംറാൻ104-ാം വചനം ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് തുടരുന്നു:

قال الحافظ ابن كثير عند هذه الآية وجماعة ما معناه: ولتكن منكم أمة منتصبة لهذا الأمر العظيم تدعو إلى الله وتبشر دينه وتبلغ أمره سبحانه وتعالى ومعلوم أيضا أن الرسول عليه الصلاة والسلام دعا إلى الله وقام بأمر الله في مكة حسب طاقته وقام الصحابة كذلك

رضي الله عنهم وأرضاهم بذلك حسب طاقتهم, ثم لما هاجروا قاموا بالدعوة أكثر وأبلغ, ولما انتشروا في البلاد بعد وفاته عليه الصلاة والسلام قاموا بذلك أيضا رضي الله عنهم وأرضاهم كل على قدر طاقته وعلى قدر علمه, فعند قلة الدعاة وعند كثرة المنكرات, وعند غلبت الجهل كحالنا اليوم- تكون الدعوة فرض عين على كل احد بحسب طاقته . (الدعوة إلى الله وأخلاق الدعاة للشيخ عبد العزيز عبد الله بن باز : ص : ١٧، ١٨)

“ഇബ്നുകഥീറും മറ്റും ഈ ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞതിന്റെ ചുരുക്കം ഇപ്രകാരമാണ്: നിങ്ങളിൽനിന്ന് ഈ കൃത്യനിർവഹണത്തി(ദഅ്വത്തി)നായി ഒരു വിഭാഗം ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്. അല്ലാഹുവിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും അവന്റെ മതം പ്രചരിപ്പിക്കുകയുമാണ് അവർ ചെയ്യേണ്ടത്. മക്കയിൽ തന്റെ കഴിവും സൗകര്യവുമനുസരിച്ച് നബി(ﷺ) ഈ ഉത്തരവാദിത്വം നിർവഹിച്ചു. അപ്രകാരം സ്വഹാബത്തും തങ്ങളുടെ കഴിവനുസരിച്ച് ചെയ്തു. എന്നാൽ ഹിജ്റക്ക് ശേഷം അഥവാ സൗകര്യം അധികരിച്ചപ്പോൾ തദനുസൃതമായി അവർ കൂടുതൽ പ്രവർത്തിച്ചു. നബി(ﷺ)യുടെ വിയോഗാനന്തരം നാടിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപരിച്ച അവർ അവിടെയൊക്കെയും ആ ബാധ്യത അഭംഗൂരം നിർവഹിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രബോധകർ കുറവും തിന്മ അധികരിക്കുകയും ഇന്നത്തേതുപോലെ അജ്ഞത വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ഓരോ വിശ്വാസിക്കും അവരവരുടെ പ്രാപ്തിയനുസരിച്ച് ദഅ്വത്ത് നിർബന്ധ ബാധ്യതതന്നെയായിരിക്കും” (അദഅ്വത്തു ഇലല്ലാഹി, പേജ്:17,18).

ശൈഖ് സാലിഹ് അൽ ഉമൈമീൻ പറയുന്നു:

يقول الشيخ العثيمين: والدعوة إلى الله عز وجل هي وظيفة الرسل عليهم الصلاة والسلام وطريقة من تبعهم بإحسان , فإذا عرف الإنسان معبوده, ونبيه, ودينه ومن الله عليه بالتوفيق لذلك فإن عليه

السعي في إنقاذ إخوانه بدعوتهم إلى الله عز وجل (شرح الأصول
الثلاثة للعثيمين)

“അല്ലാഹുവിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുക എന്നത് ദൈവദൂതന്മാരുടെ ദൗത്യമായിരുന്നു. അവരെ നന്മയിൽ പിന്തുടർന്നവരുടെ മാർഗ്ഗവും അതുതന്നെയാണ്. ഒരാൾക്ക് തന്റെ ആരാധനയായ സ്രഷ്ടാവിനെയും അവന്റെ പ്രവാചകനെയും മതത്തെയും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അഥവാ അതിന് അല്ലാഹു അവനെ അനുഗ്രഹിച്ചാൽ തന്റെ സഹോദരങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്താൻ അല്ലാഹുവിലേക്ക് അവരെ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് പരിശ്രമിക്കൽ ബാധ്യതയാണ്” (ശറഹു ഉസൂലുൽമലാഥ, പേജ്: 135).

മേൽവിവരിച്ചതിൽനിന്ന് താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നമുക്ക് ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

1. സ്വാധീനവും സൗകര്യവും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടവരാണ് വിശ്വാസികൾ.
2. സത്യം പരസ്പരം ഉപദേശിക്കാത്തവർക്ക് തീരാനഷ്ടം വരാതിരിക്കുന്നു.
3. നന്മ കൽപിക്കലും തിന്മ വിരോധിക്കലും വിശ്വാസികളുടെ ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവങ്ങളാണ്.
4. തിന്മക്കെതിരെ പ്രതികരിക്കാതിരിക്കൽ അപരാധമാണ്.
5. നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് അല്ലാഹു രക്ഷ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.
6. ദഅ്വത്തിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന് പിന്മാറരുത്.
7. ഭൃതിപക്ഷത്തിന് എതിരായിരുന്നാൽപോലും നന്മയുടെ മാർഗ്ഗത്തിൽ സഹകരിക്കുക. അഥവാ എണ്ണപ്പെരുപ്പമല്ല ആദർശ മഹത്വമാണ് കാര്യം.
8. നന്മയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരം വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു വിഭാഗം വിശ്വാസികളിൽ നിന്നുണ്ടാവൽ അനിവാര്യമാണ്.
9. നന്മ കൽപിക്കാനും തിന്മ തടയാനും മക്കളെ ചെറുപ്പത്തിലേ സജ്ജമാക്കുക.

10. ആ മാർഗത്തിൽ ക്ഷമ ആവശ്യമാണ്. അതിനാൽ ക്ഷമിക്കുക.
11. നന്മ ഉപദേശിക്കലും തിന്മ വിലക്കലും വിശ്വാസികൾ പരസ്പരവും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
12. തിന്മക്കെതിരെ മൗനം ദീക്ഷിക്കൽ സത്യനിഷേധികളുടെ സ്വഭാവമാണ്.
13. ഓരോരുത്തരുടെയും സാഹചര്യങ്ങളുടെയും സ്വാധീനങ്ങളുടെയും വ്യത്യാസമനുസരിച്ച് തിന്മക്കെതിരെ പ്രതികരിക്കുന്ന രീതിയിൽ മാറ്റമുണ്ടാകുമെങ്കിലും ഉത്തരവാദിത്വത്തിൽനിന്ന് ആരും ഒഴിവാകുന്നില്ല.

മുസ്

ആർ ദഅ്വത്ത് ചെയ്യണം?

ദഅ്വത്ത് നബിമാരാണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്നും അതല്ലെങ്കിൽ മതത്തിൽ അഗാധജ്ഞാനമുള്ള പണ്ഡിതന്മാർക്ക് മാത്രമെ അതിന് അവകാശമുള്ളുവെന്നും ചിലർ പറയാറുണ്ട്. ആരാണ് പണ്ഡിതനെന്നോ എപ്പോഴാണ് ദഅ്വത്തിന് അർഹതയുള്ള പണ്ഡിതന്മാരുടെയെന്നോ എന്താണ് അതിന്റെ പരിധിയും മാനദണ്ഡവുമെന്നോ ഒന്നും അവർ വ്യക്തമാക്കാറില്ല. വാസ്തവത്തിൽ ആ വാദഗതി ഖുർആൻ വിരുദ്ധവും സത്യത്തിൽനിന്ന് ബഹുദൂരം അകന്നതുമാണ്. നബിമാരുടെ ദൗത്യമായിരുന്നു ദഅ്വത്തെന്ന് പറഞ്ഞ ഖുർആൻ അവർക്ക് മാത്രമായി അതിനെ പരിമിതപ്പെടുത്തിയില്ല. പ്രത്യുത അവരെ പിൻപറ്റുന്നവർക്കുടി അത് ചെയ്യണമെന്ന ആഹ്വാനമാണ് നൽകുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَيَقَوْمٍ مَا لِيْ اَدْعُوْكُمْ اِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُوْنِيْ اِلَى النَّارِ ۗ تَدْعُوْنِيْ لِكُفْرٍ بِاللّٰهِ وَاُشْرِكٍ بِهٖ مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ وَاَنَا اَدْعُوْكُمْ اِلَى الْعَزِيْزِ الْغَفْرِ

“എന്റെ ജനങ്ങളേ, എനിക്കെന്താണൊരു അനുഭവം! ഞാൻ നിങ്ങളെ രക്ഷയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നു. നിങ്ങളാകട്ടെ എന്നെ നരകത്തിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്നു. ഞാൻ അല്ലാഹുവിൽ അവിശ്വസിക്കു

വാനും എനിക്ക് യാതൊരു അറിവുമില്ലാത്തത് അവനോട് ഞാൻ പങ്കുചേർക്കുവാനും നിങ്ങൾ എന്നെ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഞാനാകട്ടെ, പ്രതാപശാലിയും ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനുമായ അല്ലാഹുവിലേക്ക് നിങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നു” (40:41,42).

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“(നബിയേ) പറയുക! ഇതാണ് എന്റെ മാർഗം. ദൃഢബോധ്യത്തോടുകൂടി അല്ലാഹുവിലേക്ക് ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഞാനും എന്നെ പിൻപറ്റിയവരും. അല്ലാഹു എത്ര പരിശുദ്ധൻ! ഞാൻ (അവനോട്) പങ്ക് ചേർക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലല്ലതന്നെ” (12:108).

തികഞ്ഞ പണ്ഡിതന്മാർക്ക് മാത്രമെ ഇത് ചെയ്യാവൂ എന്നല്ല, വിശ്വാസികൾ പരസ്പരം ചെയ്യേണ്ട ഒരു ബാധ്യതയായിട്ടാണ് ചുർ ആനും നബിചര്യയും ഇതിനെ മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നത്.

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ

“കാലം തന്നെയാണ് സത്യം! തീർച്ചയായും മനുഷ്യർ നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു. വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും സത്യം കൈകൊള്ളാൻ അന്വേഷിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും ക്ഷമ കൈക്കൊള്ളാൻ അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തവരൊഴികെ” (103:1-3).

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ أُولَٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

“സത്യവിശ്വാസികളും സത്യവിശ്വാസിനികളും അന്വേഷിക്കുകയും മിത്രങ്ങളാകുന്നു. അവർ സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽ

നിന്ന് വിലക്കുകയും നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അത്തരക്കാരോട് അല്ലാഹു കരുണ കാണിക്കുന്നതാണ്. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു പ്രതാപിയും യുക്തിമാനുമാണ്” (9:71).

വേറെയും നിരവധി ആയത്തുകൾ ഈ വിഷയകമായി കാണാവുന്നതാണ്. അവിടെയൊന്നും നബിമാർ മാത്രം ചെയ്യേണ്ട കാര്യമാണ് ദഅ്വത്ത് (നന്മയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കൽ) എന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ തികഞ്ഞ പണ്ഡിതന്മാർ മാത്രമെ അത് ചെയ്തു കൂടാവൂ എന്നോ കാണുക സാധ്യമല്ല. പ്രത്യുത പറയുന്ന വിഷയത്തിൽ പൂർണ്ണ ബോധ്യത്തോടെയുള്ള അറിവ് (ബസ്വീറത്ത്) ഉണ്ടാകണമെന്ന് മാത്രമാണ് ഖുർആനും സുന്നത്തും പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

നന്മ കൽപിക്കാനും തിന്മ വിരോധിക്കാനും സമൂഹത്തോട് മൊത്തത്തിൽ കൽപിക്കുകയാണ് പ്രവാചകതിരുമേനി ചെയ്യുന്നത്. എല്ലാം തികഞ്ഞ പണ്ഡിതനാകണമെന്ന് നിബന്ധനവെക്കുന്നില്ല.

عن أبي سعيد الخدري قال : سمعتُ رسولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يقولُ مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ (مسلم)

അബൂ സഇദ് (رضي الله عنه) പറയുന്നു: “നബി(ﷺ) പറയുന്നതായി ഞാൻ കേട്ടു: നിങ്ങളിലാരെങ്കിലും വല്ല തിന്മയും കണ്ടാൽ അവൻ തന്റെ കൈകൊണ്ട് അതിനെ തടുക്കട്ടെ. സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ തന്റെ നാവു കൊണ്ട്, അതിനും കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ തന്റെ ഹൃദയംകൊണ്ടെങ്കിലും. അത് ഈമാനിന്റെ ഏറ്റവും ദുർബലാവസ്ഥയാണ്” (മുസ്ലിം 6/149).

عَنْ أَبِي سَعِيدِ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِيَّاكُمْ وَالْجُلُوسَ فِي الطَّرْفَاتِ قَالُوا يَا رَسُولَ اللهِ مَا لَنَا بَدُّ مِنْ مَجَالِسِنَا نَتَحَدَّثُ فِيهَا قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِذَا أَبَيْتُمْ إِلَّا الْمَجْلِسَ

فَاعْظُوا الطَّرِيقَ حَقَّهُ قَالُوا وَمَا حَقُّهُ قَالَ غَضُّ الْبَصَرِ وَكَفُّ الْأَذَى
وَرَدُّ السَّلَامِ وَالْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ (البخاري ومسلم)

അബൂസഇൂദ്(رضي الله عنه) നിവേദനം. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “വഴിയോ
രങ്ങളിൽ നിങ്ങൾക്കിരിക്കൽ അനിവാര്യമാകുന്നെങ്കിൽ വഴിയുടെ
അവകാശം നിങ്ങൾ നൽകുക”. അവർ ചോദിച്ചു: “എന്താണ്
പ്രവാചകരേ, വഴിയുടെ അവകാശങ്ങൾ?” അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു:
“ദൃഷ്ടി താഴ്ത്തലും ഉപദ്രവമുണ്ടാക്കാതിരിക്കലും, സലാം മടക്ക
ലും, നന്മ കൽപിക്കലും തിന്മ വിരോധിക്കലുമാണ്” (ബുഖാരി, മു
സ്ലിം).

പ്രബോധന ദൗത്യത്തിൽനിന്നും വിട്ടുനിന്നവരോട് അബൂബക്കർ
(رضي الله عنه) പറയുകയുണ്ടായി:

عَنْ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ أَنَّهُ قَالَ قَالَ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّكُمْ تَقْرَعُونَ هَذِهِ الْآيَةَ
(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ)
وَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا
الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ . قَالَ
أَبُو عَيْسَى وَفِي الْبَابِ عَنْ عَائِشَةَ وَأُمِّ سَلَمَةَ وَالنُّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ وَعَبْدِ
اللَّهِ بْنِ عُمَرَ وَحَدِيثَةً وَهَذَا حَدِيثٌ صَحِيحٌ . (أحمد , أبو داود ,
الترمذي . النسائي)

“ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ ഈ വചനം - “സത്യ വിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ
നിങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊള്ളുക.നിങ്ങൾ സന്മാർഗ്ഗം പ്രാപി
ച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ വഴിപിഴച്ചവർ നിങ്ങൾക്കൊരു ദ്രോഹവും വരുത്തു
കയില്ല” (5:105) ഓതുകയാണോ? (അസ്ഥാനത്താണ് നിങ്ങളുതിനെ
ഉപയോഗിച്ചത്.)റസൂലുല്ലാഹി(ﷺ) പറയുന്നതായി ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്.
“ജനങ്ങൾ ഒരു അക്രമിയെ കണ്ടിട്ട് അവന്റെ കൈക്ക് പിടിക്കുന്നി
ല്ലായെങ്കിൽ അല്ലാഹു അവരെ ഒന്നടങ്കം ശിക്ഷിക്കുന്നതാണ്”
(അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്, തിർമിദി, നസാഇ).

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مَا مِنْ نَبِيٍّ بَعَثَهُ اللَّهُ فِي أُمَّةٍ قَبْلِي إِلَّا كَانَ لَهُ مِنْ أُمَّتِهِ حَوَارِيُونَ وَأَصْحَابٌ يَأْخُذُونَ بِسُنَّتِهِ وَيَقْتَدُونَ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِنَّهَا تَخْلَفُ مِنْ بَعْدِهِمْ خُلُوفٌ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ وَيَفْعَلُونَ مَا لَا يُؤْمَرُونَ فَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِيَدِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِلِسَانِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِقَلْبِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ وَلَيْسَ وَرَاءَ ذَلِكَ مِنَ الْإِيمَانِ حَبَّةٌ خَرْدَلٍ (مسلم)

ഇബ്നു മസ്ഊദ് (رضي الله عنه) പറയുന്നു: നബി (ﷺ) പറഞ്ഞു: എനിക്ക് മുമ്പുള്ള ഏത് സമൂഹത്തിലേക്കും അല്ലാഹു ദൂതനെ അയക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചര്യകൾ പിൻപറ്റി കൽപനകൾ അനുസരിക്കുന്ന സന്തത സഹചാരികളുണ്ടാകും. പിന്നീടവർക്കുശേഷം കുറെ പിൻഗാമികൾ വരും. അവർ പ്രവർത്തിക്കാത്തത് പറയും. കൽപിക്കപ്പെടാത്തത് പ്രവർത്തിക്കും. ആരെങ്കിലും തന്റെ കൈകൊണ്ടവരോട് പോരാടിയാൽ അവൻ വിശ്വാസിയാണ്. ഹൃദയം കൊണ്ടവരോട് പോരാടിയാൽ അവനും വിശ്വാസിയാണ്. നാവു കൊണ്ട് അവരോട് പോരാടുന്നവനും വിശ്വാസിയാണ്. അതിന് അപ്പുറം ഒരു കടുക് മണിയോളമെങ്കിലും ഈമാൻ അവശേഷിക്കുന്നില്ല” (മുസ്ലിം).

സ്വഹാബത്ത് നബിയോട് ബൈഅത്ത് ചെയ്തുകൂട്ടത്തിൽ “നന്മ കൽപിക്കാമെന്നും തിന്മ വിരോധിക്കാമെന്നും” (അഹ്മദ്) പറഞ്ഞ വാചകം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. പണ്ഡിതന്മാർക്ക് പ്രത്യേകം എന്നവിടെ കാണുന്നില്ല.

عَنْ حُدَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَتَأْمُرُنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوُنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ أَوْ لَيُوشِكَنَّ اللَّهُ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَابًا مِنْهُ ثُمَّ تَدْعُونَهُ فَلَا يُسْتَجَابُ لَكُمْ قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ (الترمذي)

ഹുദൈഫ (رضي الله عنه) നിവേദനം: നബി (ﷺ) പറഞ്ഞു: “എന്റെ ആത്മാവ്

ആരുടെ കയ്യിലാണോ അവൻ തന്നെയാണ് സത്യം! തീർച്ചയായും നിങ്ങൾ നന്മകൽപിക്കുകയും തിന്മവിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുക തന്നെ വേണം. അല്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെമേൽ ശിക്ഷയിറക്കും. പിന്നീട് നിങ്ങൾ പ്രാർഥിച്ചാൽ ഉത്തരം ലഭിക്കുകയില്ല” (തിർമിദി).

عن عائشة رضي الله عنها قالت : دخل النبي صلى الله عليه وسلم
فعرفت في وجهه أن حضره شيء فتوضأ ولا كلم أحدا قالت :
ثم خرج فلصقت في الحجرات وأسمع ما يقول فقعد على المنبر
فحمد الله وأثنى عليه ثم قال : يا أيها الناس إن الله عز وجل يقول لكم
مروا بالمعروف وانهوا عن المنكر قبل أن تدعوني فلا أستجيب
وتسألوني فلا أعطيكم وتستتصروني فلا أنصركم. (أحمد)

ആഇശ (رضي الله عنها) പറയുന്നു: നബി (صلى الله عليه وسلم) ഒരിക്കൽ വീട്ടിൽ വന്നു. എന്തോ സംഭവിച്ചതുപോലെ മുഖത്തുനിന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. വുദു എടുത്തശേഷം ആരോടും ഒന്നും പറയാതെ നബി (صلى الله عليه وسلم) പുറത്തിറങ്ങി. ഞാൻ മുറിയിൽതന്നെയിരുന്ന് ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പള്ളിയിൽ കടന്ന നബി (صلى الله عليه وسلم) മിമ്പറിനേലിരുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുകയും വാഴ്ത്തുകയും ചെയ്തശേഷം പറഞ്ഞു: ജനങ്ങളേ, അല്ലാഹു നിങ്ങളോട് പറയുന്നു: “നിങ്ങൾ പ്രാർഥിച്ചിട്ട് ഞാൻ ഉത്തരം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതിനും ചോദിച്ചിട്ട് നിങ്ങൾക്ക് തരാതിരിക്കുന്നതിനും എന്നോട് സഹായം തേടിയിട്ട് ഞാൻ നിങ്ങളെ സഹായിക്കാതിരിക്കുന്നതിനും മുമ്പായി നിങ്ങൾ നന്മകൽപിക്കുകയും തിന്മവിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുക” (അഹ്മദ്).

അറിവുള്ള ഒരു സംഗതി പറയേണ്ടിടത്ത് പറയാതിരിക്കുന്നതിനെ താക്കീത് ചെയ്യുന്ന ഹദീഥുകളും കാണാവുന്നതാണ്. അപ്രകാരം തന്നെ അറിഞ്ഞ സത്യം മറ്റുള്ളവരിലേക്ക് എത്തിക്കുവാനുള്ള ആഹ്വാനവും ഹദീഥുകളിൽ കാണാം

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ بَلَّغُوا عَنِّي
وَلَوْ آيَةً... (البخارى)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറു(☪) നിവേദനം: നബി(☪) പറഞ്ഞു: “എന്നിതിനിന്ന് ഒരു വചനമെങ്കിലും നിങ്ങൾ (മറ്റുള്ളവർക്ക്) എത്തിച്ചുകൊടുക്കുക.....” (ബുഖാരി).

ഇവിടെ എല്ലാം തികഞ്ഞ പണ്ഡിതനാവണമെന്നല്ല, ഒരു വചനമെങ്കിലും മറ്റുള്ളവർക്ക് എത്തിച്ചുകൊടുക്കുവാനാണ് നബി(☪) പറഞ്ഞതെന്ന കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. അതേപോലെ അറഹാദിനത്തിലെ പ്രവാചക പ്രസംഗത്തിൽ സുവിദിതമായ “ഹാജരുള്ളവർ ഹാജരില്ലാത്തവർക്ക് എത്തിച്ചുകൊടുക്കട്ടെ!” എന്ന ആഹ്വാനവും മറ്റൊന്നല്ല അറിയിക്കുന്നത്. പ്രവാചക സന്നിധിയിൽ വന്ന് ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ച വ്യക്തികളെയും സംഘങ്ങളെയും അവരുടെ ജനതയിലേക്ക് തന്നെ പ്രബോധനത്തിനയച്ച എത്രയോ സംഭവങ്ങൾ ചരിത്രത്തിൽ നമുക്ക് കാണാൻ കഴിയും. അവരാരും ദീർഘനാൾ അറിവ് നേടിയശേഷമായിരുന്നില്ല ദർശനത്തിനിറങ്ങിയത്. സ്വഹാബത്തിലെ പണ്ഡിതവ്യൂഹമവിടെയുണ്ടായിരിക്കെത്തന്നെ ‘പണ്ഡിതന്മാരേ ദർശനം നടത്താവി. നിങ്ങൾ ഇവിടെ നിൽക്കൂ’ എന്ന് പറഞ്ഞതായും കാണുക സാധ്യമല്ല. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണുക:

1. അബൂദർറുൽ ഗിഫ്ഹാരി(☪)

ഇബ്നുഅബ്ബാസ് (☪) പറയുന്നു: അബൂദർറിന് മക്കയിൽവെച്ച് നബി(☪)യുടെ നിയോഗമനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരമെത്തിയപ്പോൾ തന്റെ സഹോദരനെ നിജസ്ഥിതി അന്വേഷിച്ചറിയാൻ പറഞ്ഞയച്ചു. അതുപ്രകാരം അദ്ദേഹം അന്വേഷിച്ച് വന്നുപറഞ്ഞു: “മാന്യമായ സ്വഭാവങ്ങൾ കൽപിക്കുന്ന മാന്യനായ ഒരാൾ. കവിതയല്ലാത്ത സുന്ദരമായ വാക്കുകൾ അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, അതൊന്നും അബൂദർറിന്റെ ദാഹത്തിന് ശമനമേകിയില്ല. അവസാനം സ്വയം ഒരു യാത്രക്ക് തയ്യാറായി പാഥേയമൊരുക്കി. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം മക്കയിലെത്തി. പള്ളിയുടെ അടുക്കലെത്തി നബിയെ അന്വേഷിച്ചു. നബിയെ അദ്ദേഹത്തിനറിയില്ല. ആരോടെങ്കിലും ചോദിക്കാനിഷ്ടപ്പെട്ടു മില്ല. നേരം ഇരുട്ടിയപ്പോൾ ഒരിടത്ത് പോയിക്കിടന്നു. ഒരപരിചിതനായ അദ്ദേഹത്തെ അലി(☪) കണ്ടു. പിറ്റേദിവസവും നബിയെ കാണാതെ കഴിഞ്ഞുപോയി. മൂന്നാമത്തെ ദിവസമായപ്പോൾ അലി(☪) അദ്ദേഹത്തോട് യാത്രോദ്ദേശ്യം തിരക്കി. അങ്ങനെ രഹസ്യമായി നബിസന്നിധിയിൽ അലി (☪) അദ്ദേഹത്തെ എത്തിച്ചു. വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചു. അവിടെവെച്ചുതന്നെ ഇസ്ലാമാശ്ലേഷിച്ചു. നബി(☪) അദ്ദേ

ഹത്തോട് പറഞ്ഞു: “എന്റെ നിർദ്ദേശം കിട്ടുന്നതുവരെ നീ നിന്റെ ജനതയിലേക്ക് മടങ്ങി (ഈ സത്യസന്ദേശം അവരെ അറിയിക്കുക”.

അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “എന്റെ ആത്മാവ് ആരുടെ കയ്യിലാണോ അവൻ തന്നെയാണ് സത്യം. ഈ സത്യം ഞാൻ മക്കക്കാരുടെ മധ്യത്തിൽവെച്ച് ഉറക്കെ വിളിച്ചുപറയും”. അങ്ങനെയദ്ദേഹം പള്ളിയിലെത്തി അത്യച്ചത്തിൽ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു: “അല്ലാഹു അല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹൻ മറ്റാരുമില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു” ഇതുകേട്ട ജനം രോഷാകുലരായി ഇളകിമറിഞ്ഞു. അവർ അദ്ദേഹത്തെ അടിച്ചുവീഴ്ത്തി (സ്വഹീഹു മുസ്ലിമിൽനിന്ന് സംക്ഷിപ്തമായുദ്ധരിച്ചത്- മുസ്ലിം 8:268).

2. വഹ്ദു അബ്ദുൽ വൈസ് (അബ്ദുൽ വൈസിന്റെ സംഘം)

അബ്ദുൽ വൈസിന്റെ സംഘം നബിയുടെ അടുക്കലെത്തി. “ഞങ്ങൾ വിദൂരത്തുനിന്ന് വരികയാണ്. എപ്പോഴും ഞങ്ങൾക്ക് ഇവിടെ എത്താൻ കഴിയില്ല. അതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ ആൾക്കാരെ അറിയിച്ചുകൊടുത്ത് അത് മുഖേന ഞങ്ങൾക്ക് സ്വർഗ്ഗപ്രവേശനത്തിന് സാധ്യമായ ഒരു സംഗതി ഞങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതരൂ” എന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ നാല് കാര്യങ്ങൾ നബി(ﷺ) അവരോട് കൽപിക്കുകയും നാല് കാര്യങ്ങൾ വിരോധിക്കുകയുംചെയ്തു. എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു: “ഇത് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും മറ്റുള്ളവർക്ക് അറിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

3. ഉമാമിന്റെ ആഗമനം

ഇബ്നു അബ്ബാസ് (رضي الله عنه) പറയുന്നു: ബനു സഅദ് വംശം ഉമാമിബ്നു മഅ്ലബയെ നബി തിരുമേനിയുടെ അടുക്കലേക്കയച്ചു. നബി(ﷺ) സ്വഹാബത്തിനോടൊപ്പം പള്ളിയിലിരിക്കെ അദ്ദേഹം പള്ളിയിലേക്ക് കയറിച്ചെന്ന് ഇസ്ലാമിനെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിച്ചു; അധികം താമസിയാതെ ശഹാദത്ത് കലിമ ഉച്ചരിച്ച് മുസ്ലിമായി മാറി. അങ്ങനെ തന്റെ ഒട്ടകപ്പുറത്ത് കയറി തന്റെ ജനങ്ങളുടെ അടുക്കലെത്തി. അവർ അദ്ദേഹത്തിന് ചുറ്റും കൂടി. ആദ്യമായി അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “ലാത്തയും ഉസ്തയുമൊന്നും ദിവ്യത്വത്തിനർഹരല്ല” ആളുകൾ പറഞ്ഞു: “അരുത് ഉമാമാ! മാറാവ്യാധികൾ പിടിപെടുന്നത് നീ സൂക്ഷിക്കുക! കൂഷ്വവും വെള്ളപ്പാണ്ടും ഭ്രാന്തും ഉണ്ടാകും!” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾക്ക് നാശം! നിശ്ചയം ലാത്തയോ ഉസ്തയോ ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ വരുത്തുകയില്ല. അല്ലാഹു ദൂതനെ

അയക്കുകയും ഗ്രന്ഥം അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവ മുഖേന അവൻ നിങ്ങളെ വഴികേടിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടുത്തും. നിശ്ചയം അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹൻ മറ്റാരുമില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു” (വിശദ വിവരത്തിന് ഇബ്നുഹിശാമിന്റെ സീറത്തുനബവിയ്യ 4: പേജ് 219, 220 നോക്കുക).

4. ഉർവത്ത്ബ്നു മസ്ഊദുസ്സഖഫി

ഉർവത്തുബ്നു മസ്ഊദ് പ്രവാചക സന്നിധിയിലെത്തി. ഇസ്ലാമാശ്ശേഷിച്ചു. ഇസ്ലാമിന്റെ സന്ദേശവുമായി സ്വജനതയിലേക്ക് മടങ്ങുന്നതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം നബി(ﷺ)യോട് ചോദിച്ചു.

നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “അവർ നിന്നെ കൊന്നുകളയും”.

ഉർവ പറഞ്ഞു: “നബിയേ, ഞാനവർക്ക് ഏറെ പ്രിയങ്കരനാണ്”. അദ്ദേഹം അവരിൽ അനുസരിക്കപ്പെടുന്നവനും പ്രിയങ്കരനും തന്നെയായിരുന്നു. അങ്ങനെ അവർക്കിടയിലുള്ള തന്റെ സ്ഥാനമാനങ്ങൾ നിമിത്തം അവർ തന്നെ എതിർക്കില്ലായെന്ന ധാരണയിൽ അവരെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം പുറപ്പെട്ടു. അവിടെയെത്തി അവരെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും തന്റെ ഇസ്ലാമാശ്ശേഷം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അധികം വൈകിയില്ല നാല് ഭാഗത്തുനിന്നും അവർ അദ്ദേഹത്തെ അമ്പെയ്ത് കൊലപ്പെടുത്തി. (ഇബ്നു ഹിശാമിന്റെ സീറ: 4: 182 പേജിൽ നിന്ന്).

ഇദ്ദേഹം ഹുദൈബിയാ സന്ധിയിൽ മക്കാമുശ്രിക്കുകളുടെ ദൂതനായി നബി (ﷺ) യോട് സംസാരിച്ച വ്യക്തികളിൽ ഒരാളാണ്. (മുബാറക്പുരിയുടെ അർറഹീഖുൽ മഖ്തൂം). അതിനുശേഷമാണ് അദ്ദേഹം ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചത്. അതായത്, തികഞ്ഞ പണ്ഡിതന്മാരായ മറ്റു സ്വഹാബികളുണ്ടായിരിക്കെ തന്നെയാണ് ഉർവ ദഅ്വത്തുമായി സ്വജനതയിലേക്ക് ചെന്നത്.

5. രിഫാഅത്ത്ബ്നു സൈദ് അൽ ജുദാമി

രിഫാഅഃ ഖൈബറിന് മുമ്പായി -ഹുദൈബിയാ കാലഘട്ടത്തിൽ പ്രവാചക സന്നിധിയിലെത്തി ഇസ്ലാമാശ്ശേഷിച്ചു. നബി(ﷺ) രിഫാഅഃയുടെ ജനങ്ങളിലേക്കായി ഒരു കത്ത് അദ്ദേഹത്തെ ഏൽപ്പിച്ചു. അതിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു: “പരമകാരൂണികനായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ. ഞാൻ രിഫാഅഃയെ തന്റെ ജനങ്ങളിലേക്കൊക്കമാനം

അയക്കുകയാണ്. അല്ലാഹുവിലേക്കും അവന്റെ ദൂതനിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി. ആർ ആ ക്ഷണം സ്വീകരിക്കുന്നുവോ അവർ അല്ലാഹുവിന്റെയും അവന്റെ റസൂലിന്റെയും കക്ഷിയിലായി. ആരെങ്കിലും പിൻമാറുന്നെങ്കിൽ അവന് രണ്ട് മാസത്തെ അവധിയുണ്ട്. റിഫാഅഃ അവരുടെ അടുക്കലെത്തിയപ്പോൾ അവർ ഒന്നടങ്കം ഇസ്ലാമാശ്ശേഷിച്ചു. (ഇബ്നു ഹിശാമിന്റെ സീറത്തുനബവിയു 4: 243 പേജ്).

6. മാലിക്ബ്നുൽ ഹുവൈരിസ്

ഞാൻ എന്റെ ജനങ്ങളിലെ ഒരു സംഘത്തോടൊപ്പം നബിയുടെ അടുക്കലെത്തി. ഇരുപത് ദിവസം നബി (ﷺ)യോടൊപ്പം ഞങ്ങൾ കഴിച്ചുകൂട്ടി. അദ്ദേഹം വളരെ കരുണയും വാത്സല്യവുമുള്ളവനായിരുന്നു. വീട്ടുകാരിലേക്ക് മടങ്ങാനുള്ള ഞങ്ങളുടെ ആഗ്രഹം കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ പോയിക്കൊള്ളുക. അവരോടൊപ്പം നിന്ന് അവർക്ക് കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുക. നിങ്ങൾ നമസ്കാരം നിർവഹിക്കുക. നമസ്കാര സമയമായാൽ നിങ്ങളിലൊരാൾ ബാങ്ക് വിളിക്കണം. നിങ്ങളിൽ വലിയവൻ ഇമ്മാമായി നിൽക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ!” (ബുഖാരി, ഹദീഥ് നമ്പർ: 628).

7. തുഫൈലുബ്നു അദ് അദ്ദാസി

തുഫൈൽ ഒരു കവിയും ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ സ്ഥാനമുള്ളയാളുമായിരുന്നു. മക്കയിലെ ഖുറൈശികൾ മുഹമ്മദിനെക്കുറിച്ചും മുഹമ്മദിന്റെ മാസ്മരിക വചനങ്ങളെക്കുറിച്ചും തുഫൈലിന് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകി. സൂക്ഷിച്ചില്ലെങ്കിൽ പെട്ടുപോകുമെന്നുണർത്തി. തുഫൈൽ പറയുന്നു: “ഞാൻ ആ വലയത്തിൽപെട്ടുപോകുമോ എന്ന് ഭയന്ന് ചെവിപൊത്തിക്കൊണ്ടായിരുന്നു കഅ്ബയുടെ അടുത്തെത്താറ്. ഒരിക്കൽ ഞാൻ പള്ളിയിലെത്തുമ്പോൾ നബി(ﷺ) അവിടെ നിൽക്കുന്നു. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾ കേൾക്കണമെന്നായിരുന്നു ദൈവനിശ്ചയം. അങ്ങനെ ഞാൻ ആത്മഗതം ചെയ്തു. “ഞാനൊരു കാര്യബോധമുള്ള ആളാണല്ലോ. നെല്ലും പതിരും വേർതിരിക്കാൻ എന്തിന് പ്രയാസപ്പെടുന്നു? എന്താണെങ്കിലും അദ്ദേഹം പറയുന്നത് ഒന്ന് കേട്ടുനോക്കാം. നല്ലതെങ്കിൽ സ്വീകരിക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ തള്ളാം”

അങ്ങനെ തുഫൈൽ വാക്കുകൾ ശ്രദ്ധിച്ചു. ഇതുവരെ കേട്ടിട്ടില്ലാത്ത അതിമനോഹരമായ പലതും കേൾക്കുകയായിരുന്നു. സംസാര

ശേഷം നബിയെ അനുഗമിച്ച തുഫൈൽ ഖുറൈശികളുടെ താക്കീതിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അല്ലാഹുവാണ് തന്നെ ഇവിടെ എത്തിച്ചതെന്നും താങ്കൾ പറയുന്നതാണ് സത്യമെന്ന് എനിക്ക് ദൃഢ ബോധ്യമുണ്ട് എന്നും അതിനാൽ ഇസ്‌ലാമിനെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് പറഞ്ഞു തരുവെന്നും തുഫൈൽ നബി(ﷺ)യോട് ആവശ്യപ്പെട്ടു. താമസിയാതെ തുഫൈൽ ഇസ്‌ലാമാശ്ശേഷിച്ചു. ശേഷം പറഞ്ഞു: “ഞാൻ ഒരു സുകാരുടെ അടുക്കലേക്ക് പോവുകയാണ്. അവർ എന്നെ അനുസരിക്കും. ഞാനവരെ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിക്കട്ടെ, അല്ലാഹു അവരെ സന്മാർഗത്തിലേക്ക് നയിച്ചെങ്കിലോ? നബിയേ, താങ്കൾ എനിക്കു വേണ്ടി പ്രാർഥിക്കണം” നബി(ﷺ) അദ്ദേഹത്തിന് വേണ്ടി പ്രാർഥിച്ചു. അങ്ങനെ തുഫൈൽ ദഅ്വത്തിനുവേണ്ടി യാത്രയായി..... (വിശദ വിവരത്തിന് ഇമാം ദഹബിയുടെ `സിയറുഅഅ്‌ലാമിനുബലാഅ്: 1: 344, 345 പേജ് നോക്കുക).

പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു

സൗദി അറേബ്യയിലെ ശൈഖ് ഇബ്നുബാസിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഫത്‌വാ ബോർഡിന്റെ ഫത്‌വാ സമാഹാരത്തിൽ പറയുന്നു:

ينبغي أن يكون الداعي إلى الله عالماً بما يأمر به وبما ينهى عنه، فقد يكون عنده حرص على الخير ورغبة ومحبة لنفع الناس ولكن يكون عنده جهل فيحرم الحلال ويحلل الحرام ويظن أنه على هدى (فتاوى اللجنة الدائمة للبحوث العلمية والإفتاء : ج : ٢ ، ص : ٢٣)

“അല്ലാഹുവിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന പ്രബോധകൻ താൻ കൽപിക്കുന്ന നന്മയെക്കുറിച്ചും വിലക്കുന്ന തിന്മയെക്കുറിച്ചും അറിവും ഉള്ളവനായിരിക്കണം. അജ്ഞതയാണ് മുതൽക്കൂട്ടെങ്കിൽ നിഷിദ്ധം അനുവദനീയമെന്നും അനുവദനീയം നിഷിദ്ധമെന്നും പറഞ്ഞു പോയേക്കും. സത്യത്തിലാണ് താനെന്ന് അയാൾ കരുതുകയും ചെയ്യും” (ഫതാവാ ലജ്നത്തുദ്ദാഇമ: 2:23).

ശൈഖ് സാലിഹ് അൽ ഉമൈമീൻ (3:104, 16:125, 3:104,105 ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട്) പറയുന്നു:

فهذه الآيات وأمثالها كلها تدل على أن الإنسان ينبغي له أن يكون داع
 يا إلى الله، ولكن لا يمكن أن تتم الدعوة إلا بعلم الإنسان بما يدعو
 إليه، لأن الجاهل قد يدعو إلى شيء يظنه حقا وهو باطل، وقد ينهى
 عن شيء يظنه باطلا وهو حق، فلا بد من العلم أولا فيتعلم الإنسان
 ما يدعو إليه..... يعني ليس بشرط أن يكون الإنسان عالما متبحرا
 في كل شيء (شرح رياض الصالحين للعثيمين : ج: ١ ، ص: ٦٢٥)

“ഇതും ഇതുപോലുള്ള സൂക്തങ്ങളും മനുഷ്യൻ അല്ലാഹുവി
 ലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന പ്രബോധകനാകേണ്ടതിന്റെ അനിവാര്യതയാ
 ണ് അറിയിക്കുന്നത്. പക്ഷേ, എന്തിലേക്കാണോ ക്ഷണിക്കുന്നത്
അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവില്ലാതെ ദഅ്വത്ത് പൂർണ്ണമാകില്ല.
 കാരണം വിവരമില്ലാത്തവൻ സത്യമാണെന്ന് ധരിച്ച് ക്ഷണിക്കുന്ന
 സംഗതി ഒരുപക്ഷേ, നിരർഥകമായിരിക്കും. ചിലപ്പോൾ തിന്മയാ
 ണെന്ന് കരുതി വിലക്കുന്നത് നന്മയായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അതി
 നാൽ എന്തിലേക്കാണോ ക്ഷണിക്കുന്നത് അതിനെക്കുറിച്ച് പഠിച്ച്
ആദ്യമായി അറിവ് നേടൽ അനിവാര്യമാണ്” (ശറഹു രിയാളിസ്സാ
 ലിഹീൻ. പേജ്: 625).

താൻ എന്തിലേക്കാണോ ക്ഷണിക്കുന്നത്, അതിനെക്കുറിച്ച് കൃ
 ത്യവും വ്യക്തവും പ്രമാണബദ്ധവുമായ അറിവുള്ളവനായിരിക്കണം
 പ്രബോധകനെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ മഹാപണ്ഡി
 തന്മാർ മാത്രമെ ദഅ്വത്ത് നടത്തേണ്ടതുള്ളൂവെന്ന് ഇതിനർത്ഥമി
 ല്ല. ദഅ്വത്ത് നടത്തുവാൻ എല്ലാ വിഷയത്തിലും സമുദ്രസമാന
 മായ വിജ്ഞാനമുള്ളവനായിരിക്കണം എന്ന നിബന്ധനയില്ല?

ഇത്രയും വിവരിച്ചതിൽനിന്ന് താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നമുക്ക്
 മനസ്സിലാക്കാം.

1. ദഅ്വത്ത് നബിമാരുടെ ദൗത്യത്തിൽപെട്ടതായിരുന്നു.
- 2 നബിക്ക് മാത്രമല്ല, ദഅ്വത്ത്, നബിയെ പിൻപറ്റുന്നവരും അത്
 ചെയ്യണം.
3. പറയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ബന്ധിതത്ത്(ദ്യുദ്ധബോധം) ഉണ്ടായിരി
 കണം.

4.. അല്ലാഹുവിലേക്ക് അഥവാ അവന്റെ ആദർശത്തിലേക്കായിരിക്കണം ക്ഷണിക്കേണ്ടത്. മറിച്ച് വ്യക്തികളിലേക്കോ മനുഷ്യനിർമിത പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളിലേക്കോ അല്ല.

5. തെറ്റായ ആദർശം സ്വീകരിക്കുവാനോ പ്രചരിപ്പിക്കാനോ പാടില്ല.

6. സത്യം കൈക്കൊള്ളാൻ പരസ്പരം ഉപദേശിക്കാത്തവർക്ക് നാശത്തെക്കുറിച്ച് ഖുർആൻ മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നു.

7. സദാചാരം കൽപിക്കലും ദുരാചാരം വിരോധിക്കലും വിശ്വാസികളുടെ ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവമാണ്.

8. നബിമാർക്ക് മാത്രമെ ദൗൗവൗൗ ബാധ്യതയുള്ളൂ എന്നത് ഖുർആനിന് വിരുദ്ധമായ വാദമാണ്.

9. പറയുന്ന വിഷയത്തിൽ ദൃഢബോധ്യത്തോടെയുള്ള അറിവുണ്ടായാൽ മതി. എല്ലാം സൂക്ഷ്മമായി പഠിച്ച പണ്ഡിതനായാലേ ദാഹു (പ്രബോധകൻ) ആകാൻ പറ്റൂ എന്നത് ശരിയല്ല. ഇത്തരമൊരു ഉപാധി ഖുർആനോ സുന്നത്തോ സലഹുകളോ പറഞ്ഞിട്ടില്ല.

10. ദൗൗവൗൗതിനായുള്ള ഖുർആനിൻറെയും സുന്നത്തിൻറെയും കൽപന മൊത്തത്തിലാണ്. അത് ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിനായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

11. ഓരോരുത്തരും തൻറെ കഴിവും സ്വാധീനവുമുപയോഗിച്ച് നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും വേണം.

12. തിന്മകളെ ഹൃദയംകൊണ്ട് വെറുക്കൽ ഏത് ദുർബല മുസ്ലിമിനും സാധിക്കും.

13. അക്രമിയുടെ കൈക്ക് പിടിച്ച് തിന്മ തടഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അല്ലാഹു ശിക്ഷയിറക്കും. ദുആക്ക് ഉത്തരം കിട്ടാതെവരും.

14. പ്രാർഥനക്ക് ഉത്തരം കിട്ടാനും റബ്ബിൻറെ അനുഗ്രഹവും സഹായവും നേടാനും നന്മ കൽപിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും വേണം.

15. എല്ലാം അറിഞ്ഞശേഷമെ മറ്റുള്ളവരിലേക്ക് സന്ദേശമെത്തിക്കൂ എന്ന് വാശിപിടിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. അറിഞ്ഞ സംഗതി- അതൊരായത്താണെങ്കിൽപോലും- മറ്റുള്ളവർക്ക് എത്തിച്ചുകൊടുക്കുകയാണ് വേണ്ടത്.

16. നബി(ﷺ)യുടെ അനുമാതിയോടെ തന്നെ, ഇസ്ലാം ആശ്ലേഷി

ചുരുക്കം സ്വപ്നങ്ങൾ സ്വപ്നങ്ങളിലേക്കായി ദർശനത്തിന് മടങ്ങിയിരുന്നു.

17. അവരുടെ ദർശനം മുഖേന നിരവധിയാളുകൾ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് ഒഴുകുകയുണ്ടായി.

18. പ്രബോധകൻ അറിവുള്ളവനായിരിക്കണം എന്ന് പറയുമ്പോൾ എല്ലാ വിഷയത്തിലും തികഞ്ഞ അറിവുള്ള പണ്ഡിതനാകണം എന്നല്ല; മറിച്ച്, പറയുന്ന വിഷയത്തിൽ കൃത്യമായ അറിവുണ്ടായിരിക്കണം എന്നേ വിവക്ഷിക്കുന്നുള്ളൂ.

നാല്

എന്തിനാണ് ദഅ്വത്ത്?

തിന്മയുടെ അന്ധകാരത്തിൽനിന്ന് ജനങ്ങളെ നന്മയുടെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് നയിക്കുക എന്നതായിരിക്കണം ദഅ്വത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. സത്യം അറിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും അത് സ്വീകരിക്കുവാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും വേണം. നരകശിക്ഷയിൽനിന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ കോപത്തിൽനിന്നും രക്ഷപ്പെടാനും സ്വർഗീയ ജീവിതം കരഗതമാക്കി റബ്ബിന്റെ തൃപ്തിനേടാനും ആ വെളിച്ചം സ്വീകരിക്കുക മാത്രമെ വഴിയുള്ളൂവെന്നും സ്വന്തം മനസ്സിനെയും പ്രബോധിതനെയും ഒരുപോലെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ പ്രബോധകന് സാധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. മുർത്തുൻ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിന്റെ ലക്ഷ്യമായി അല്ലാഹു പറയുന്നു:

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

“അലിഫ് ലാമ് റാ, മനുഷ്യരെ അവരുടെ രക്ഷിതാവിന്റെ അനുമതിപ്രകാരം ഇരുട്ടുകളിൽ നിന്ന് വെളിച്ചത്തിലേക്ക് കൊണ്ട് വരാൻ വേണ്ടി നിനക്ക് അവതരിപ്പിച്ചു തന്നിട്ടുള്ള ഗ്രന്ഥമാണിത്. അതായത് പ്രതാപിയും സ്തുത്യത്തർഹനുമായിട്ടുള്ളവന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക്” (14:1)

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ

“വിശ്വസിച്ചവരുടെ രക്ഷാധികാരിയാകുന്നു അല്ലാഹു. അവൻ അവരെ ഇരുട്ടുകളിൽനിന്ന് വെളിച്ചത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നു. എന്നാൽ സത്യനിഷേധികളുടെ രക്ഷാധികാരികൾ ദുർമൂർത്തികളാകുന്നു. വെളിച്ചത്തിൽനിന്ന് ഇരുട്ടുകളിലേക്കാണ് ആ ദുർമൂർത്തികൾ അവരെ നയിക്കുന്നത്...” (2: 257)

പിശാചിന്റെ കെണികളിൽനിന്നും കൃത്യതങ്ങളിൽനിന്നും ദേഹേഹകളുടെ ആധിപത്യത്തിൽനിന്നും മനുഷ്യനെ മോചിപ്പിച്ച് അല്ലാഹുവിന് വഴിപ്പെട്ട് പ്രവാചകപാതയിലൂടെ ശാന്തിയുടെയും സമാധാനത്തിന്റെയും ശാശ്വതഭവനത്തിലേക്ക് അവരെ നയിക്കലായിരിക്കണം പ്രബോധനത്തിലൂടെ പ്രധാനമായും ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടത്. ദാസ്യം എങ്ങനെ നിർവഹിക്കണം?

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَدِلْ لَهُم بِالتِّي هِيَ أَحْسَنُ

“യുക്തിദീക്ഷയോടുകൂടിയും സദുപദേശമുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ലരീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും ചെയ്യുക...” (16:125)

الحكمة والمراد بها الادلة المقنعة الواضحة الكاشفة للحق،
والداحضة للباطل. (الدعوة إلى الله وأخلاق الدعوة للشيخ عبد
لعزیز عبد الله بن باز : ص : ٢٥)

ശൈഖ് ഇബ്നുബാസ് പറയുന്നു: “ഹിക്മത്ത് കൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ സത്യം വെളിപ്പെടുത്തുകയും അസത്യത്തെ തകർക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സുവ്യക്തമായ തെളിവുകളാണ്” (അദാബുതു ഇലല്ലാഹി, പേജ്:25).

ഇതിൽ ഖുർആനും സുന്നത്തും ഒന്നാമതായി വരുന്നു. ഇബ്നു

ബാസ് തുടരുന്നു:

فالحممه حلمه لمع من سمعها من المضي في الباطل, وندعوه إلى
الأخذ بالحق والتأثر به, والوقوف عند الحد الذي حده الله عز وجل.
(الدعوة إلى الله وأخلاق الدعاة للشيخ عبد العزيز عبد الله بن باز
ص: ٢٧)

“നിരർഥകമായ സർവതിൽനിന്നും തടയുന്നതും സത്യമുൾക്കൊള്ളാനും അല്ലാഹു നിർണയിച്ച പരിധിയിൽനിൽക്കാനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതുമായ ഏത് വാക്കും ‘ഹിക്മത്ത്’ എന്ന പദത്തിന്റെ പരിധിയിൽവരും” (അതേപുസ്തകം, പേ: 27).

പ്രബോധിതനെ അടുത്തറിഞ്ഞ് നല്ല രീതിയിലായിരിക്കണം പ്രബോധകൻ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത്. പരുകൾ സ്വഭാവമുള്ളവരോ ഒറ്റയടിക്ക് ഉപദേശം സ്വീകരിക്കാത്തവരോ ആയിരുന്നാൽപ്പോലും മാന്യമായ രീതിയിൽ സംസാരിക്കാനും ചർച്ച ചെയ്യാനും വൈകല്യങ്ങളും വീഴ്ചകളും സൗമ്യമായി തിരുത്താനും പ്രബോധകന് സാധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഫിർഓനിന്റെ അടുക്കലേക്ക് പോയ മുസാനബിയോടും ഹാരൂൻ നബിയോടും അല്ലാഹു പറഞ്ഞത് കാണുക:

فَقَوْلًا لَهُ، قَوْلًا لَيْنًا لَعَلَّهُ، يَتَذَكَّرُ أَوْ تَحْتَشَى

“എന്നിട്ട് നിങ്ങൾ അവനോട് സൗമ്യമായ വാക്ക് പറയുക. അവൻ ഒരുവേള ചിന്തിച്ചു മനസ്സിലാക്കിയേക്കാം...” (20:44).

മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെക്കുറിച്ച് ഖുർആൻ പറഞ്ഞതും ശ്രദ്ധേയമാണ്:

فِيمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِيُنْتَهُ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ
لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ

“(നബിയേ), അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്നുള്ള കാരുണ്യംകൊണ്ടാണ് നീ അവരോട് സൗമ്യമായി പെരുമാറിയത്. നീ ഒരു പരുഷസ്വഭാവിയും കഠിനഹൃദയനുമായിരുന്നെങ്കിൽ നിന്റെ ചുറ്റിൽനിന്നും അവർ പിരിഞ്ഞുപോയിക്കളയുമായിരുന്നു. ആകയാൽ നീ അവർക്കു മാപ്പു

കൊടുക്കുകയും അവർക്കുവേണ്ടി പാപമോചനം തേടുകയും ചെയ്യുക...” (3:159).

വ്യക്തമായ തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും യുക്തിഭദ്രമായ ശൈലിയിലുമായിരിക്കണം പ്രബോധനം നടത്തേണ്ടത്. പ്രതികാരാത്മകമോ പ്രകോപനപരമോ ആയ ശൈലികൾ ഒഴിവാക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. എന്നാൽ പ്രബോധിതൻ അതിക്രമത്തിന്റെപാത സ്വീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ കാർക്കശ്യത്തോടെ പ്രതികരിക്കാൻ പ്രബോധകന് ഇസ്‌ലാം അവസരം നൽകുന്നുണ്ട്:

يَأْتِيَا النَّبِيَّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَأَغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ

“ഓ, നബിയേ! സത്യനിഷേധികളോടും കപടവിശ്വാസികളോടും നീ സമരം ചെയ്യുകയും അവരോട് പരുഷമായി പെരുമാറുകയും ചെയ്യുക. അവരുടെ സങ്കേതം നരകമാകുന്നു.....” (66:9).

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا
الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ
إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

“വേദക്കാരോട് ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിലല്ലാതെ നിങ്ങൾ സംവാദം നടത്തരുത്- അവരിൽനിന്ന് അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവരോടൊഴികെ. നിങ്ങൾ (അവരോട്) പറയുക: ഞങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും നിങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ദൈവവും നിങ്ങളുടെ ദൈവവും ഒരുവനാകുന്നു. ഞങ്ങൾ അവന് കീഴ്പെട്ടവരുമാകുന്നു” (29:46).

ബലാൽക്കാരമില്ല:

സത്യം വ്യക്തമാക്കി അതിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും തിന്മയുടെ അപകടം ബോധ്യപ്പെടുത്തി അതിൽ നിന്ന് പ്രബോധിതരെ പിന്തിരിപ്പിക്കുകയുമല്ലാതെ നിർബന്ധ മതപരിവർത്തനമോ ബലാൽക്കാരമോ ദഅ്വത്തിൽ ആവശ്യമില്ലെന്ന് ഖുർആൻ ഉണർത്തുന്നു.

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ ۗ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ
 لَا انْفِصَامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

“മതത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ബലപ്രയോഗമേ ഇല്ല. സന്മാർഗം ദുർ
 മാർഗത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തമായി വേർതിരിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.
 ആകയാൽ ഏതെരാൾ ദുർമാർത്തികളെ അവിശ്വസിക്കുകയും അല്ലാ
 ഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ പിടിച്ചിട്ടുള്ളത്
 ബലമുള്ള ഒരു കയറിലാകുന്നു. അത് പൊട്ടിപോകുകയേയില്ല. അല്ലാ
 ഹു (എല്ലാം) കേൾക്കുന്നവനും അറിയുന്നവനുമാകുന്നു.” (2:256)

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ
 فَلْيُكْفُرْ ۗ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا

“പറയുക: സത്യം നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ളതാകുന്നു.
 അതിനാൽ ഇഷ്ടമുള്ളവർ വിശ്വസിക്കട്ടെ ഇഷ്ടമുള്ളവർ അവിശ്വസി
 കട്ടെ. അക്രമികൾക്ക് നാം നരകാഗ്നി ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.. അതിന്റെ
 ‘കൂടാരം’ അവരെ വലയം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.”(18:29)

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ۗ أَفَأَنْتَ
 تُكْرَهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

“നിന്റെ രക്ഷിതാവ് ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഭൂമിയുള്ളവരെല്ലാം
 ഒന്നിച്ച് വിശ്വസിക്കുമായിരുന്നു എന്നിരിക്കെ ജനങ്ങൾ സത്യവിശ്വാ
 സികളാകുവാൻ നീ അവരെ നിർബന്ധിക്കുകയോ?”(10:99)

പ്രവാചകന്മാർക്കും പ്രബോധകർക്കും സന്ദേശമെത്തിക്കലല്ലാതെ
 അത് ആരുടെ മേലും അടിച്ചേൽപ്പിക്കേണ്ട ബാധ്യതയില്ല. അല്ലാഹു
 പറയുന്നു:

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلْغُ الْمُبِينُ

“ഇനി അവർ തിരിഞ്ഞു കളയുന്ന പക്ഷം നിനക്കുള്ള ബാധ്യത
 (കാര്യങ്ങൾ) വ്യക്തമാക്കുന്ന പ്രബോധനം മാത്രമാകുന്നു”(16:82)

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۗ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ

“അതിനാൽ (നബിയെ) നീ ഉൽബോധിപ്പിക്കുക. നീ ഒരു ഉൽബോധകൻ മാത്രമാകുന്നു. നീ അവരുടെ മോൽ അധികാരം ചെയ്യത്തേണ്ടവനല്ല” (88:21-22)

ഇസ്ലാമിക ഭരണം

സത്യത്തിനും നീതിക്കും വില കൽപിക്കുന്ന, മർദ്ദിതന്റെ അവകാശങ്ങൾ നേടിക്കൊടുക്കുന്ന, മർദ്ദകന്റെ കൈക്ക് പിടിക്കുന്ന, ശാന്തിയും സമാധാനവും കളിയാടുന്ന ഇസ്ലാമിക ഭരണം മുസ്ലിംകൾ മാത്രമല്ല അമുസ്ലിംകളും കൊതിക്കുന്നുണ്ട്. ഇസ്ലാമിന്റെ രണ്ടാം ഖലീഫയായ നീതിമാനായ ഉമറിന്റെ ഭരണമാണ് എനിക്കേറ്റവും ഇഷ്ടമെന്ന് മഹാത്മജി പറഞ്ഞത് ഇതിനൊരു ഉദാഹരണം മാത്രമാണ്. എന്നാൽ ഇസ്ലാമിന്റെ പേരുപറഞ്ഞ് മതരാഷ്ട്രം ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യമായി കണ്ട് അത് സ്ഥാപിക്കാൻ പാടുപെടുന്ന ചിലരുണ്ട്. ഹാകിമിയ്യത്തുല്ലാഹ്, ഹുക്വമത്തെ ഇലാഹി തുടങ്ങിയ നവീന ആശയങ്ങളുമായി മുസ്ലിം യുവതയെ ഇസ്ലാമിനന്യമായ ഭീകരവാദത്തിലേക്കും തീവ്രവാദത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നവർ ഇത് പ്രവാചകന്റെ പാതയാണോ എന്ന് ആത്മാർത്ഥമായി പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇസ്ലാമിക ഭരണം ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അത് മുഹമ്മദ് നബിക്ക് നേടാൻ കഴിഞ്ഞതെങ്ങനെയെന്നും പ്രവാചകന്റെ മാതൃകയെന്തെന്നും പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഖുർആൻ പറയുന്നു:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനിൽ ഉത്തമമായ മാതൃകയുണ്ട്. അതായത് അല്ലാഹുവെയും അന്ത്യദിനത്തെയും പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും, അല്ലാഹുവെ ധാരാളമായി ഓർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നവർക്ക്” (വി.ഖു. 33:21)

എന്തുകൊണ്ടാണ് നബി(ﷺ) തുടക്കം കുറിച്ചത്? ശുദ്ധമായ ഇസ്ലാമിനെ അവക്രമായി ആളുകൾക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തി. ദഅ്വത്ത് ചെയ്തു. പ്രബോധിതരിൽ ഒരു വിഭാഗം അത് സ്വീകരിച്ചു. അവിടുത്തെ അരുമശിഷ്യരായി. അവരും ഈ ദൗത്യത്തിൽ പങ്കുചേർന്നു.

ഇസ്‌ലാം വ്യാപിക്കാൻ തുടങ്ങി. അനുബന്ധമായി മർദ്ദനങ്ങളും പീഡനങ്ങളുമുണ്ടായി. ഹിജ്റ പോകേണ്ടിവന്നു. അവസാനം മദീനയിൽ അല്ലാഹു ഇസ്‌ലാമിനാധിപത്യം നൽകി. ശക്തി പ്രാപിച്ചു. യുദ്ധങ്ങളും പോരാട്ടങ്ങളുമുണ്ടായി. ഇസ്‌ലാമിന്റെ ജൈത്രയാത്ര തുടർന്നു. ഇസ്‌ലാമിക ചരിത്രത്തെക്കുറിച്ച് ബാലപാഠമെങ്കിലുമറിയാനവർക്കൊക്കെ അറിയാവുന്ന യാഥാർഥ്യമാണിതൊക്കെ.

അതിനാൽ പ്രവാചകൻ(ﷺ) തുടങ്ങിയേടത്തുനിന്ന് തുടങ്ങുക. ശരിയായ ഇസ്‌ലാമിനെ ജനങ്ങൾക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തുക. നാം നിമിത്തമായി ഇസ്‌ലാമിനെ ആരെങ്കിലും തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്ന സ്മിതി ഇല്ലാതാക്കുക. ഇസ്‌ലാമിന്റെ ശത്രുക്കളുടെ കുപ്രചരണങ്ങളെ തിരുത്തി, ആളുകൾക്ക് സത്യം ഇന്നതാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുക. ഒരുപക്ഷെ, ഇന്ന് നമുക്ക് നിർവഹിക്കാൻ കഴിയുന്നതിൽവെച്ചേറ്റവും വലിയ ജിഹാദും ഇതുതന്നെയായരിക്കും. ഈ ബാധ്യത നാം നിർവഹിച്ചാൽ അല്ലാഹു തന്റെ വാഗ്ദാനം നിറവേറ്റുകതന്നെ ചെയ്യും. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا
وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

“നിങ്ങളിൽനിന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തവരോട് അല്ലാഹു വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അവരുടെ മുമ്പുള്ളവർക്ക് പ്രാതിനിധ്യം നൽകിയതുപോലെതന്നെ തീർച്ചയായും ഭൂമിയിൽ അവൻ അവർക്ക് പ്രാതിനിധ്യം നൽകുകയും, അവർക്ക് അവൻ തൃപ്തിപ്പെട്ടുകൊടുത്ത അവരുടെ മതത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ അവർക്ക് അവൻ സ്വാധീനം നൽകുകയും, അവരുടെ ഭയപ്പാടിനുശേഷം അവർക്ക് നിർഭയത്വം പകരം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണെന്ന്. എന്നെയായിരിക്കും അവർ ആരാധിക്കുന്നത്, എന്നോട് യാതൊന്നും അവർ പങ്കുചേക്കുകയില്ല. അതിനുശേഷം ആരെങ്കിലും

നന്ദികേട് കാണിക്കുന്നപക്ഷം അവർ തന്നെയാകുന്നു ധിക്കാരികൾ” (വി.ഖു. 24:55).

തസ്ഫിയത്തും തർബിയത്തും

ഇസ്ലാമിനെ ശരിയായ രൂപത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഇസ്ലാമിലേക്ക് കയറിക്കൂടിയ 'ഇത്തിക്കണ്ണികളെ' വെട്ടിമാറ്റേണ്ടതുണ്ട്. പ്രവാചക മാതൃകയില്ലാത്ത, സലഹുകൾക്ക് പരിചയമില്ലാത്ത സർവ്വ ബിദ്അത്തുകളും വിപാടനം ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ള ഈ ശുദ്ധീകരണ പ്രക്രിയക്കാണ് 'തസ്ഫിയ' എന്ന് പറയുന്നത്. വിശ്വാസകർമ്മ-ആചാര-മര്യാദകളിലൊക്കെയും ഈ വിമലീകരണ പ്രക്രിയ നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ശരിയായ സുന്നത്ത് പഠിപ്പിക്കുക വഴി നല്ലൊരു ശിക്ഷണം വളർന്നുവരുന്ന തലമുറക്ക് നൽകുയും വേണം. അതാണ് 'തർബിയ' എന്നതുകൊണ്ട് വിവക്ഷിക്കുന്നതും. പ്രവാചകന്മാർ നിർവഹിച്ച 'തസകിയത്തി'ന്റെയും 'ഇസ്ലാഹി'ന്റെയും താൽപര്യം ഇതാണെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

എന്താണ് ദഅ്വത്ത് ചെയ്യേണ്ടത്?

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“(നബിയേ) പറയുക! ഇതാണ് എന്റെ മാർഗം. ദുഃഖബോധ്യത്തോടുകൂടി അല്ലാഹുവിലേക്ക് ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഞാനും എന്തെ പിൻപറ്റിയവരും. അല്ലാഹു എത്ര പരിശുദ്ധൻ! ഞാൻ (അവനോട്) പങ്ക് ചേർക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലല്ലതന്നെ” (12:108).

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ

“യുക്തിദീക്ഷയോടുകൂടിയും സദുപദേശംമുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക.....” (16:125)

അതായത് ഇസ്ലാമിലേക്ക് അഥവാ മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ) മുഖേന അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ച സത്യമതത്തിലേക്കാണ് ക്ഷണിക്കേണ്ടത്. വ്യക്തികളിലേക്കോ കക്ഷിതാത്തിലേക്കോ മനുഷ്യനിർമ്മിത പ്രത്യയ ശാസ്ത്രങ്ങളിലേക്കോ മദ്ഹബുകളിലേക്കോ അല്ല. അതിൽ അതി

പ്രധാനമായ സംഗതി കറകളുണ്ടാക്കുന്ന ഏകദൈവ വിശ്വാസമാണ്. അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ ദൂതന്മാരിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുകയും അല്ലാഹുവും അവന്റെ ദൂതനും അറിയിച്ച എല്ലാറ്റിനെയും സത്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഇതാണ് നേരായ പാതയുടെ അടിത്തറ. അതായത് അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാരും ആരാധനക്കർഹനല്ലെന്നും മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നുമുള്ള സത്യസാക്ഷ്യത്തിലേക്കായിരിക്കണം പ്രഥമമായ പ്രബോധനം. പ്രവാചകന്മാരഖിലവും അവരുടെ ജനതയോട് പ്രഥമമായി പ്രബോധനം ചെയ്തത് ഈ അടിസ്ഥാന വിഷയംതന്നെയായിരുന്നു.

ഒന്നാമത്തെ റസൂലായ നൂഹ് നബി(ﷺ):

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَنْقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّي غَيْرُهُ ۚ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

“നൂഹിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനതയിലേക്ക് നാം അയക്കുകയുണ്ടായി. എന്നിട്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുവിൻ. അവനല്ലാതെ നിങ്ങൾക്ക് ഒരു ദൈവവുമില്ല. തീർച്ചയായും ഭയങ്കരമായ ഒരു ദിവസത്തെ ശിക്ഷ നിങ്ങൾക്കു (വന്നുഭവിക്കുമെന്ന്) ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു” (7:59).

ഹൂദ് നബി(ﷺ):

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا ۖ قَالَ يَنْقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّي غَيْرُهُ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ

“ആദ് സമുദായത്തിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരനായ ഹൂദിനെയും (അയച്ചു). അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുവിൻ. നിങ്ങൾക്ക് അവനല്ലാതെ ഒരു ദൈവവുമില്ല. നിങ്ങളെന്താണ് സൂക്ഷ്മത പുലർത്താത്തത്?” (7:65).

സാലിഹ് നബി (ﷺ):

وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۖ قَالَ يَنْقَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّي غَيْرُهُ

“മുദ്ര സമുദായത്തിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരൻ സ്വാലിഹിനെ യും (നാം അയച്ചു). അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കുവിൻ. അവനല്ലാതെ നിങ്ങൾക്ക് ഒരു ദൈവവുമില്ല...” (7:73).

ശുഐബ്ബിനബി (ﷺ):

وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ ۚ

“മദ്യൻകാരിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരൻ ശുഐബിനെയും (അയച്ചു). അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുക. നിങ്ങൾക്ക് അവനല്ലാതെ ഒരു ദൈവവുമില്ല...” (7:85).

ഇബ്രാഹിം നബി (ﷺ):

وَإِبْرٰهِيْمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ۚ

“ഇബ്രാഹീമിനെയും (നാം അയച്ചു). അദ്ദേഹം തന്റെ ജനതയോടു പറഞ്ഞ സന്ദർഭം (ശ്രദ്ധേയമത്രെ): നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെമാത്രം ആരാധിക്കുകയും അവനെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക...” (29:16).

മുസാനബി (ﷺ):

قَالَ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَبْغِيكُمْ إِلٰهًا

“അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരെയോണോ ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ദൈവമായി അന്വേഷിക്കേണ്ടത്!...” (7:140).

ഇസ്രായീലിനബി (ﷺ):

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

“തീർച്ചയായും അല്ലാഹു എന്റെയും നിങ്ങളുടെയും രക്ഷിതാവായ കുന്നു. അതിനാൽ അവനെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കുക. ഇതാകുന്നു നേരായ മാർഗ്ഗം” (3:51).

മുഹമ്മദ് നബി (ﷺ):

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ ۚ أَحَدًا

“(നബിയേ), പറയുക: ഞാൻ എന്റെ രക്ഷിതാവിനെ മാത്രമെ വിളിച്ചു പ്രാർഥിക്കുകയുള്ളൂ. അവനോട് യാതൊരാളെയും ഞാൻ പങ്കുചേർക്കുകയില്ല” (72:20).

قُلْ يٰٓأَهْلَ ٱلْكِتٰبِ تَعٰلَوْٓا۟ اِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا ٱللّٰهَ وَلَا نَشْرِكَ بِهٖ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ ٱللّٰهِ

“...വേദക്കാരേ, ഞങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കുമിടയിൽ സമമായുള്ള ഒരു വാക്യത്തിലേക്ക് നിങ്ങൾ വരുവിൻ. അതായത് അല്ലാഹുവെ യല്ലാതെ നാം ആരാധിക്കാതിരിക്കുകയും അവനോട് യാതൊന്നി നെയും പങ്കുചേർക്കാതിരിക്കുകയും നമ്മളിൽ ചിലർ ചിലരെ അല്ലാ ഹുവിനുപുറമെ രക്ഷിതാക്കളാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക (എന്ന തത്വത്തിലേക്ക്)....” (3:64).

വ്യത്യസ്തങ്ങളായ കാലങ്ങളിൽ വിഭിന്നങ്ങളായ നാടുകളിലേക്ക് കടന്നുവന്ന ദൈവദൂതന്മാർക്ക് പലതരത്തിലുള്ള തിന്മകളെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നു. പക്ഷേ, അവരൊക്കെയും മാറ്റമില്ലാത്ത രീതിയിൽ ഒന്നാമതായി പോരാടിയത് ശിർക്ക് (ബഹുദൈവാരാധന) എന്ന കൊടും പാതകത്തിനെതിരിലായിരുന്നു. എന്നിട്ട് ഏകദൈവാരാധന (തൗഹീദ്) എന്ന മഹത്തരമായ നന്മ സ്ഥാപിക്കുകയായിരുന്നു അവർ. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : افضل ما قلت انا والنبيون
من قبلي قول لا اله الا الله. (الموطأ)

“ഞാനും എനിക്കുമുന്വുള്ള പ്രവാചകന്മാരും പറഞ്ഞതിൽ ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടമായ വചനം അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹനായി മറ്റാരുമില്ല എന്നതാണ്” (മുവത: ഇമാം മാലിക്).

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ اِلَّا نُوْحِيْ اِلَيْهِ اَنْهُ لَا
اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدُوْنَ

“ഞാനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല. അതിനാൽ എന്നെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കൂ എന്ന് ബോധനം നൽകിക്കൊണ്ടല്ലാതെ നിനക്കുമുമ്പ് ഒരു ദൂതനെയും നാം അയച്ചിട്ടില്ല” (21:25).

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

“തീർച്ചയായും ഓരോ സമുദായത്തിലും നാം ദൂതനെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുകയും ദുർമൂർത്തികളെ വെടിയുകയും ചെയ്യണം എന്ന് (പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടി)....” (16:36).

കാരണം തൗഹീദാണ് അടിത്തറ. അതില്ലാതിരുന്നാൽ മറ്റു നന്മകൾക്ക് സ്ഥായീഭാവമുണ്ടാവുകയില്ല. പാരത്രിക ജീവിതത്തിൽ അവ ഉപകരിക്കുകയുമില്ല. ശിർക്കുകളെ ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയുമാണ്. അത് മറ്റു നന്മകളെ നിഷ്ഫലമാക്കുകയും സ്വർഗപ്രവേശം തടയുകയും ചെയ്യും. അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും വെറുപ്പുള്ള ശിർക്ക് പൊറുക്കപ്പെടാത്ത അപരാധവുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

“തന്നോട് പങ്കുചേർക്കപ്പെടുന്നത് അല്ലാഹു ഒരിക്കലും പൊറുക്കുകയില്ല. അതൊഴിച്ചുള്ളതെല്ലാം അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്തുകൊടുക്കുന്നതാണ്. ആർ അല്ലാഹുവോട് പങ്കുചേർത്തുവോ അവൻ തീർച്ചയായും ഗുരുതരമായ ഒരു കുറ്റകൃത്യമാണ് ചെയ്യുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത്” (4:48).

അല്ലാഹുവോട് പങ്കുചേർക്കുന്നവർക്ക് സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുമെന്ന് ഖുർആൻ 5:72ലും അവരുടെ കർമ്മങ്ങൾ നിഷ്ഫലമാകുമെന്ന് 6:88ലും 39:65ലും പറയുന്നുണ്ട്.

ചുരുക്കത്തിൽ: മേൽവിവരിച്ചതിൽനിന്ന് താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നമുക്ക് ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

- 1. നന്മയിലേക്ക് നയിക്കലും തിന്മയിൽ നിന്ന് അകറ്റലുമായിരിക്കണം ദാസ്യത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

2. അല്ലാഹുവിന്റെ ആദർശത്തിലേക്കായിരിക്കണം ക്ഷണിക്കേണ്ടത്; ഏതെങ്കിലും വ്യക്തികളിലേക്കോ കക്ഷിതങ്ങളിലേക്കോ ആയിരിക്കരുത്.

3. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനവും പ്രവാചകന്മാരവിലും പ്രഥമസ്ഥാനം നൽകിയതും സ്രഷ്ടാവും രക്ഷിതാവുമായ ഏകനായ അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം ആരാധിക്കുക എന്ന ഇസ്ലാമിന്റെ അടിത്തറയായ തൗഹീദായിരുന്നു.

4. ഏറ്റവും വലിയ അപരാധമായ ബഹുദൈവാരാധന (ശിർക്ക്) സൽകർമ്മങ്ങളെ നിഷ്ഫലമാക്കുകയും സ്വർഗപ്രവേശം തടയുകയും ചെയ്യും. അതിനാൽ ആ തിന്മക്കെതിരിലായിരിക്കണം ആദ്യ സമരം.

5. സുവ്യക്തവും പ്രമാണനിബദ്ധവും അതോടൊപ്പംതന്നെ മാന്യവുമായിരിക്കണം പ്രബോധനത്തിന്റെ ശൈലി.

അബ്

ദർവ്വത്തിനുവേണ്ടി കൂട്ടായ്മ...?

ഇസ്‌ലാം ഐക്യത്തിനും കൂട്ടായ്മക്കും വളരെ പ്രാധാന്യം നൽകുകയും അവയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആരാധനാ കർമ്മങ്ങളിൽ അതിപ്രധാനമായ നിത്യേനയുള്ള അഞ്ചുനേരത്തെ നിർബന്ധ നമസ്കാരം സംഘടിതമായി നിർവഹിക്കുവാനാണ് ഇസ്‌ലാം അനുശാസിക്കുന്നത്. അപ്രകാരംതന്നെ നിർബന്ധദാനമായ സകാത്തിലും ഉദ്‌ഹിയ്യ(ബലികർമ്മം)ത്തിലും ജുമുഅയിലും ഹജ്ജിലും ഈദാഘോഷങ്ങളിലുമെല്ലാം ഈ സംഘടിത രൂപമാണ് കാണാൻ കഴിയുക.

ഒരു യാത്രയിലാണെങ്കിൽപോലും കൂട്ടുചേർന്ന് പോകുവാനും ഒരാളെ അമീറാക്കുവാനും (നേതാവ്) നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഹദീഥുകൾ കാണാം. വിദ്യനേടുമ്പോഴും ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്ന വേളയിൽപോലും റബ്ബിന്റെ അനുഗ്രഹം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ സംഘമായിട്ടാവാനാണ് ഇസ്‌ലാം നിർദ്ദേശിച്ചത്. അനൈക്യത്തിന്റെ അപകടത്തെക്കുറിച്ച് താക്കീത് ചെയ്തുകൊണ്ട് ഐക്യത്തിന് ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്ന നിരവധി വചനങ്ങൾ ഖുർആനിലും ഹദീഥുകളിലും കാണാം:

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ حَقَّ تُقَاتِهٖٓ وَلَا تَمُوْتُنَّ اِلَّا

وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ സൂക്ഷിക്കേണ്ട മുറപ്രകാരം സൂക്ഷിക്കുക. നിങ്ങൾ മുസ്‌ലിംകളായിക്കൊണ്ടല്ലാതെ മരിക്കാനിടയാകരുത്. നിങ്ങളൊന്നിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ പാശത്തിൽ മുറുകെ പിടിക്കുക. നിങ്ങൾ ഭിന്നിച്ചുപോകരുത്....” (3:102,103).

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۗ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ

“പുണ്യത്തിലും ധർമ്മനിഷ്ഠയിലും നിങ്ങൾ അന്യോന്യം സഹായിക്കുക. പാപത്തിലും അതിക്രമത്തിലും നിങ്ങൾ അന്യോന്യം സഹായിക്കരുത്” (5:2).

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ
إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

“തങ്ങളുടെ മതത്തിൽ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാക്കുകയും കക്ഷികളായിത്തീരുകയും ചെയ്തവരാണോ അവരുമായി നിനക്ക് യാതൊരു ബന്ധവുമില്ല. അവരുടെ കാര്യം അല്ലാഹുവിനേക്കാൾ തന്നെയാണ് (മടക്കപ്പെടുന്നത്). അവർ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നതിനെപ്പറ്റി അവൻ അവരെ അറിയിച്ചുകൊള്ളും” (6:159).

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۗ وَلَا تَتَزَعَّوْا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ ۖ وَأَصْبِرُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

“അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും നിങ്ങൾ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ ഭിന്നിച്ചുപോകരുത്. എങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് ധൈര്യക്ഷയം നേരിടുകയും നിങ്ങളുടെ വീര്യം (നശിച്ചു) പോകുകയും ചെയ്യും” (8:46).

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
الْبَيِّنَاتُ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

“വ്യക്തമായ തെളിവുകൾ വന്നുകിട്ടിയതിനു ശേഷം പല കക്ഷിളായിപ്പിരിഞ്ഞ് ഭിന്നിച്ചവരെപ്പോലെ നിങ്ങളാകരുത്. അവർക്കാണ് കനത്ത ശിക്ഷയുള്ളത്” (3:105).

വിശ്വാസികളുടെ സമൂഹത്തെ ‘ഒരു കെട്ടിടംപോലെ’, ‘ഒരൊറ്റ ശരീരംപോലെ’ (മുസ്ലിം) എന്നൊക്കെയാണ് നബി(ﷺ) ഉപമിച്ചത്. പരസ്പര സഹകരണത്തിന്റെയും ഐക്യത്തിന്റെയും പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഈ ഒരൊറ്റ ഹദീഥ് മാത്രം മതിയാകുന്നതാണ്.

ഭിന്നിപ്പും ഛിദ്രതകളും ഒഴിവാക്കാനുള്ള പ്രായോഗിക നിർദ്ദേശങ്ങളും ഇസ്‌ലാം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടായാൽ

മനുഷ്യർ വ്യത്യസ്ത പ്രകൃതക്കാരായതുകൊണ്ടും ചിന്തയും വീക്ഷണവും വിഭിന്നമാകുന്നതുകൊണ്ടും അഭിപ്രായവ്യത്യാസം സ്വാഭാവികമാണ്. പക്ഷേ, അതിന് പരിഹാരം കണ്ടെത്തി ഐകരൂപമുണ്ടാക്കാൻ ഇസ്‌ലാം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു:

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

“നിങ്ങൾ അഭിപ്രായവ്യത്യാസക്കാരായിട്ടുള്ളത് ഏത് കാര്യത്തിലാവട്ടെ, അതിൽ തീർപ്പ് കല്പിക്കാനുള്ള അവകാശം അല്ലാഹുവിനാകുന്നു. അവനാണ് എന്റെ രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹു. അവന്റെ മേൽ ഞാൻ ഭരമേൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. അവങ്കലേക്ക് ഞാൻ താഴ്മയോടെ മടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു” (42:10).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ അനുസരിക്കുക. (അല്ലാഹുവിന്റെ) ദൂതനെയും നിങ്ങളിൽനിന്നുള്ള കൈകാര്യകർത്താക്കളെയും അനുസരിക്കുക. ഇനി വല്ല കാര്യത്തിലും നിങ്ങൾക്കി

ടയിൽ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുൽ അല്ലാഹുവിലേക്കും റസൂലിലേക്കും മടക്കുക. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അന്ത്യദിനത്തിലും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ (അതാണ് വേണ്ടത്). അതാണ് ഉത്തമവും കൂടുതൽ നല്ല പര്യവസാനമുള്ളതും” (4:59).

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

“അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും ഒരു കാര്യത്തിൽ തീരുമാനമെടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ സത്യവിശ്വാസിയായ ഒരു പുരുഷനാകട്ടെ സ്ത്രീകാകട്ടെ, തങ്ങളുടെ കാര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് സ്വതന്ത്രമായ അഭിപ്രായം ഉണ്ടായിരിക്കാവുന്നതല്ല. വല്ലവനും അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും ധിക്കരിക്കുന്നപക്ഷം അവൻ വ്യക്തമായ നിലയിൽ വഴിപിഴച്ചുപോയിരിക്കുന്നു” (33:36).

അതായത്, ഖുർആനിലോ ഹദീസിലോ ആ വിഷയത്തിൽ വ്യക്തമായ ഒരു നിർദ്ദേശം കണ്ടുകഴിഞ്ഞാൽ സ്വന്തം ഇഹരകളെയും അഭിപ്രായങ്ങളെയും അതിന് കീഴ്പെടുത്തുകയാണ് വിശ്വാസികൾ ചെയ്യേണ്ടത്. അവിടെ ‘ഈഗോ’തടസ്സമാവരുത്. തെറ്റ് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ ഉടൻ തിരുത്തുക എന്നതാണ് വിശ്വാസിയുടെ സവിശേഷത.

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

“വല്ല നീചകൃത്യവും ചെയ്തുപോയാൽ, അഥവാ സ്വന്തത്തോട് തന്നെ വല്ല ദ്രോഹവും ചെയ്തുപോയാൽ അല്ലാഹുവെ ഓർക്കുകയും, തങ്ങളുടെ പാപങ്ങൾക്ക് മാപ്പ് തേടുകയും ചെയ്യുന്നവർ- പാപങ്ങൾ പൊറുക്കുവാൻ അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാണുള്ളത്?-ചെയ്തുപോയ (ദുഷ്)പ്രവൃത്തിയിൽ അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ഉറച്ചുനിൽക്കാത്തവരുമാകുന്നു അവർ” (3:135).

സ്വഹാബത്ത് ഈ നിർദ്ദേശം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഐക്യപ്പെട്ട

എത്രയോ സംഭവങ്ങൾ ചരിത്രത്തിൽ നമുക്ക് കാണാം. ഇനി വിഷയം ഗവേഷണാത്മകമാണെങ്കിൽ ഇതരന്റെ അഭിപ്രായത്തെ അംഗീകരിച്ചില്ലെങ്കിലും അവമതിക്കാവതല്ലായെന്നാണ് ഹദീഥ് പാഠം. മുജ്തഹിദിന് (ഗവേഷകന്) തെറ്റ് പറയാൽ ഒരു പ്രതിഫലവും സത്യത്തിലെത്താൻ കഴിഞ്ഞാൽ രണ്ട് പ്രതിഫലവുമുണ്ടെന്നാണ് നബി(ﷺ) പഠിപ്പിച്ചത്. അപ്രകാരം സ്നേഹം ഉറപ്പിയുറപ്പിക്കുവാനായി രക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി പ്രാർഥിക്കാൻ (സലാം പറയൽ) പഠിപ്പിച്ചു.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تَتُؤْمِنُوا وَلَا تَتُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ (مسلم)

“വിശ്വാസികളാകുന്നതുവരെ നിങ്ങൾ സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല. പരസ്പരം സ്നേഹിക്കുന്നതുവരെ നിങ്ങൾ (പൂർണ്ണ) വിശ്വാസികളുമാവില്ല. നിങ്ങൾക്ക് പരസ്പരം സ്നേഹം വളർത്തിയെടുക്കാനുതകുന്ന ഒരുകാര്യം ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞുതരട്ടെയോ? അത് നിങ്ങൾ ചെയ്താൽ പരസ്പര സ്നേഹമുണ്ടാകും. നിങ്ങൾക്കിടയിൽ ‘സലാം’ വ്യാപിപ്പിക്കുക” (മുസ്ലിം)

ഇതുപോലെ തുമ്മിയശേഷം അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിച്ച സഹോദരന് ദൈവകാര്യങ്ങളുടനീക്കം പ്രാർഥിക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശവും ഹദീഥുകളിൽ കാണാം. പരസ്പരം സഹായിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ചും അതിലൂടെ ലഭ്യമാകുന്ന മഹത്തായ പ്രതിഫലത്തെക്കുറിച്ചും അറിയിക്കുന്ന എത്രയോ നബിവാചനങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും. ഇതിന്റെയെല്ലാം ആത്മാവുൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് പരസ്പര ‘പാഠ’കളാവാമെന്നോ ഭിന്നിക്കാനോ കഴിയില്ലതന്നെ.

ഭിന്നിപ്പ് ആപത്ത്

ഐക്യത്തോടും പരസ്പര സഹകരണത്തോടും ജീവിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ച ഇസ്ലാം ഭിന്നിപ്പിന്റെ ഭവിഷ്യത്തിനെക്കുറിച്ചും താക്കീത് ചെയ്യുന്നു.

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَزَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ

رَتَحُكْمًا وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

“അല്ലാഹുവെയും അവന്റെ ദൂതനെയും നിങ്ങൾ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ ഭിന്നിച്ച് പോകരുത്. എങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് ധൈര്യക്ഷയം നേരിടുകയും നിങ്ങളുടെ വീര്യം (നശിച്ചു)പോവുകയും ചെയ്യും. നിങ്ങൾ ക്ഷമിക്കുക. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ക്ഷമാശീലരുടെ കൂടെയാകുന്നു”(8:46).

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ .... عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ وَإِيَّاكُمْ وَالْفِرْقَةَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ وَهُوَ مِنَ الْبَاطِنِينَ أَبْعَدُ مَنْ أَرَادَ بَحْبُوحَةَ الْجَنَّةِ فَلْيَلْزِمِ الْجَمَاعَةَ (الترمذی)

നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ സംഘടിതമായി നിലകൊള്ളുക. ഭിന്നതയെ സൂക്ഷിക്കുക. നിശ്ചയം പിശാച് ഒറ്റക്കുള്ളവനോടുകൂടെ യായിരിക്കും. അവൻ രണ്ടാളുകളിൽ നിന്ന് അകന്നായിരിക്കും ഉണ്ടാവുക. ആരെങ്കിലും സ്വർഗം ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ സംഘത്തോടു ചേർന്നു നിൽക്കട്ടെ!” (തിർമിദി).

തനിച്ച് ചെയ്യാവുന്ന പല കർമ്മങ്ങളും സംഘമായി ചെയ്യുവാൻ ശക്തമായി കല്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ സംഘടിതമായല്ലാതെ പരിപൂർണ്ണമായി നിർവഹിക്കാൻ കഴിയാത്ത ദഅ്വത്ത് പോലുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ കൂട്ടായ്മ അനിവാര്യമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

ദഅ്വത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സംഘടന തിന്മയോ?

ഒറ്റക്ക് കൈവരിക്കാൻ സാധിക്കാത്ത പല നേട്ടങ്ങളും ഒരു കൂട്ടായ്മയിലൂടെ കരസ്ഥമാക്കാൻ കഴിയും. ദഅ്വത്തിന്റെ കാര്യവും ഇതിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമല്ല. ദൈവദൂതന്മാരും അവരുടെ അനുചരന്മാരുമെല്ലാം പരസ്പരം സഹകരിച്ച് സംഘടിച്ചുതന്നെയാണ് ദഅ്വത്ത് നിർവഹിച്ചിരുന്നത്. ദഅ്വത്തിനിറങ്ങുന്ന മുസാനബി(ﷺ)യുടെ പ്രാർത്ഥന ഖുർആൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ۖ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ۖ وَأَحْلِلْ لِي عَقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي ۖ يَفْقَهُوا قَوْلِي ۖ وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِّنْ

أَهْلِي ۖ هَرُونَ أَخِي ۖ أَشَدُّ بِهِمْ أَزْرِي ۖ وَأَشْرِكُهُ فِي
 أَمْرِي ۖ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ۖ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ۖ إِنَّكَ
 كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا

“അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, നീ എനിക്ക് ഹൃദയ വിശാലത നൽകേണമേ. എനിക്ക് എന്റെ കാര്യം നീ എളുപ്പമാക്കി തരേണമേ. ജനങ്ങൾ എന്റെ സംസാരം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതിനായി എന്റെ നാവിൽനിന്ന് നീ ‘കെട്ട’ഴിച്ച് തരേണമേ. എന്റെ കുടുംബത്തിൽ നിന്ന് എനിക്ക് നീ ഒരു സഹായിയെ ഏർപെടുത്തുകയും ചെയ്യേണമേ. അതായത് എന്റെ സഹോദരൻ ഹാറൂനെ, അവൻ മുഖേന എന്റെ ശക്തി നീ ദൃഢമാക്കുകയും, എന്റെ കാര്യത്തിൽ അവനെ നീ പങ്കാളിയാക്കുകയും ചെയ്യേണമേ. ഞങ്ങൾ ധാരാളമായി നിന്റെ പരിശുദ്ധിയെ വാഴ്ത്തുവാനും, ധാരാളമായി നിന്നെ ഞങ്ങൾ സ്മരിക്കുവാനും വേണ്ടി. തീർച്ചയായും നീ ഞങ്ങളെപ്പറ്റി കണ്ടറിയുന്നവനാകുന്നു”(20:25-35).

وَأَخِي هَرُونَ ۖ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
 يُصَدِّقُنِي ۖ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

“എന്റെ സഹോദരൻ ഹാറൂൻ എന്നെക്കാൾ വ്യക്തമായി സംസാരിക്കാൻ കഴിവുള്ളവനാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് എന്നോടൊപ്പം എന്റെ സത്യത സ്ഥാപിക്കുന്ന ഒരു സഹായിയായിക്കൊണ്ട് അവനെ നീ നിയോഗിക്കേണമേ. അവർ എന്നെ നിഷേധിച്ച് കളയുമെന്ന് തീർച്ചയായും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു”(28:34)

അതിനുത്തരം നൽകിക്കൊണ്ട് അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَجَجَعَلُ لَكُمَا سُلْطَنًا فَلَا
 يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا ۖ بِأَيَّتِنَا أَنْتُمَا وَمَنْ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ

“അവൻ (അല്ലാഹു) പറഞ്ഞു: നിന്റെ സഹോദരൻ മുഖേന നിന്റെ കൈക്ക് നാം ബലം നൽകുകയും, നിങ്ങൾക്കിരുവർക്കും നാം ഒരു ആധികാരിക ശക്തി നൽകുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അതിനാൽ അവർ നിങ്ങളുടെ അടുത്ത് എത്തുകയില്ല. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടാന്തം

ങ്ങൾ നിമിത്തം നിങ്ങളും നിങ്ങളെ പിന്തുടരുന്നവരും തന്നെയായിരിക്കും വിജയികൾ” (28:35).

ഈസാനബി(ﷺ) ദഅ്വത്തിന്റെ മാർഗത്തിൽ സഹായിക്കാനും തന്നോട് സഹകരിക്കാനും അനുചരന്മാരോട് അഭ്യർഥിക്കുന്നതായി കാണാം:

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَّائِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتَ طَّائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായികളായിരിക്കുക. മര്യമിന്റെ മകൻ ഈസാ ‘അല്ലാഹുവിങ്കലേക്കുള്ള മാർഗത്തിൽ എന്റെ സഹായികളായി ആരുണ്ട്’ എന്ന് ഹവാരികളോട് ചോദിച്ചതുപോലെ. ഹവാരികൾ പറഞ്ഞു: ‘ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായികളാകുന്നു’. അപ്പോൾ ഇസ്റാഇൽ സന്തതികളിൽ പെട്ട ഒരു വിഭാഗം വിശ്വസിക്കുകയും മറ്റൊരു വിഭാഗം അവിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നിട്ട് വിശ്വസിച്ചവർക്ക് അവരുടെ ശത്രുവിനെതിരിൽ നാം പിൻബലം നൽകുകയും അങ്ങനെ അവർ മികവുറ്റവരായിത്തീരുകയും ചെയ്തു” (61:14)

ഈ ആയത്തിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഇമാം ഇബ്നു കമീർ പറയുന്നു:

قال من أنصاري إلى الله أي معيني في الدعوة إلى الله عز وجل؟
(تفسير ابن كثير : ٤٦٢١٤)

“അല്ലാഹുവിങ്കലേക്കുള്ള മാർഗത്തിൽ എന്റെ സഹായികളായി ആരുണ്ട്? (61:14). അതായത് അല്ലാഹുവിലേക്കുള്ള ദഅ്വത്തിൽ എന്ന സഹായിക്കാനാരുണ്ട്...” (തഹ്സീർ ഇബ്നു കമീർ. വാ: 4 പേജ്: 462).

نحن أنصار الله أي نحن أنصارك على ما أرسلت به وموازروك على ذلك ولهذا بعثهم دعاة إلى الناس في بلاد الشام في الإسراييلين واليونانيين وهكذا كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول في أيام الحج " من رجل يؤويني حتى أبلغ رسالة ربي؟ فإن قریشا قد منعوني أن أبلغ رسالة ربي " حتى قبيض الله عز وجل له الأوس والخزرج من أهل المدينة فبايعوه ووازره وشارطوه أن يمنعه من الأسود والأحمر إن هو هاجر إليهم فلما هاجر إليهم بمن معه من أصحابه وفواله بما عاهدوا الله عليه ولهذا سماهم الله ورسوله الأنصار وصار ذلك علما عليهم رضي الله عنهم وأرضاهم (تفسير ابن كثير : ٤٦٢١٤ ، ٤٦٣)

“ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായികളാകുന്നു” (61:14).

“അതായത്, താങ്കൾ ഏതൊരു ദൗത്യവുമായിട്ടാണോ നിയുക്തനായിരിക്കുന്നത് അതിൽ താങ്കളെ ഞങ്ങൾ ശക്തമായി പിന്തുണക്കുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് മൂസാനബി അവരെ ഇസ്റാഹൂല്യരിലേക്കും ഗ്രീക്കുകാരിലേക്കും പ്രബോധകരായി അയച്ചത്. ഇപ്രകാരം തന്നെ മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) ഹിജ്റക്കുമുമ്പുള്ള ഹജ്ജ് വേളകളിൽ പറയുമായിരുന്നു: “ആരാണ് എന്റെ റബ്ബിന്റെ സന്ദേശം ജനങ്ങൾക്ക് എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനായി എനിക്ക് സംരക്ഷണം നൽകുക? ഖുറൈശികൾ അതിൽനിന്ന് എന്നെ തടയുകയാണ്” അങ്ങനെ മദീനക്കാരായ ഒൗസുകാരെയും ഖസ്റജുകാരെയും അല്ലാഹു നബി(ﷺ)ക്ക് ഏർപെടുത്തിക്കൊടുത്തു. അവർ അദ്ദേഹത്തോട് കരാർ ചെയ്യുകയും പിന്തുണക്കുകയും ചെയ്തു. തങ്ങളുടെ കൂടെ വരികയാണെങ്കിൽ എല്ലാ സന്ദർഭത്തിലും സഹായികളും സംരക്ഷകരുമായി ഉണ്ടാകുമെന്നവർ വാക്കുകൊടുത്തു. നബി(ﷺ) തന്നോടൊപ്പമുള്ള അനുചരന്മാരോടൊത്ത് ഹിജ്റ ചെയ്ത് മദീനയിലെത്തിയപ്പോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ ചെയ്ത ആ ഉടമ്പടി അവർ പാലിച്ചു. ഇക്കാരണത്താൽ അല്ലാഹുവും അവന്റെ റസൂലും അവരെ അൻസാറുകൾ

(സഹായികൾ) എന്ന് വിളിച്ചു. അത്അവരുടെ മഹത്തവപൂർണ്ണമായ നാമധേയമായി മാറി” (തഫ്സീർ ഇബ്നു കഥീർ. വാ: 4, പേ: 462,463).

സത്യവിശ്വാസികളോട് മൊത്തത്തിൽ ആ മാർഗത്തിൽ സഹകരിക്കാനാണല്ലോ ആയത്തി(61:14)ന്റെ ആദ്യത്തിൽ പറയുന്നത്. ‘ഉലൂൽ അസ്മു’കളിൽപ്പെട്ട മഹാന്മാരായ ഈ പ്രവാചകന്മാർക്ക് ദഅ്വത്തിന്റെ മാർഗത്തിൽ പരസഹായവും സഹകരണവും ആവശ്യമായെങ്കിൽ, ദഅ്വത്ത് നല്ല രീതിയിൽ നടക്കണമെന്ന് ആത്മാർഥമായി ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഏത് വിശ്വാസിക്കാണ് ദഅ്വത്തിന്റെ കൂട്ടായ്മയെ എതിർത്തുകൊണ്ട് ഒറ്റക്ക് പ്രവർത്തിച്ചാൽ മതി എന്ന് പറയുവാൻ സാധിക്കുക?

ദഅ്വത്തിനായി വിശ്വാസികളുടെ ഒരുസംഘം ഉണ്ടാകുവാനാണ് ഖുർആൻ ആഹ്വാനം ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാതെ സംഘത്തെ എതിർക്കുകയോ ഒറ്റക്കൊറ്റക്ക് പ്രവർത്തിച്ചാൽ മതി എന്നോ അല്ല.

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“നന്മയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും, സദാചാരം കല്പിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സമുദായം നിങ്ങളിൽനിന്ന് ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെ. അവരത്രെ വിജയികൾ” (3:104).

ഈ ആയത്തിന്റെ വിശദീകരണത്തിൽ ഇമാം ഇബ്നു കഥീർ പറയുന്നു:

“ഓരോരുത്തരുടെയും കഴിവനുസരിച്ച് എല്ലാവർക്കും അത് (ദഅ്വത്ത്) ബാധ്യതയാണ്. എങ്കിൽകൂടി ഈ സമൂഹത്തിൽനിന്ന് ഒരു വിഭാഗം ഈ ഉത്തരവാദിത്ത നിർവഹണത്തിനുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. (സ്വഹീഹു മുസ്ലിമിൽ സ്ഥിരപ്പെട്ടപോലെ) അബൂഹുറയ്റ (رضي الله عنه) വിൽനിന്ന് നിവേദനം. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളിലാരെങ്കിലും ഒരു തിന്മ കണ്ടാൽ അത് തന്റെ കൈകൊണ്ട് തടുക്കട്ടെ. കഴിയില്ലെങ്കിൽ തന്റെ നാവുകൊണ്ട്. അതിനും സാധ്യമല്ലായെങ്കിൽ തന്റെ ഹൃദയംകൊണ്ടെങ്കിലും. അതാകട്ടെ ഈമാനിന്റെ ഏറ്റവും ദുർബലാവസ്ഥയാണ്”. മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ ‘അതിനപ്പുറം ഒരു കടുക്മണിയോളമെങ്കിലും ഈമാൻ അവിശേഷിക്കുന്നില്ല’ എന്നാണുള്ളത്”

(തഹ്സീർ ഇബ്നു കമീർ. വാ:1, പേ: 508).

പുണ്യത്തിലും 'തഖ്വ'യിലും പരസ്പരം സഹകരിക്കാൻ വിശ്വാസികളോട് ഖുർആൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۗ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ

“പുണ്യത്തിലും ധർമ്മനിഷ്ഠയിലും നിങ്ങൾ അന്യോന്യം സഹായിക്കുക. പാപത്തിലും അതിക്രമത്തിലും നിങ്ങൾ അന്യോന്യം സഹായിക്കരുത്” (5:2).

മുആദ്ദ്ബിൻജബലി(رضي الله عنه)യും അബൂമുസൽ അൾഅരി(رضي الله عنه)യെയും ദഅ്വത്തിനായി യമനിലേക്ക് പറഞ്ഞയച്ച നബി(ﷺ) അവരോട് പറയുകയുണ്ടായി:

تطوعا ولا تخطافا (البخاري ، مسلم)

“നിങ്ങൾ പരസ്പരം സഹകരിക്കുക. ഭിന്നിക്കരുത്” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

യാത്രയിൽ മൂന്നാളുണ്ടായാൽ ഒരാളെ നേതൃത്വം ഏല്പിക്കണമെന്ന് ശാസിക്കുന്ന ഹദീഥിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നുതൈമിയ്യ പറഞ്ഞു:

فأوجب صلى الله عليه وسلم تأمير الواحد في الاجتماع القليل العارض في السفر، تنبئها بذلك على سائر أنواع الاجتماع. ولأن الله تعالى أوجب الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر، ولا يتم ذلك إلا بقوة وإمارة. (مجموع فتاوى شيخ الإسلام أحمد بن تيمية ج :

٢٨، ص : ٣٩٠)

“യാത്രയിലുള്ള ചെറുകൂട്ടായ്മയിൽതന്നെ നേതൃത്വം വഹിക്കാനാളുണ്ടാവണമെന്ന് നബി(ﷺ) കല്പിച്ചു. മറ്റു കൂട്ടായ്മകളിലും ഇത് അനിവാര്യമാണ്. നന്മ കല്പിക്കലും തിന്മ വിരോധിക്കലും അല്ലാഹു നിർബന്ധമാക്കി. ശക്തിയും നേതൃത്വവുമില്ലാതെ അത് പരിപൂർണ്ണ

മാവുകയില്ല” (മജ്മൂഅ് ഫതാവ. വാ: 28, പേ: 390).

പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു:

ശൈഖ് അൽബാനിയോടുള്ള ചോദ്യവും മറുപടിയും കാണുക.

س: هل يجب وجوبا عينيا على كل شاب سلفي أن يدعو إلى دعوته

السلفية ضمن الجماعة السلفية أم يجوز له أن يدعو منفردا دون

الارتباط بالجماعة السلفية؟

ചോദ്യം: ഓരോ സലഫി യുവാവിനും തന്റെ സലഫി ആദർശത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നത് സംഘടനയിലൂടെ തന്നെയാകൽ അനിവാര്യമാണോ? അതല്ല സലഫി സംഘടനയുമായി യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാതെ ഒറ്റക്ക് ദർശനം ചെയ്യൽ അനുവദനീയമാകുമോ?

ج: ربنا يقول: " وكونوا مع الصادقين". والرسول صلى الله عليه

وسلم يقول: " يد الله مع الجماعة". ويقول: " عليكم بالجماعة فإنما

يأكل الذئب من الغنم القاصية". فنحن نعرف بالتجربة وبالتفقه في

النصوص الشرعية أن كل من يزعم بأنه سلفي العقيدة وأنه لا يريد

أن ينتمي إلى جماعة وإنما يدعو لوحده كما جاء في السؤال, نحن

نعلم بالتجربة أن عاقبة هذا الإنسان هو الانفراد عن الدعوة ذلك لأن

الله إذا كان قد ذكر في القرآن مكلما موسى عليه السلام قال له: "

نشد عضدك بأخيك". وهو كليم الله واصطفاه لرسالته فماذا يقول

الفرد المسلم؟ أليس هو بحاجة لأن يشد عضده بأخيه؟ لا شك أن

الجواب نعم. ولهذا فلا بد لذلك الشاب السلفي من أن يضم إلى

الجماعة التي في بلده ما دامت دعوته هو دعوته لأن في ذلك قوة له

ولهم كما تشير الآيات السابقة أما إذا أصر على البقاء بعيدا عن

الجماعة فلا شك أن الذئاب ستأكله كما دل الحديث السابق عليه, أي

ستتبناه الجماعات الأخرى وسيجلبونه إليهم, وبذلك ينحرف عن ا
 لخط وهو قد لا يشعر أحيانا, وختاما أقول إن الله يقول: "وكونوا مع
 الصادقين". فالذي يريد أن يعيش وحده في دعوته المزعومة هو بلا
 شك في خسران المبين. (الحاوي من فتاوى الشيخ الباني : ج ٢
 ص: ١٩١)

മറുപടി: അല്ലാഹു പറയുന്നു: “നിങ്ങൾ സത്യം പറയുന്നവരോടൊപ്പമാവുക”. നബി(ﷺ) പറയുന്നു: “അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം സംഘത്തോടൊപ്പമാണ്. “നിങ്ങൾ സംഘടിതമായി നിലകൊള്ളുക. ആടുകളിൽനിന്ന് ഒറ്റപ്പെട്ടവയെയാണ് ചെന്നായ തിന്നുക”

മതപരമായ തെളിവുകളിലെ പരിജ്ഞാനത്തിലൂടെയും അനുഭവത്തിലൂടെയും നമ്മൾ പരിചയിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ചോദ്യത്തിൽ വന്നതുപോലെ സലഫി ആദർശക്കാരനാണെന്ന് പറയുകയും സംഘടനയിൽ ചേരാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്നും തന്നിട്ടാണ് ദഅ്വത്ത് നടത്തുന്നതെന്നും പറയുന്നവരുടെയൊക്കെ അന്ത്യം ദഅ്വത്തിൽനിന്ന് തന്നെ ഒറ്റപ്പെട്ടുപോകലാണ്. ഇത് നാം അനുഭവത്തിലൂടെ അറിഞ്ഞതാണ്. കാരണം അല്ലാഹു തന്റെ പ്രവാചകനായ മുസാനബി (ﷺ) യോട് “നിന്റെ സഹോദരനെക്കൊണ്ട് നിനക്ക് നാം ശക്തിപകരുന്നതാണ്” എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ കേവലം ഒരു വ്യക്തിമാത്രമായ മുസ്ലിം എന്താണ് പറയുക? അവൻ ആരുടെയും പിൻബലവും സഹായവും ആവശ്യമില്ലേ? നിസ്സംശയം, ‘സഹായം ആവശ്യമുണ്ട്’ എന്ന്തന്നെയായിരിക്കും മറുപടി.

അതിനാൽ ആ സലഫി യുവാവിന് തന്റെ നാട്ടിലുള്ള സലഫി സംഘടനയിൽ ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കലാണ് കരണീയമായിട്ടുള്ളത്. വിശിഷ്ട്യാ തന്റെയും അവരുടെയും ദഅ്വത്ത് ഒന്നാകുന്നിടത്തോളം. കാരണം മുൻ പറഞ്ഞ ആയത്തുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നപോലെ അതിൽ അവനും അവർക്കും ശക്തി പകരലുണ്ട്. എന്നാൽ സംഘടനയിൽ നിന്ന് അകന്ന്തന്നെ നിൽക്കാൻ തീരുമാനിച്ചുറച്ചാൽ സംശയമില്ല ‘ചെന്നായ്ക്കൾ’ അവനെ പിടിച്ച് തിന്നും. നടേ സൂചിപ്പിച്ച ഹദീസിലുള്ളതുപോലെ. അതായത് മറ്റ് സംഘടനകൾ അവനെ ഏറ്റെടുക്കുക

യും അവരിലേക്ക് വലിച്ച് കൊണ്ടുപോവുകയും ചെയ്യും. അത് മുഖേന നേർരേഖയിൽ നിന്നും അവൻ വ്യതിചലിച്ച് പോകും. ചിലപ്പോഴത് അവൻ അറിയുന്നുപോലുമുണ്ടാവില്ല. അവസാനമായി ഞാനൊന്ന് പറയട്ടെ; അല്ലാഹു പറയുന്നു: “നിങ്ങൾ സത്യം പറയുന്നവരോടൊപ്പം നിൽക്കുക” തന്റെ ജൽപിത ദഅ്വത്തിൽ തനിച്ച് കഴിയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ നിസ്സംശയം വ്യക്തമായ നഷ്ടത്തിൽതന്നെയാണ്.

س: ذكرتم فيما ذكرتم أنه يجب على الداعية السلفي أن يدعو إلى الله ضمن الجماعة السلفية، أي أن وجوده ضمن الجماعة واجب، فهل ترون أو تعنون أن يكون لهذه الجماعة أمير مطاع قياسا على حديث الإمارة في السفر؟

ചോദ്യം: നിങ്ങൾ പറഞ്ഞത് പ്രകാരം പ്രബോധകന് സലഫി സംഘടനയിലൂടെതന്നെ ദഅ്വത്ത് നടത്തൽ അനിവാര്യമാണ്. അങ്ങനെയുമ്പോൾ ആ സംഘടനക്ക് (സംഘത്തിന്) യാത്രയിലെ നേതൃത്വത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞ ഹദീസിനോട് തുലനപ്പെടുത്തി അനുസരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു അമീർ (നേതാവ്) ഉണ്ടാകണമെന്ന് താങ്കൾ വിവക്ഷിക്കുന്നുണ്ടോ?

ج: الأمير المطاع المشار إليه لا أرى من وجوده مانعا، شريطة أن لا تربط به الأحكام المرتبطة بالأمير الأعلى الذي هو رئيس الدولة المسلمة، فيكون هذا من باب تدبير الأمور وتنظيمها..... (الحاوي من فتاوى الشيخ الألباني: ج: ٢، ص: ١٩٣)

മറുപടി: ചോദ്യത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടതുപോലെ ഒരു നേതാവ് ഉണ്ടാകുന്നതിന് യാതൊരു തടസ്സവും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. പക്ഷെ, ഇസ്ലാമിക രാഷ്ട്ര നായകനുള്ള വിധിയിലേക്കുകൾ ഇതുമായി ബന്ധിപ്പിക്കരുതെന്ന് മാത്രം. മറിച്ച് കാര്യങ്ങൾ അടക്കും ചിട്ടയോടെയും ആവുക എന്ന ഇനത്തിലാണ് വരിക.... (അൽഹാവി മിൻഹതാവാ ശൈഖ് അൽബാനി (ശൈഖ് അൽബാനിയുടെ ഫത്വാ സമാഹാരം) വാ: 2 പേ: 191-193).

ശൈഖ് ഇബ്നു ബാസ്, ശൈഖ് അൽബാനി, ശൈഖ് സാലി

ഹൃൽ ഫൗസാൻ എന്നിവരുടെ അംഗീകാരത്തോടെ ജംഇയ്യത്തു ഇഹ്യാഇത്തുറാസിൽ ഇസ്ലാമി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച അവരുടെ മാർഗരേഖയിൽ പറയുന്നു:

ونرى أن إقامة جماعة سلفية واضحة الأهداف إنما هي وسيلة لخدمة الدين والعمل على رعاية مصالح المسلمين، وتقديم الخير لهم، وليس ذلك من الحزبية التي نهى الشارع عنها، بل نرى أن ذلك من الوسائل الميسرة لخدمة الدين ونشره، والقيام بواجب الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر، وخاصة في البلدان التي أهملت هذه الفريضة ولم ترعها حق رعايتها، ونرى أن مناصرة أهل الحق ضرورة، وتكثير سوادهم مما حث الشارع عليه، لذلك ندعو كل مسلم أن يكثر سواد إخوانه ويجانب أهل البدع والأهواء. (منهاج جمعية إحياء التراث الإسلامي الطبعة الثانية وهو منهاج مزكى من سماحة الشيخ عبد العزيز بن باز والشيخ محمد ناصر الدين الألباني والشيخ صالح الفوزان وآخرين. ص: ٤١)

വ്യക്തമായ ലക്ഷ്യങ്ങളോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സലഫി സംഘടന മതസേവനത്തിനും മുസ്ലിംകൾക്ക് നന്മകൾ അർപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു മാർഗമായി ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അത് ദീൻവിലക്കിയ കക്ഷിത്വത്തിൽപ്പെടുകയില്ല. പ്രത്യുത മതപ്രബോധനത്തിനും സേവനത്തിനും നന്മ കൽപിക്കുക തിന്മ വിരോധിക്കുക എന്ന ബാധ്യത നിർവഹിക്കുന്നതിനുമുള്ള സൗകര്യപ്രദമായ മാർഗമാണത്.

പ്രത്യേകിച്ച് ഈ ബാധ്യതയെ അവഗണിച്ച വേണ്ടവിധത്തിൽ അതിനെ പരിഗണിക്കാത്ത നാടുകളിൽ സത്യത്തിന്റെ ആളുകളെ സഹായിക്കൽ നിർബന്ധമാണെന്ന് ഞങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അവരുടെ അംഗബലം വർദ്ധിപ്പിക്കലും മതം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച കാര്യമാണ്. അതിനാൽ ഓരോ മുസ്ലിം സഹോദരങ്ങളെയും (സത്യത്തിന്റെ കക്ഷിയുടെ) അംഗബലം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇഹരകളുടെയും ബിദ്അത്തുകളുടെയും ആളുകളെ കയ്യാഴിക്കുന്നതിനും ഞങ്ങൾ

ക്ഷണിക്കുകയാണ്. (മിൻഹാജു ജംഇയ്യത്തീ ഇഹ്യാഇത്തുറാസിൽ ഇസ്ലാമി പേ.41)

ശൈഖ് ഇബ്നുബാസ്നോട് സുഡാനിലെ അൻസാറുസ്സുന്ന എന്ന സംഘടനയെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ അതിന് നൽകിയ മറുപടി കാണുക.

س: ما حكم قيام هذه الجماعة- أي جماعة أنصار السنة المحمدية في السودان- في بلد خلا من وجود الإمام العادل الذي يطبق شرع الله عز وجل ويقوم بواجب الدعوة إلى الله عز وجل؟

ചോദ്യം: ഇസ്ലാമിക നിയമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാത്ത, അല്ലാഹുവിലേക്കുള്ള ദഅ്വത്ത എന്ന ബാധ്യത നിർവഹിക്കാത്ത ഒരു നാട്ടിൽ അൻസാറുസ്സുന്നയെപോലുള്ള സംഘടനയുടെ മതവിധിയെന്താണ്?

ج: فإن جماعة أنصار السنة المحمدية في السودان معروفة لدي من دهر طويل, من شرات السنين وهي مشكورة العمل, مشكورة السيرة فيما أعلمه وفيما ثبت عندي, ونسأل الله أن يضاعف مثوبتها ويؤيدها من كل خير..... وهذا السؤال جوابه أن يقال أن وجود هذه الجماعة في السودان من نعم الله العظيمة ومن رحمة الله بال Sudan, أن يوجد فيها من ينتصب للدعوة إلى الله, يلتزم بأحكام الشريعة..... وأنا بنفسه أهني الشعب السوداني بهذه الجماعة, وأسأل الله أن ينفعهم بها وأن يعين الجماعة على أداء واجبها..... ولا شك أن جماعة أنصار السنة في السودان وجماعة أنصار السنة في مصر لهما آثار عظيمة في الخير, وفي توجيه الناس إلى الخير وإلى العقيدة السلفية فلا شك عندي أن هذه الجماعة جماعة طيبة ومفيدة نافعة, ولها آثار عظيمة في توجيه العامة إلى الخير وتحذير الناس من الشرك بالله, ودعوتهم إلى توحيد الله وإلى اتباع السنة

والحذر من البدعة، نسأل الله أن يزيدهم من التوفيق والهداية.....
(حكم العمل الجماعي . ص : ٤٢)

മറുപടി: സുഡാനിലെ 'അൻസ്വാറുസ്സുന്നത്തിൽ മുഹമ്മദിയ്യ' എന്ന സംഘടന വളരെകാലമായി എനിക്ക് സുപരിചിതമാണ്. ദശാബ്ദങ്ങളായിട്ട് ഞാനറിഞ്ഞിടത്തോളം അത് സ്തുത്യർഹമായ സേവനങ്ങളനുഷ്ഠിക്കുന്ന നല്ലൊരു പ്രസ്ഥാനമാണ്. സർവ്വനന്മകളിലൂടെയും അതിന് ശക്തി പകരുന്നതിനും തികഞ്ഞ പ്രതിഫലം നൽകുന്നതിനും അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർഥിക്കുന്നു... ഈ ചോദ്യത്തിനുള്ള മറുപടി പറയുകയാണെങ്കിൽ സുഡാനിലെ ഈ സംഘടന അല്ലാഹുവിന്റെ അപാരമായ അനുഗ്രഹങ്ങളിൽപ്പെട്ടതാണ്. അതായത് ദഅ്വത്തിന് സന്നദ്ധമായ, മതപരമായ വിധിവിധികൾ പാലിക്കുന്ന ഒരു വിഭാഗം അവിടെയുണ്ടാവുക എന്നത്... ഞാൻ വ്യക്തിപരമായി സുഡാൻ ജനതയെ ഈ സംഘടനയിലേക്ക് സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു. അത് അവർക്ക് പ്രയോജനപ്രദമാകുവാനും അവരുടെ ദൗത്യ നിർവഹണത്തിൽ സഹായിക്കുവാനും അല്ലാഹുവിനോട് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു...

നിസ്സംശയം, സുഡാനിലെ അൻസ്വാറുസ്സുന്നത്തിൽ മുഹമ്മദിയ്യ ഈജിപ്തിലെ അൻസ്വാറുസ്സുന്ന എന്നീ സംഘടനകൾക്ക് നന്മ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ കാര്യമായ പങ്കുണ്ട്. ജനങ്ങളെ നന്മയിലേക്കും സലഫി ആദർശത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നതിലും. എനിക്ക് യാതൊരു സംശയവുമില്ല ഈ സംഘടന ഉപകാരപ്രദമായ നന്മകളുള്ള നല്ല സംഘടനയാണ്. ജനങ്ങളെ ശിർക്കിൽനിന്ന് താക്കീത് ചെയ്യുന്നതിലും തൗഹീദിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതിലും സുന്നത്ത് പിൻപറ്റുവാനും ബിദ്അത്ത് കയ്യൊഴിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിലും ഈ സംഘടനക്ക് വലിയ പങ്കുണ്ട്. അവർക്ക് ഹിദായത്തും തൗഹീദും അധികരിപ്പിക്കുവാൻ അല്ലാഹുവോട് പ്രാർഥിക്കുന്നു... (ഹുക്മുൽ അമലിൽ ജമാഇ "സംഘടിത പ്രവർത്തനത്തിന്റെ മതവിധി" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന് പേജ്42).

ശൈഖ് റബീഅ് അൽമദ്ഖലി പറയുന്നു:

يقول الشيخ المدخلي: " فأقول إني إلى يومي هذا لا أعرف أحدا من السلفيين يحرم العمل الجماعي المشروع القائم على منهج الكتاب

والسنة وما عليه المسلمون قديما وحديثا- وأكبر دليل على هذا واقع السلفيين في كل مكان, إذ لهم مدارس وجامعات لها إداراتها ومسؤولياتها وأساتذتها وميزانياتها, ولهم جمعيات في الهند وباكستان وبنجلاديش وغيرها. .... ولأنصار السنة في مصر والسودان مدارس ومساجد وأعمال تقوم على العمل الجماعي, وفي اليمن مدارس ومساجد قائمة على العمل الجماعي, وما سمعنا من عالم أو طالب علم يحارب العمل الجماعي المشروع ويحرم ويبدع أهله. (جماعة واحدة لا جماعات وصراط واحد لا عشرات للشيخ ربيع بن هادي المدخلي : ص: ٥٢، ٥٣)

ഇന്നേദിവസംവരെ, ഖുർആനിന്റെയും ഹദീസിന്റെയും മാർഗരേഖയനുസരിച്ചുള്ള സംഘടിത പ്രവർത്തനം നിഷിദ്ധമെന്ന് പറഞ്ഞ ആധികാരികരും പൗരാണികരും ഒരു ഓരോ സലഫി പ്രവർത്തകനെയും എനിക്കറിയില്ല. അതിന് ഏറ്റവും വലിയ തെളിവ് ഏത് സ്ഥലങ്ങളിലെയും സലഫികളുടെ സ്ഥിതിവിശേഷങ്ങളാണ്. അവർക്ക് വിദ്യാലയങ്ങളും സർവകലാശാലകളുമുണ്ട്. അവക്കെല്ലാം ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട ബോധികളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും അധ്യാപകരും അതിന്റേതായ ബജറ്റുകളുമുണ്ട്. അവർക്ക് (സലഫികൾക്ക്) ഇന്ത്യയിലും പാക്കിസ്ഥാനിലും ബംഗ്ലാദേശിലും മറ്റും സംഘടനകളുമുണ്ട്.... ഈജിപ്തിലെയും സുഡാനിലേയും 'അൻസാറുസ്സുന്ന'ക്ക് വിദ്യാലയങ്ങളും പള്ളികളുമുണ്ട്. സംഘടിതമായ പ്രവർത്തനങ്ങളുമുണ്ട്. യമനിലും അങ്ങനെയൊന്നും. ഒരു സലഫി പണ്ഡിതനാകട്ടെ വിദ്യാർത്ഥിയായ കട്ടെ സംഘടിത പ്രവർത്തനത്തെ എതിർക്കുകയോ നിഷിദ്ധമെന്ന് പറയുകയോ അതിന്റെയാളുകളെ ബീദ്അത്തുകാരെന്ന് പറയുന്നതോ ആയി നാം കേട്ടിട്ടില്ല. (ജമാഅത്തുൻ വാഹിദ ലാജമാഅത്തത്.... പേജ് 52, 53).

ശൈഖ് ഇബ്നുബാസിനോടുള്ള ഒരു ചോദ്യത്തിന് അദ്ദേഹം നൽകുന്ന മറുപടി ശ്രദ്ധേയമാണ്.

س: ما حكم التعاون والتآزر والتعاضد في أمر الدعوة إلى الله

سبحانه وتعالى, خاصة وأن البعض يقول إنه من البدع المحدثّة؟

جواب: അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്കുള്ള ദഅ്വത്തിൽ പരസ്പരം സഹായിക്കുകയും സഹകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന്റെ വിധി ധൈര്യമാണ്. ചിലർ അത് നൂതനമായ ബിദ്അത്താണെന്ന് പറയുന്നു?

ج: التعاون مطلوب في الدعوة إلى الله, وفي كل خير كما قال

"وتعاونوا على البر والتقوى". وقال النبي صلى الله عليه و

من كان في حاجة أخيه كان الله في حاجته". والله سبحانه يق

والعصر, إن الإنسان لفي خسر إلا الذين آمنوا وعملوا الص

وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر". فإذا ذهب جماعة

إلى الله تعالى فعليهم أن يتعاونوا في أي بلد أو في أي مكان

البر والتقوى هذا من أحسن الأشياء. والنبي صلى الله عليه و

بعث سبعين من القراء إلى بعض القبائل للدعوة إلى الله, و

وكان يبعث الدعوة إلى الله أفراداً وجماعات - إلى القبائل لئ

وتفقيههم في الدين وبعث مصعب بن عمير رضي الله -

المدينة قبل الهجرة, لتعليم من أسلم من الأنصار وتفقيههم في

(مجموع فتاوى للشيخ عبد العزيز بن باز الجزء الثامن

(178, 179)

മറുപടി: അല്ലാഹുവിലേക്കുള്ള ദഅ്വത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ പരസ്പരം സഹായം ആവശ്യമാണ്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞപോലെ എല്ലാ നന്മയിലും അത് വേണം. "തഖ്വയിലും പുണ്യത്തിലും നിങ്ങൾ സഹകരിക്കുക". നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: "ആരെങ്കിലും തന്റെ സഹോദരന്റെ ആവശ്യ നിർവഹണത്തിൽ സഹായിച്ചാൽ അല്ലാഹു അവനെയും സഹായിക്കും". അല്ലാഹു പറയുന്നു: "കാലം തന്നെയാണ് സത്യം!

മനുഷ്യൻ തിരാനഷ്ടത്തിലാണ്. വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും സത്യംകൊണ്ടും ക്ഷമകൊണ്ടും പരസ്പരം ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തവരൊഴികെ”.

ഒരുസംഘം ദഅ്വത്തിനുവേണ്ടി ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടാൽ അവർ നന്മയിലും തഖ്വയിലും പരസ്പരം സഹായിക്കേണ്ടതുണ്ട്- ഏത് സ്ഥലത്തായിരുന്നാലും- ഇത് വളരെ നല്ല കാര്യമാണ്. നബി (ﷺ) എഴുപത് വുർആൻ പണ്ഡിതന്മാരെ ദഅ്വത്തിനും അധ്യാപനത്തിനുമായി ചില ഗോത്രങ്ങളിലേക്ക് അയച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തികളും സംഘങ്ങളുമായി പ്രബോധകരെ മതാധ്യാപനത്തിന് അവിടുന്ന് അയക്കാറുണ്ട്. ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ച അൻസാറുകളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി മിസ്അബ്ബ്നു ഉമൈർ (رضي الله عنه)നെ ഹിജ്റക്ക് മുമ്പ് മദീനയിലേക്ക് അയച്ചു.(ശൈഖ് ഇബ്നുബാസിന്റെ മജ്മൂഅ് ഫതാവ പേജ് 178, 179, ഭാ:8).

സംഘടന തിന്മയാണെന്ന് പറയാൻ ചിലർ തെളിവായുദ്ധരിക്കുന്നത് ഹുദൈഫ(رضي الله عنه)ന്റെ ഒരു ഹദീസാണ്. എന്നാൽ സംഘടന തിന്മയല്ല; നന്മയാണ് എന്ന് പറയുന്ന പണ്ഡിതന്മാർ ആ ഹദീസ് കാണാത്തവരോ ഗ്രഹിക്കാത്തവരോ അല്ല.

ഖൈഖ് ഇബ്നു ബാസ് (رضي الله عنه)തന്നെ പറയുന്നത് കാണുക.

وهكذا كل جماعة تدعو إلى التوحيد واتباع الكتاب والسنة تسمى جماعة إسلامية في أي مكان كانت وإن لم تكن تحت رعاية سلطان ملتزم بالشريعة، وعلى كل طالب حق أن يلزم الجماعة المتصفة بهذا المعنى، وأن يساعدها ويكثر سوادها لأنها داخلة في حديث حذيفة المشهور. (من فتوى الشيخ ابن باز رحمه الله صادرة بتاريخ ٢٠٢٤/١/١٣، نقلته من كتاب حكم العمل الجماعي للشيخ عبد الله السبت. ص: ٤١)

ഇങ്ങനെ തൗഹീദിലേക്കും വുർആനിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്ന ഏത് സംഘടനയും ഇസ്ലാമിക സംഘടനയാണ്. ഏത് സ്ഥലത്തായിരുന്നാലും, ശരീഅത്ത് അനുധാവനം ചെയ്യുന്ന ഒരു ഭരണാധികാരിയു

ടെ കീഴിലല്ലാതിരുന്നാലും ശരി. ഓരോ സത്യാന്വേഷിക്കും കരണീയമായിട്ടുള്ളത് ഉപരിസൂചിത സംഘത്തോടൊപ്പം ചേരലും സഹായിക്കലും അവരുടെ അംഗബലം അധികരിപ്പിക്കലുമാണ്. കാരണം അത് പ്രസിദ്ധമായ ഹുദൈഫ(ﷺ)ന്റെ ഹദീസിന്റെ താൽപര്യമാണ്". (ഇബ്നുബാസിന്റെ ഫത്വ, 13/01/402ലിറങ്ങിയത്. ഹുക്മൂൽ അമലിൽ ജമാഇനു പേജ്41).

ഹുദൈഫ (ﷺ)യുടെ ഹദീഥിനെക്കുറിച്ച് ഇബ്നുബാസിനോടുള്ള ഒരു ചോദ്യവും അതിനുള്ള മറുപടിയും കാണുക:

س: في الساحة من يقول إن الفرق التي ورد الأمر باعتزالها في حديث حذيفة هي الجماعات الإسلامية كالسلفيين, والإخوان والتبليغيين فما قول سماحتكم في ذلك ؟

ചോദ്യം. ഹുദൈഫ (ﷺ)ന്റെ ഹദീസിലൂടെ വെടിയുവാൻ കൽപിക്കപ്പെട്ട കക്ഷികൾ സലഫി, ഇഖ്വാനി, തബ്ലീഗി പോലുള്ള ഇസ്ലാമിക സംഘടനകളാണെന്ന് പറയുന്നവരുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ അങ്ങയുടെ അഭിപ്രായമെന്താണ്?

ج: النبي صلى الله عليه وسلم قال لحذيفة لما قال: يا رسول الله كنا في جاهلية وشر, فجاءنا الله بهذا الخير فهل بعد هذا الخير من شر؟ قال النبي صلى الله عليه وسلم: نعم, قال حذيفة: فهل بعد ذلك الشر من خير؟ قال: نعم, وفيه دخن, قلت: وما دخنه؟ قال: " قوم يهدون بغير هديي ويستتون بغير سنتي تعرف منهم وتتكفر " ف قال حذيفة: يا رسول الله فهل بعد هذا الخير من شر؟ قال: نعم, دعاء على أبواب جهنم من أجابهم إليها قذفوه فيها" قلت: يا رسول الله صفهم لنا قال: " هم من جلدتنا, ويتكلمون بألسنتنا " يعني: من العرب. قلت يا رسول الله فما تأمرنا عند ذلك؟ قال: " تلزم جماعة المسلمين وإمامهم", قلت: فإن لم يكن لهم جماعة ولا إمام؟ قال:

فاعتزل تلك الفرق كلها, ولو أن تعض على أصل شجرة حتى يدركك الموت وأنت على ذلك". (رواه البخاري ومسلم) هذا الحديث العظيم يبين لنا, أن الواجب على المسلم: لزوم جماعة ال مسلمين, والتعاون معهم في أي مكان سواء كانت جماعة وجدت في الجزيرة العربية, أو مصر, أو في الشام, أو في العراق, أو في أمريكا, أو في أوروبا, أو في أي مكان. فمتى وجد المسلم جماعة يدعو إلى الحق ساعدهم وصار معهم, أعانهم وشجعهم وثبتهم على الحق والبصيرة, فإذا لم يجد جماعة بالكلية فإنه يلزم الحق: و هو الجماعة, ولو كان واحدا, كما قال ابن مسعود رضي الله عنه لعمر بن ميمون: " الجماعة ما وافق الحق وإن كنت وحدك". فعلى المسلم أن يطلب الحق, فإذا وجد مركزا إسلاميا يدعو إلى الحق, أو جماعة في أي مكان يدعون إلى الحق - أي: إلى كتاب الله وسنة رسوله, وإلى العقيدة الطيبة - في أوروبا, أو في أفريقيا, أو في أي مكان فليكن معهم يطلب الحق ويلتزم الحق ويصبر عليه ويكون مع أهله. هذا هو الواجب على المسلم, فإذا لم يجد من يدعو إلى الحق لا دولة ولا جماعة لزم الحق وحده واستقام عليه, فهو الجماعة حينئذ كما قال ابن مسعود رضي الله عنه لعمر بن ميمون. وفي زماننا هذا - والحمد لله - توجد الجماعات الكثيرة الداعية إلى الحق, كما في الجزيرة العربية: الحكومة السعودية, وفي اليمن والخليج, وفي مصر والشام, وفي أفريقيا وأوروبا وأمريكا, وفي الهند وباكستان, وغير ذلك من أنحاء العالم, توجد جماعات كثيرة ومراكز إسلامية وجمعيات إسلامية

تدعو إلى الحق وتبشر به, وتحذر من خلافه. فعلى المسلم الطالب للحق في أي مكان أن يبحث عن هذه الجماعات, فإذا وجد جماعة أو مركزاً أو جمعية تدعو إلى كتاب الله عز وجل وسنة رسول الله صلى الله عليه وسلم تبعها ولزمها. كأتصار السنة في مصر والسودان, وجمعية أهل الحديث في باكستان والهند, وغيرهم ممن يدعو إلى كتاب الله وسنة رسوله صلى الله عليه وسلم, ويخلص العبادة لله وحده, ولا يدعو معه سواه من أصحاب القبور ولا غيرهم. (مجموع فتاوى للشيخ عبد العزيز بن باز الجزء الثامن : ص: ١٧٩-١٨١)

ഉ: ഹുദൈഫ(☪) നബി(☪)യോട് ചോദിച്ചു: “പ്രവാചകരേ, ഞങ്ങൾ ജാഹിലിയ്യത്തിലും തിന്മയിലുമായിരുന്നു. പിന്നീട് ഈ നന്മ ഞങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു കൊണ്ടുവന്ന് നൽകി. ഇനി ഈ നന്മക്ക് ശേഷം വല്ല തിന്മയുമുണ്ടോ? നബി(☪) പറഞ്ഞു: “അതെ, ഉണ്ട്”. ഹുദൈഫ ചോദിച്ചു: ആ തിന്മക്ക് ശേഷം നന്മയുണ്ടോ? നബി(☪) പറഞ്ഞു: “അതെ, പക്ഷെ, അതിൽ കലർപ്പുണ്ടായിരിക്കും. ഞാൻ ചോദിച്ചു: “എന്താണ് അതിലെ കലർപ്പ്?”. നബി(☪) പറഞ്ഞു: എന്റെ മാർഗത്തിലൂടെയല്ലാതെ മാർഗദർശനം ചെയ്യുന്നയാളുകൾ. എന്റെ ചര്യയല്ലാത്തവ ചര്യയായി സ്വീകരിക്കുന്നവർ. അവരിൽ നീ (നന്മയായി) അംഗീകരിക്കുന്നവയും (തിന്മയായി) തിരസ്കരിക്കുന്നവയുമുണ്ടാകും. വീണ്ടും ഹുദൈഫ(☪) ചോദിച്ചു: “പ്രവാചകരേ, ഈ നന്മക്കുശേഷം വല്ല തിന്മയുമുണ്ടാകുമോ? നബി(☪) പറഞ്ഞു: അതെ, നരക കവാടങ്ങളിലുള്ള പ്രബോധകർ. ആർ അവർക്ക് അതിലേക്ക് ഉത്തരം ചെയ്തുവോ അവർ അവനെ അതിലേക്കെറിയും” ഞാൻ ചോദിച്ചു: പ്രവാചകരേ, അവരെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ച് തന്നാലും. നബി(☪) പറഞ്ഞു: “അവർ നമ്മുടെ വർഗത്തിൽപെട്ടവരും നമ്മുടെ ഭാഷ സംസാരിക്കുന്നവരുമാണ്” (അറബികളിൽപെട്ടവരാണെന്ന് വിവക്ഷ). ഞാൻ ചോദിച്ചു: “പ്രവാചകരേ, ആ സന്ദർഭത്തിൽ എന്താണ് ഞങ്ങളോട് താങ്കൾ കൽപിക്കുന്നത്?”. അവിടുന്ന്

പറഞ്ഞു: “മുസ്ലിം ജമാഅത്തിനോടും ഇമാമിനോടും (സംഘത്തോടും നേതൃത്വത്തോടും)മൊപ്പം നീ നിൽക്കുക” ഞങ്ങൾ ചോദിച്ചു: “അവർക്ക് ഇമാമും ജമാഅത്തുമില്ലെങ്കിലോ?”. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: വ്യക്തമല്ലാത്തതിൽ കടിച്ചുപിടിച്ചിട്ടാണെങ്കിലും മരണംവരെയും ആ കക്ഷികളെയെല്ലാം നീ വെടിയുക” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

ഈ മഹത്തായ നബിവചനം നമുക്ക് വ്യക്തമാക്കിത്തരുന്നത് മുസ്ലിം ജമാഅത്തിനോ (സംഘത്തോ)ടൊപ്പം നിൽക്കുവാൻ അനിവാര്യമാണെന്നാണ്. ഏത് പ്രദേശത്തായിരുന്നാലും; അത് അറേബ്യയിലുള്ള സംഘമാവട്ടെ അതല്ലെങ്കിൽ ഈജിപ്തിലോ, ശാമിലോ, ഇറാഖിലോ അമേരിക്കയിലോ യൂറോപ്പിലോ ഉള്ളതാവട്ടെ എവിടെയായിരുന്നാലും അവഗരാതെ സഹകരിക്കുകയുമാണ് വേണ്ടത്.

ഒരു മുസ്ലിം സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന ഒരു സംഘത്തെ എപ്പോൾ കണ്ടാലും അവരോടൊപ്പം നിൽക്കുകയും അവരെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. സത്യത്തിലും അറിവിലും അവരെ സഹായിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും വേണം. ഒരു നിലക്കും ഒരു ഇസ്ലാമിക സംഘം (ജമാഅത്ത്)അവിടെ അവൻ കണ്ടില്ലെങ്കിൽ സത്യത്തെ പിൻപറ്റുകയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. അതാണ് ജമാഅത്ത്. അവൻ തനിച്ചാണെങ്കിലും. ഇബ്നു മസ്ഊദ്(رضي الله عنه) അംറബ്നു മൈമൂനീനോട് പറഞ്ഞപ്പോലെ: “നീ തനിച്ചാണെങ്കിലും സത്യത്തോട് യോജിക്കുന്നതിനാണ് അൽ ജമാഅത്ത് എന്ന് പറയുക”.

അപ്പോൾ ഒരു മുസ്ലിമിന്റെ ബാധ്യത സത്യം അന്വേഷിക്കുക എന്നതാണ്. അങ്ങനെ സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന വല്ല ഇസ്ലാമിക് സെന്ററോ, സംഘടനയോ അവൻ കണ്ടെത്തിയാൽ യൂറോപ്പിലോ ആഫ്രിക്കയിലോ മറ്റ് ഏത് പ്രദേശത്തായിരുന്നാലും അവർ പൂർണ്ണമായിരിക്കും സുന്നത്തിലേക്കും ശരിയായ വിശ്വാസ ആദർശങ്ങളിലേക്കുമാണ് ക്ഷണിക്കുന്നതെങ്കിൽ അവരോടൊപ്പം നിൽക്കുകയും സത്യമന്വേഷിക്കുകയും അതിൽ സഹനമവലംബിക്കുകയും സത്യത്തിന്റെ ആളുകളോടൊപ്പമാവുകയുമാണ് വേണ്ടത്.

ഇതാണ് ഒരു മുസ്ലിമിന് അനിവാര്യമായിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന ഒരു രാഷ്ട്രമോ സംഘടനയോ അവൻ കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അവൻ തനിച്ചു സത്യത്തെ പിൻപറ്റി നേരെചോവെ നിലനിൽക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അപ്പോൾ അതായിരിക്കും അൽജമാഅത്ത്; അംറബ്നു മൈമൂനീനോട് ഇബ്നു മസ്ഊദ്

(❦) പറഞ്ഞപോലെ.

അൽഹംദുലില്ലാഹ്! നമ്മുടെ ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന നിരവധി സംഘങ്ങളുണ്ട്. അറേബ്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിലെ സൗദി ഭരണകൂടവും യമനിലും ഈജിപ്തിലും ശ്യാമിലും ആഫ്രിക്കയിലും യൂറോപ്പിലും അമേരിക്കയിലും ഇന്ത്യയിലും പാക്കിസ്ഥാനിലും ലോകത്തിന്റെ മറ്റ് ഭാഗങ്ങളിലുമെല്ലാം ധാരാളം ഇസ്ലാമിക സംഘടനകളും ഇസ്ലാമിക് സെന്ററുകളും സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും സന്തോഷവാർത്തയറിയിക്കുകയും തിന്മയെ കുറിച്ച് താക്കീത് നൽകുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

അപ്പോൾ സത്യാനുഷിയാത ഒരു മുസ്ലിമിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏത് പ്രദേശത്തായിരുന്നാലും ഈ സംഘങ്ങളെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അങ്ങനെ ഖുർആനിലേക്കും സുന്നത്തിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും സംഘത്തെയോ സെന്ററോ സംഘടനയോ അവൻ കണ്ടെത്തിയാൽ അതിനോടൊപ്പം ചേരേണ്ടതാണ്. (ഈജിപ്തിലേയും സുഡാനിലെയും അൻസാറുസ്സുന്ന, ഇന്ത്യയിലെയും പാക്കിസ്ഥാനിലെയും അഹ്ലെ ഹദീസ് പോലുള്ള) (ഖുർആനിലേക്കും സുന്നത്തിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്ന, ഇബാദത്ത് അല്ലാഹുവിന് മാത്രം നിഷ്കളങ്കമാകുന്നതിനും അവനോടൊപ്പം ഖബറാളികളേയും മറ്റും വിളിച്ച് പ്രാർഥിക്കാത്ത) സംഘടനകളിൽ ചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. (ശൈഖ് ഇബ്നുബാസിന്റെ മജ്മൂഅ് ഫതാവ പേജ് 179-181, ഭാ: 8).

മറ്റൊരു ചോദ്യത്തിന് മറുപടിയായി ഇബ്നുബാസ്(❦) പറയുന്നു:

يقول الشيخ ابن باز جوابا لسؤال: الذي يدعو إلى كتاب الله وسنة رسوله صلى الله عليه وسلم ليس من الفرق الضالة، بل من الفرق الناجية المذكورة في قوله صلى الله عليه وسلم: " افتترقت اليهود على إحدى وسبعين فرقة، وافتترقت النصارى على اثنتين وسبعين فرقة، وستفترق أمتي على ثلاث وسبعين فرقة كلها في النار إلا واحدة"، قيل: ومن هي يا رسول الله؟ قال: " من كان على

مثل ما أنا عليه اليوم وأصحابي". وفي لفظ " هي الجماعة" .
 والمعنى أن الفرقة الناجية هي الجماعة المستقيمة على ما كان عليه
 النبي صلى الله عليه وسلم وأصحابه رضي الله عنهم.....
 فالحاصل .. أن الضابط هو استقامتهم على الحق, فإذا وجد إنسان
 أو جماعة تدو إلى كتاب الله وسنة رسوله صلى الله عليه وسلم
 وتدعو إلى توحيد الله واتباع شريعته فهؤلاء هم الجماعة, وهم من
 الفرقة الناجية, وأما من دعا إلى غير كتاب الله, أو إلى غير سنة
 الرسول صلى الله عليه وسلم فهذا ليس من الجماعة, بل من الفرق
 الضالة الهالكة, وإنما الفرقة الناجية: دعاة الكتاب والسنة.... (م
 جموع فتاوى للشيخ عبد العزيز بن باز الجزء الثامن : ص: ١٨٢)

അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബിലേക്കും തിരുദൂതരുടെ ചര്യയിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്നവൻ പിഴച്ച കക്ഷികളിൽപ്പെട്ടവനല്ല. പ്രത്യുത രക്ഷപ്പെടുന്ന വിഭാഗമെന്ന് പ്രവാചക വചനത്തിലൂടെ പറയപ്പെട്ട (അൽഫിർഖത്തുനാജിയ) വിഭാഗത്തിലാണ് പെടുക. “ജൂതന്മാർ 71 കക്ഷികളായി പിരിഞ്ഞു; ക്രിസ്ത്യാനികൾ 72 കക്ഷികളായും. എന്റെ ഉമ്മത്ത് 73 കക്ഷികളായി പിരിയും. ഒന്നൊഴികെയുള്ള 72ഉം നരകാവകാശികളാണ്. ചോദിക്കപ്പെട്ടു: “പ്രവാചകരേ, ഏതാണ് ആ രക്ഷപ്പെടുന്ന വിഭാഗം?” അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: “ഞാനും എന്റെ സ്വഹാബത്തും ഇന്ന് ഏതൊന്നിലാണോ നിലകൊള്ളുന്നത് ആ മാർഗത്തിലുള്ളവർ” മറ്റൊരു റിപ്പോർട്ടിൽ: അതാണ് അൽജമാഅത്ത്” എന്നുണ്ട്. അതായത്, രക്ഷപ്പെടുന്ന വിഭാഗമെന്ന് പറഞ്ഞാൽ പ്രവാചകനും അനുചരന്മാരും നിലനിന്ന നേരായ മാർഗത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്നവർ...

ചുരുക്കത്തിൽ സത്യത്തിൽ നേരെചൊവ്വ നിലകൊള്ളുക എന്നതാണ് മാനദണ്ഡം. ഒരാളോ ഒരു സംഘമോ അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബിലേക്കും പ്രവാചകന്റെ സുന്നത്തിലേക്കും തൗഹിദിലേക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ ശരീഅത്തിലേക്കും വിളിക്കുന്നതായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവർ

തന്നെയാണ് അൽജമാഅത്ത്. അവരാണ് രക്ഷപ്പെടുന്ന കക്ഷി. എന്നാൽ ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബിലേക്കും പ്രവാചക ചര്യയിലേക്കുമല്ലാത്ത മറ്റെന്തെങ്കിലിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അത് അൽജമാഅത്തിൽപെട്ടതാവില്ല. പ്രത്യുത നാശത്തിന്റെ പിഴച്ച കക്ഷിയിലാണ് പെടുക. രക്ഷയുടെ കക്ഷി എന്നത് വുർആനിലേക്കും സുന്നത്തിലേക്കും ക്ഷണിക്കുന്നവരാണ്”. (ശൈഖ് ഇബ്നു ബാസിന്റെ ഫത്വാ സമാഹാരം ഭാ: 8. പേജ്: 182).

ശൈഖ് ഇബ്നു ബാസിനോട് ഇതുസംബന്ധമായി വന്ന ഒരു ചോദ്യവും അതിനുള്ള മറുപടിയും കാണുക.

س: هل يعتبر التنظيم لجماعة الدعوة أمرا بدعيا كما يقول البعض؟

ചോദ്യം: ചിലർ പറയാറുള്ളതുപോലെ ദഅ്വത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സംഘടന ബിദ്അത്തായ സംഗതിയാണോ?

ج: ليس بدعيا التنظيم , ومما يعين على أداء الواجب تنظيمهم, ويكون لهم رئيس يرجعون إليه ومجلس شورى يتشاورون فيه, هذا من المهمات العظيمة ومن أسباب النجاح, والعمل المنظم أقرب إلى النجاح من العمل غير المنظم..... وليس من البدع, بل هذا من الشرع (حكم العمل الجماعي. ص: ٤٣)

മറുപടി: “സംഘടന ബിദ്അത്തല്ല. ബാധ്യതാ നിർവഹണത്തിന് ഏറെ സഹായകമാണ് സംഘടന. പരസ്പരം കൂടിയാലോചിക്കുന്ന ഒരു ആലോചനാ സമിതിയും അവർക്ക് അവലംബിക്കാവുന്ന ഒരു നേതൃത്വവും ഉണ്ടാകണം. ഇത് അതിമഹത്തരവും വിജയകാരണങ്ങളിൽപെട്ടതുമാണ്. വ്യവസ്ഥാപിതമല്ലാത്ത പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കാൾ വിജയസാധ്യത വ്യവസ്ഥാപിത പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാണ് ഉള്ളത്. അല്ലാഹുവിലേക്ക് ദഅ്വത്തിനായുള്ള സംഘടന ജനങ്ങൾക്ക് നന്മ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനും പള്ളി പരിപാലനങ്ങൾക്കും മറ്റും വ്യവസ്ഥാപിതമായി പ്രവർത്തിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അതിൽ ധാരാളം നന്മയുണ്ട്. അത് ബിദ്അത്തല്ല. മറിച്ച് ശറഇൽപെട്ടതുതന്നെയാണ്”.

(ശൈഖ് ഫൗസാൻറെ അംഗീകാരത്തോടെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട

“ഹുക്മുൽ അമലിൽ ജമാഇഹു ഫിൽ ഇസ്ലാം” (സംഘടിത പ്രവർത്തനത്തിന്റെ മതവിധി) എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്ന്. പേജ്: 43).

ശൈഖ് ഉമൈമീനും ഇപ്രകാരംതന്നെ പറയുന്നു:

يقول الشيخ العثيمين جوابا لسؤال : الذي أرى أنه لا يمكن أن تقوم القائمة لأناس متفرقين أفراد، فالإنسان مدني بالطبع، ولا بد أن يكون له من يعينه من الخلق بعد معونة الله عز وجل للجميع، وبناء على ذلك أرى أنه لا بد أ، تكون الأقليات جماعة تدعو إلى الله، وأن يكون لهم أمير يرجعون إليه على ما وصفته في كلامي السابق..... (أهمية الالتزام بالإسلام. ص : ٣٣، ٣٤)

“കൂട്ടായ്മയില്ലാതെ ചിതറിപ്പോകുന്ന സമൂഹത്തിന് ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ നിർവഹിക്കാൻ കഴിയുകയില്ല. മനുഷ്യൻ സാമൂഹ്യ പ്രകൃതിയുള്ളവനാണ്. ഏത് കാര്യത്തിനും അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ സൃഷ്ടികളിൽനിന്നും തന്നെ സഹായിക്കുന്നവരുണ്ടാകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഞാൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത് ന്യൂനപക്ഷ പ്രദേശങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിലേക്ക് ദഅ്വത്ത് നടത്തുന്ന സംഘടന രൂപീകരിക്കണമെന്നാണ്. അവർക്ക് അവലംബിക്കാവുന്ന ഒരു നേതാവുമുണ്ടായിരിക്കണം” (അഹമ്മിയത്തുൽ ഇൻൽതിസാം ബിൽ ഇസ്ലാം, പേജ് 33).

മേൽവിവരിച്ചതിൽനിന്ന് താഴെ പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ നമുക്ക് ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

1. ഇസ്ലാം കൂട്ടായ്മക്ക് വളരെ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു. ഭിന്നിപ്പിനെ വിരോധിക്കുന്നു.
2. ദഅ്വത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കൂട്ടായ്മ തിന്മയല്ല; നന്മയാണ്.
3. കൂട്ടായ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ പല സംഗതികളും കൂടുതൽ എളുപ്പത്തിലും പൂർണ്ണതയിലും ചെയ്യുവാൻ കഴിയും. ദഅ്വത്തിന്റെ കാര്യവും ഇതിൽനിന്നൊഴിവല്ല.
4. ഐക്യം ശക്തി പകരുമ്പോൾ ഭിന്നത ശക്തി ക്ഷയിപ്പിക്കുന്നു.

ആൻ

പ്രബോധകന്റെ സ്വഭാവഗുണങ്ങൾ

1. ഇഖ്ലാസ്.

മറ്റേത് സൽകർമ്മങ്ങളെയുംപോലെതന്നെ ദഅ്വത്തും അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിയും പ്രതിഫലവും കാംക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാവണം. ആളുകളുടെ അംഗീകാരമോ പ്രശംസകളോ ഒന്നും ലക്ഷ്യമായിക്കൂടാ.

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ

“കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് മാത്രം ആക്കിക്കൊണ്ട് ജ്ജുമാനസ്കരായ നിലയിൽ അവനെ ആരാധിക്കുവാനും, നമസ്കാരം നിലനിർത്തുവാനും, സകാത്ത് നൽകുവാനും അല്ലാതെ അവരോട് കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതത്രെ വക്രതയില്ലാത്ത മതം” (98:5).

നബി(ﷺ)യോട് ദഅ്വത്തിന്റെ ആദ്യഘട്ടത്തിൽതന്നെ ചുറ്റും നൽകിയ ഉപദേശത്തിലും ഈ സൂചന കാണാവുന്നതാണ്.

يَأْتِيهَا الْمُدَّتُّرُ ﴿١﴾ فَمَ فَإَنْدِرَ ﴿٢﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِيرٌ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ ﴿٤﴾ فَطَهَّرَ ﴿٥﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجَرَ ﴿٦﴾ وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَسْتَكْبِرُ ﴿٧﴾

وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ

“ഹേ, പുതച്ചു മുടിയവനേ, എഴു നേറ്റു (ജനങ്ങളെ) താക്കീത് ചെയ്യുക. നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെ മഹത്താപ്പെടുത്തുകയും നിന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ ശുദ്ധിയാക്കുകയും പാപം വെടിയുകയും ചെയ്യുക. കൂടുതൽ നേട്ടം കൊതിച്ചുകൊണ്ട് നീ ഔദാര്യം ചെയ്യരുത്. നിന്റെ രക്ഷിതാവിന് വേണ്ടി നീ ക്ഷമ കൈക്കൊള്ളുക” (74:1-7).

പ്രകടനപരത (രിയാഅ്) സൽകർമങ്ങളെ നിഷ്ഫലമാക്കിക്കളയുമെന്ന് പഠിപ്പിക്കുന്ന ആയത്തുകളും ഹദീസുകളും ധാരാളം കാണാവുന്നതാണ്.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى
 كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ
 فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا
 وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

“സത്യവിശ്വാസികളേ, (കൊടുത്തത്) എടുത്ത് പറഞ്ഞുകൊണ്ടും, ശല്യമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടും നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ദാനധർമ്മങ്ങളെ നിഷ്ഫലമാക്കിക്കളയരുത്. അല്ലാഹുവിലും പരലോകത്തിലും വിശ്വാസമില്ലാതെ, ജനങ്ങളെ കാണിക്കുവാൻവേണ്ടി ധനം ചെലവ് ചെയ്യുന്നവനെപ്പോലെ നിങ്ങളാവരുത്. അവനെ ഉപമിക്കാവുന്നത് മുകളിൽ അല്പം മണ്ണ് മാത്രമുള്ള മിനുസമുള്ള ഒരു പാറയോടാകുന്നു. ആ പാറമേൽ ഒരു കനത്ത മഴ പതിച്ചു. ആ മഴ അതിനെ ഒരു മൊട്ടപ്പാറയാക്കി മാറ്റിക്കളഞ്ഞു. അവർ അധാനിച്ചതിന്റെ യാതൊരു ഫലവും കരസ്ഥമാക്കാൻ അവർക്ക് കഴിയുകയില്ല. അല്ലാഹു സത്യനിഷേധികളായ ജനതയെ നേർവഴിയിലാക്കുകയില്ല” (2:264).

അന്യരെ കാണിക്കാനായി സൽകർമങ്ങൾ അനുഷ്ഠിച്ചവരോട് അല്ലാഹു പരലോകത്തുവെച്ച് ഇപ്രകാരം പറയുമത്രെ!

اذهبوا إِلَى الَّذِينَ كُنْتُمْ تُرَاعُونَ فِي الدُّنْيَا فَاَنْظُرُوا هَلْ تَجِدُونَ

عِنْدَهُمْ جَزَاءٌ (أحمد)

“ദുൻയാവിൽവെച്ച് നിങ്ങൾ ആരെ കാണിക്കാനാണോ പണിയെടുത്തത് അവരുടെ അടുക്കൽ പോയി പ്രതിഫലമുണ്ടോയെന്ന് നോക്കിക്കൊള്ളുക” (അഹ്മദ്).

അല്ലാഹു നമുക്ക് അവന്റെ മാർഗത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ആത്മാർഥതയും നിഷ്കളങ്കതയും പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ!

2. മാതൃകയാവുക

നന്മ കല്പിക്കുകയും തിന്മ വിമോചിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രബോധകൻ സ്വജീവിതത്തിൽ നന്മകൾ ഉൾക്കൊണ്ടും തിന്മകൾ വെടിഞ്ഞും മറ്റുള്ളവർക്ക് മാതൃകയാവേണ്ടതുണ്ട്. സകല പ്രവാചകന്മാരുടെയും പ്രകടമായ സവിശേഷതയായി നമുക്ക് അത് കാണാവുന്നതാണ്.

قَالَ يَنْقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفُكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَكُم عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

“അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ച് നോക്കിയിട്ടുണ്ടോ? ഞാൻ എന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽനിന്നുള്ള വ്യക്തമായ തെളിവിനെ അവലംബിക്കുന്നവനായിരിക്കുകയും അവൻ എനിക്ക് അവന്റെ വകയായി ഉത്തമമായ ഉപജീവനം നൽകിയിരിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ (എനിക്കെങ്ങനെ സത്യം മറച്ചുവെക്കാൻ കഴിയും?). നിങ്ങളെ ഞാൻ ഒരു കാര്യത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുകയും, എന്നിട്ട് നിങ്ങളിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തനായിക്കൊണ്ട് ഞാൻ തന്നെ അത് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുമില്ല. എനിക്ക് സാധ്യമായ നന്മ വരുത്താനല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. അല്ലാഹു മുഖേന മാത്രമാണ് എനിക്ക് (അതിന്) ഉതവി ലഭിക്കുന്നത്. അവന്റെ മേലാണ് ഞാൻ ഭരമേല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അവനിലേക്ക് ഞാൻ താഴ്മയോടെ മടങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.” (11:88).

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

“തീർച്ചയായും നിങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനിൽ ഉത്തമമായ മാതൃകയുണ്ട്. അതായത് അല്ലാഹുവെയും അന്ത്യദിനത്തെയും പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും അല്ലാഹുവെ ധാരാളമായി ഓർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നവർക്ക്” (33:21).

വാക്കും പ്രവൃത്തിയും തമ്മിൽ വിരുദ്ധമായാൽ ദഅ്വത്തിന് ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്വീകാര്യത ലഭിക്കില്ല എന്ന് മാത്രമല്ല അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപകോപങ്ങൾക്ക് വിധേയമാകേണ്ടിവരികയും ചെയ്യും. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٦١﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ ചെയ്യാത്തതെന്തിന് നിങ്ങൾ പറയുന്നു? നിങ്ങൾ ചെയ്യാത്തത് നിങ്ങൾ പറയുക എന്നുള്ളത് അല്ലാഹുവിങ്കൽ വലിയ ക്രോധത്തിന് കാരണമായിരിക്കുന്നു” (61:2,3).

عن أسامة بن زيد قال: سمعتُ رسولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يقولُ يُؤْتَى بِالرَّجُلِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُلْقَى فِي النَّارِ فَتَنَدِّقُ أَقْتَابُ بطنِهِ فَيَدُورُ بِهَا كَمَا يَدُورُ الْحِمَارُ بِالرَّحَى فَيَجْتَمِعُ إِلَيْهِ أَهْلُ النَّارِ فَيَقُولُونَ يَا فلانُ مَا لَكَ أَلَمْ تَكُنْ تَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ فَيَقُولُ بلى قَدْ كُنْتُ أَمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَلَمْ آتِ بِهِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَتَيْتُهُ

(البخاري ومسلم)

ഉസാമത്തുബ്നു സൈദ്(رض) പറയുന്നു: നബി(ﷺ) പറയുന്നതായി ഞാൻ കേട്ടു: “ഖിയാമത്തുനാളിൽ ഒരു മനുഷ്യനെ കൊണ്ടുവന്ന് നരകത്തിലെറിയുന്നതാണ്. അങ്ങനെ അയാളുടെ ആമാശയവും കൂടൽമാലകളും പുറത്തുവരും. ആസുകല്ലിന് ചുറ്റും തിരിയുന്ന കഴുതയെപ്പോലെ അയാൾ അതുമായി ചുറ്റിത്തിരിയും. അപ്പോൾ നരകത്തി

ൻ്റെ ആളുകൾ അയാളുടെ അടുക്കൽ ഒരുമിച്ചുകൂടി ചോദിക്കും: “അല്ലയോ മനുഷ്യാ! താങ്കൾക്ക് എന്തുപറ്റി? താങ്കളായിരുന്നില്ലേ നന്മ കല്പിക്കുകയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നത്? അപ്പോൾ അയാൾ പറയും: “അതെ, ഞാൻ നന്മ കല്പിക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, ഞാനത് ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല. തിന്മ ഞാൻ വിരോധിക്കുമായിരുന്നു വെങ്കിലും ഞാനത് ചെയ്യുമായിരുന്നു” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

3. ബസീറത്ത് (ദൃഢബോധ്യം)

പറയുന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് കൃത്യമായ അവബോധമുള്ളവനായിരിക്കണം പ്രബോധകൻ. അതല്ലെങ്കിൽ നന്മയാണെന്ന് കരുതി ഉപദേശിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ഇസ്ലാമികദൃഷ്ട്യാ തിന്മയായിരിക്കും. തിന്മയാണെന്ന ധാരണയാൽ വിലക്കുന്ന സംഗതി ഇസ്ലാമിൻ്റെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നന്മയുമായിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് പ്രമാണ നിബദ്ധമായ അവബോധത്തോടെയായിരിക്കണം ദഅ്വത്ത് നിർവഹിക്കേണ്ടത്.

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

അല്ലാഹു പറയുന്നു: “(നബിയേ) പറയുക: ഇതാണ് എൻ്റെ മാർഗം. ദൃഢബോധ്യത്തോടുകൂടി അല്ലാഹുവിലേക്ക് ഞാൻ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഞാനും എന്നെ പിൻപറ്റിയവരും. അല്ലാഹു എത്ര പരിശുദ്ധൻ! ഞാൻ (അവനോട്) പങ്കുചേർക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലല്ലതന്നെ” (12:108).

‘ബസീറത്തു’ണ്ടായിരിക്കണം എന്ന് പറയുന്നതുകൊണ്ട് പണ്ഡിതന്മാർ വിവക്ഷിക്കുന്നതും മറ്റൊന്നല്ല. ശൈഖ് ഇബ്നുബാസ് പറയുന്നു: “ബസീറത്തുകൊണ്ടുള്ള വിവക്ഷ ക്ഷണിക്കുന്ന നന്മയെക്കുറിച്ചും വിരോധിക്കുന്ന തിന്മയെക്കുറിച്ചുമുള്ള അറിവാണ്” (ദദഅ്വത്തു ഇലല്ലാഹി: പേജ് 23).

4. ക്ഷമ, സഹനം, വിട്ടുവീഴ്ച

ദഅ്വത്തിൻ്റെ മാർഗത്തിൽവരുന്ന ഏത് പ്രതിസന്ധികളെയും തരണം ചെയ്യാനും വിഷമതകൾ സഹിച്ച് റബ്ബിൻ്റെ വിധിയിൽ വിശ്വാസമർപ്പിച്ച് പ്രതിഫലേച്ഛയോടെ മുന്നേറാൻ പ്രബോധകന് സാധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പരുഷസ്വഭാവികളോ വിവരദോഷികളോ ആണ് പ്രബോധിതരെങ്കിൽ സഹനത്തോടൊപ്പം വിട്ടുവീഴ്ചയും അനിവാര്യമായിവരും. സത്യമതത്തിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് കടന്നുവന്ന

പ്രവാചകന്മാർക്കും അനുചരന്മാർക്കും ഇത്തരം നിരവധി അനുഭവങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ചിലരെ എതിരാളികളായിരുന്ന സ്വജനത വധിക്കുകപോലുമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെയും സ്വഹാബത്തിനെയും സ്വന്തം നാട്ടിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കിയതും ത്വാഇഫുകാർ കല്ലെറിഞ്ഞ് ഓടിച്ചതും ഈ മാർഗത്തിലായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടോ കൈയായിരിക്കണം ദഅ്വത്തിനെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുന്നയിടങ്ങളിൽ ക്ഷമയെക്കുറിച്ചും ഖുർആൻ പ്രത്യേകം ഊന്നിപ്പറയുന്നത്:

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

“കാലംതന്നെയാണ് സത്യം, തീർച്ചയായും മനുഷ്യൻ നഷ്ടത്തിൽ തന്നെയാകുന്നു. വിശ്വസിക്കുകയും സൽകർമ്മങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുകയും, സത്യം കൈക്കൊള്ളാൻ അന്യോന്യം ഉപദേശിക്കുകയും ക്ഷമ കൈക്കൊള്ളാൻ അന്യോന്യം ഉപദേശിക്കുകയും ചെയ്തവരൊഴികെ” (103:1-3).

فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعِزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنتُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبُثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍ بَلَّغَ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ

“ആകയാൽ ദൃഢമനസ്കരായ ദൈവദൂതന്മാർ ക്ഷമിച്ചതുപോലെ നീ ക്ഷമിക്കുക. അവരുടെ (സത്യനിഷേധികളുടെ) കാര്യത്തിന് നീ ധൃതി കാണിക്കരുത്. അവർക്ക് താക്കീത് നൽകപ്പെടുന്നത് (ശിക്ഷ) അവർ നേരിൽ കാണുന്ന ദിവസം പകലിൽനിന്നുള്ള ഒരു നാഴിക നേരമാത്രമേ തങ്ങൾ (ഇഹലോകത്ത്) താമസിച്ചിട്ടുള്ളൂ എന്നപോലെ അവർക്ക് തോന്നും. ഇതൊരു ഉദ്ബോധനം ആകുന്നു. എന്നാൽ ധിക്കാരികളായ ജനങ്ങളെല്ലാതെ നശിപ്പിക്കപ്പെടുമോ?” (46:35).

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَىٰ الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا ۗ وَتَرْتَهُم بَيْنَظْرُونَ ۗ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١﴾ خذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

“നിങ്ങൾ അവരെ നേർവഴിയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നപക്ഷം അവർ കേൾക്കുകയില്ല. അവർ നിൻ്റെ നേരെ നോക്കുന്നതായി നിനക്ക് കാണാം. എന്നാൽ അവർ കാണുന്നില്ലതാനും. നീ വിട്ടുവീഴ്ച സ്വീകരിക്കുകയും സദാചാരം കല്പിക്കുകയും, അവിവേകികളെ വിട്ട് തിരിഞ്ഞ് കളുകുകയും ചെയ്യുക” (7:198-199).

يَبْنِيْ اَقِيْمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوْفِ وَاَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاَصْبِرْ
عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ

“എൻ്റെ കുഞ്ഞുമകനേ, നീ നമസ്കാരം മുറപോലെ നിർവഹിക്കുകയും സദാചാരം കല്പിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽനിന്ന് വിലക്കുകയും നിനക്ക് ബാധിച്ച വിഷമങ്ങളിൽ ക്ഷമിക്കുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും ഖണ്ഡിതമായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽപെട്ട തത്രെ അത്” (31:17).

മാതൃകാ പുരുഷന്മാരായ പ്രവാചകന്മാരുടെ പ്രബോധനം സഹനവും വിട്ടുവീഴ്ചയും സൗമ്യതയും നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. മുസാനബി (رضي الله عنه) യോടും ഹാറൂൺ നബി (رضي الله عنه) യോടും അല്ലാഹു നിർദ്ദേശിച്ചത് ഖുർആൻ ഇപ്രകാരം വ്യക്തമാക്കുന്നു:

فَقَوْلًا لَّهُ قَوْلًا لِّبِنَا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ اَوْ تَحْشَىٰ

“എന്നിട്ട് നിങ്ങൾ അവനോട് സൗമ്യമായ വാക്ക് പറയുക. അവൻ ഒരു വേള ചിന്തിച്ച് മനസ്സിലാക്കിയേക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഭയപ്പെടുവെന്ന് വരാം” (20:44).

മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെ പ്രശംസിച്ചു കൊണ്ട് പറഞ്ഞപ്പോഴും ഈ ഉൽകൃഷ്ട സ്വഭാവം ഖുർആൻ പ്രത്യേകം എടുത്തുകാണിച്ചത് ശ്രദ്ധേയമാണ്:

فِيْمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ لِيَنْتَ لَهُمْ ۗ وَلَوْ كُنْتَ فَظًا غَلِيظَ الْقَلْبِ
لَا نَفَضُوْا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاَسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَاَسْأَلُكَ
فِي الْاُمْرِ فَاِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ تَحِيْبُ
الْمُتَوَكِّلِيْنَ

“(നബിയേ), അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്നുള്ള കാര്യങ്ങളുംകൊണ്ടാണ് നീ അവരോട് സൗമ്യമായി പെരുമാറിയത്. നീ ഒരു പരുഷ സ്വഭാവിയും കഠിനഹൃദയനുമായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിന്റെ ചുറ്റിൽനിന്നും അവർ പിരിഞ്ഞുപോയിക്കളയുമായിരുന്നു. ആകയാൽ നീ അവർക്ക് മാപ്പ് കൊടുക്കുകയും അവർക്കുവേണ്ടി പാപമോചനം തേടുകയും ചെയ്യുക. കാര്യങ്ങളിൽ നീ അവരോട് കൂടിയാലോചിക്കുകയും ചെയ്യുക. അങ്ങനെ നീ ഒരു തീരുമാനമെടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേല്പിക്കുക. തന്നിൽ ഭരമേല്പിക്കുന്നവരെ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതാണ്” (3:159).

5. നസീഹത്ത് (ഗുണകാംക്ഷ)

കേവലം കാര്യങ്ങൾ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുക, എതിർ തെളിവ് സ്മാപിക്കുക എന്നതിലുപരി പ്രബോധിത സമൂഹം ഈ സത്യം ഉൾക്കൊണ്ടുകാണാൻ ഉത്കടമായ ആഗ്രഹമുള്ളവനായിരിക്കണം പ്രബോധകൻ. തനിക്ക് സത്യമാർഗം സ്വീകരിക്കാൻ സാധിച്ചതുപോലെ അവർക്കും കഴിയണേ എന്ന പ്രാർഥനയോടെയാവണം പ്രബോധനപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളിയാവേണ്ടത്. തന്നോട് മറ്റുള്ളവർ നല്ല രീതിയിൽ പെരുമാറണമെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്നതുപോലെ താനും മറ്റുള്ളവരോട് ഗുണകാംക്ഷയോടെ പെരുമാറാൻ ശ്രമിക്കുകയുമാണ് വിശ്വാസി വേണ്ടത്. പ്രവാചകന്മാരുടെ പ്രബോധനം വിവരിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഈ ‘നസീഹത്തി’നെക്കുറിച്ച് ഖുർആൻ പ്രത്യേകം പറഞ്ഞത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണുക:

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

നൂഹ് നബി പറഞ്ഞതായി ഖുർആൻ പറയുന്നു: “എന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ സന്ദേശങ്ങൾ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് എത്തിച്ചുതരികയും, നിങ്ങളോട് ഗുണകാംക്ഷയോടെ ഉപദേശിക്കുകയുമാകുന്നു. നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാത്ത പലതും അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്ന് ഞാനറിയുന്നുമുണ്ട്” (7:62).

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ تَاصِحٌ أَمِينٌ

ഹുദ് നബി (ﷺ) പറഞ്ഞു: “എന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ സന്ദേശങ്ങൾ ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് എത്തിച്ചുതരുന്നു. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ വിശ്വസ്തൻ

തനായ ഗുണകാംക്ഷിയുമാകുന്നു” (7:68).

സ്വാലിഹ് നബി (ﷺ)ന്റെ ചരിത്ര വിവരണം അവസാനിപ്പിക്കു
മ്പോഴും ഇതുതന്നെയാണ് സൂചിപ്പിച്ചത്:

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي
وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ

“അനന്തരം സ്വാലിഹ് അവരിൽനിന്ന് പിന്തിരിഞ്ഞുപോയി. അദ്ദേ
ഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, തീർച്ചയായും ഞാൻ നിങ്ങൾ
ക്ക് എന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ സന്ദേശം എത്തിച്ചുതരികയും ഗുണ
കാംക്ഷയോടെ ഞാൻ നിങ്ങളോട് ഉപദേശിക്കുകയുമുണ്ടായി.
പക്ഷേ, സദുപദേശികളെ നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല” (7:79).

6. പ്രതീക്ഷയും പ്രത്യാശയും

തന്റെ ദർശനത്തുകൊണ്ട് പ്രതീക്ഷിച്ചത്ര ഫലമുണ്ടായില്ല. എത്ര
പറഞ്ഞിട്ടും ആളുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ഇനി മതിയാക്കാം എന്ന
നിരാശയുടെ വാക്കുകൾ ഒരു പ്രബോധകനിൽനിന്നുണ്ടാകാവതല്ല.
മറിച്ച് പ്രതീക്ഷയും പ്രത്യാശയുമായിരിക്കണം അവനെ നയിക്കേണ്ട
ത്. പ്രവാചകന്മാരുടെ ജീവിതം അതിന് വ്യക്തമായ മാതൃകയാണ്.
950 വർഷക്കാലം പ്രബോധനം ചെയ്ത നൂഹ് നബി(ﷺ)യെ വുർആൻ
പരിചയപ്പെടുത്തുന്നു:

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا
خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

“അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന് (നന്ദി കാണിക്കേണ്ടതിന്)
പകരം നന്ദികേട് കാണിക്കുകയും, തങ്ങളുടെ ജനതയെ നാശത്തി
ന്റെ ഭവനത്തിൽ അഥവാ നരകത്തിൽ ഇറക്കിക്കളയുകയും ചെയ്ത
ഒരു വിഭാഗത്തെ നീ കണ്ടില്ലേ? അതിൽ അവർ എരിയുന്നതാണ്.
അത് എത്ര മോശമായ താമസസ്ഥലം!”(29:14).

وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

“.....അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം കുറച്ചുപേരല്ലാതെ വിശ്വസിച്ചിട്ടുണ്ടാ
യിരുന്നില്ല” (11:40).

അല്ലാഹു ഏറ്റവും തൃപ്തിപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ അവന്റെ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കാനും ഉൽകൃഷ്ട ഗുണങ്ങളുള്ളവരായി ജീവിച്ച് ഈമാനോടുകൂടി മരിക്കുവാനും നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ!

ഏഴ്

ദർശനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം

മറ്റ് ഏത് വിഷയത്തിലുമെന്നപോലെ ദർശനത്തിന്റെ കാര്യത്തിലും ഖുർആനും സുന്നത്തും തന്നെയായിരിക്കണം വിശ്വാസികളുടെ മാർഗ്ഗരേഖ. അവ പ്രയോഗവൽകരിച്ച സലഫുസ്സാലിഹീങ്ങളുടെ ജീവിതവും ശൈലിയും പ്രബോധകൻ വെളിച്ചമേകുന്ന സംഗതിയാണ്. അതിനാൽ ദർശനത്തിന്റെ രീതിയും രീതിശാസ്ത്രവും പകർന്നെടുക്കേണ്ടത് ഇവയിൽനിന്നായിരിക്കണം.

മാറ്റമില്ലാത്ത രീതിശാസ്ത്രം

വ്യത്യസ്ത കാലങ്ങളിൽ വിഭിന്ന ദേശങ്ങളിൽ വിവിധ ജനവിഭാഗങ്ങളിലേക്ക് കടന്നുവന്ന പ്രവാചകന്മാരും അവരുടെ അനുചരന്മാരും മാറ്റമില്ലാതെ തുടർന്നുവന്ന ഒരു രീതിശാസ്ത്രം (മൻഹജ്) നമുക്ക് ദർശിക്കാവുന്നതാണ്. അവരുടെ എല്ലാവരുടെയും അടിസ്ഥാന വിഷയങ്ങൾ ഒന്നായിരുന്നു. തൗഹീദ്, രിസാലത്ത്, ആഖിറത്ത് ഇവയായിരുന്നു ആ അടിസ്ഥാന വിഷയങ്ങൾ. ഏകദൈവമായ അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം ആരാധിക്കുക, ആരാധനയുടെ യാതൊരംശവും മറ്റാർക്കും അർപ്പിക്കാതിരിക്കുക എന്ന ഏകദൈവാരാധനയുടെ (തൗഹീദിന്റെ) കണിശമായ ദർശനം; ഈ സന്ദേശം കൊണ്ടുവന്ന ദൈവദൂതന്മാരെ അംഗീകരിക്കണമെന്നും അവരെ പിൻപറ്റുന്നതിലൂടെയല്ലാതെ മോക്ഷം കൈവരിക്കാൻ സാധ്യമല്ലെന്നുമുള്ള ഉദ്ബോധനം. ആ പ്രവാചകന്മാരെ മനുഷ്യർക്ക് മാതൃകയായിട്ടാണ് പടച്ചു

തമ്പുരാൻ അയച്ചത്; അവരിൽ വിശ്വസിക്കുകയും അവരെ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെ മാത്രമെ ദൈവം ഇഷ്ടപ്പെടുകയുള്ളൂ എന്ന ബോധനം; അതിൽതന്നെ അന്തിമ പ്രവാചകനായ മുഹമ്മദ് നബിയെ കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണ. ഇവയാണ് 'രിസാലത്' എന്നതുകൊണ്ട് പ്രധാനമായും വിവക്ഷിക്കുന്നത്. മരണാനന്തരം ഒരു ജീവിതമുണ്ടെന്നും അവിടെ തന്റെ വിശ്വാസ-കർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ച് മനുഷ്യൻ അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടുമെന്നും അതിൽ വിജയിച്ചവൻ ശാശ്വത സുഖാസ്വാദനങ്ങളുടെയും സമാധാനത്തിന്റെയും ഭവനമായ സ്വർഗീയ ആരാമങ്ങളിലേക്ക് നയിക്കപ്പെടുമെന്നുള്ള സന്തോഷവാർത്തയും, ഏകദൈവാരാധനയും (തൗഹീദും) പ്രവാചക സന്ദേശങ്ങളും (രിസാലത്തും) അവഗണിച്ചവന് ആ പാരത്രികലോകത്ത് വേദനാജനകവും കഠിനവുമായ നരകശിക്ഷയാണ് കാത്തിരിക്കുന്നതെന്ന താക്കീതും ആഖിറത്ത് (പരലോകം) എന്നതിന്റെ വിവക്ഷയിൽ വരുന്നു.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقْبِلُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ تَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

“നൂഹിനോട് കല്പിച്ചതും നിനക്ക് നാം ബോധനം നൽകിയതും ഇബ്റാഹീം, മൂസാ, ഇസാ എന്നിവരോട് നാം കല്പിച്ചതുമായ കാര്യം- നിങ്ങൾ മതത്തെ നേരാംവണ്ണം നിലനിർത്തുക, അതിൽ നിങ്ങൾ ഭിന്നിക്കാതിരിക്കുക എന്ന കാര്യം- അവൻ നിങ്ങൾക്ക് മതനിയമമായി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ബഹുദൈവവിശ്വാസികളെ നിങ്ങൾ ഏതൊരു കാര്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നുവോ അത് അവർക്ക് വലിയ ഭാരമായി തോന്നിയിരിക്കുന്നു. താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അല്ലാഹു തന്റെ അടുക്കലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. താഴ്മയോടെ മടങ്ങുന്നവരെ അവങ്കലേക്കുള്ള മാർഗത്തിൽ നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു” (42:13).

..... عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: .....
وَالْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ لِعَلَّاتٍ أُمَّهَاتُهُمْ شَتَّى وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ (البخاري)

അബൂഹുറയ്റ(رضي الله عنه) നിവേദനം: നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “ഞങ്ങൾ പ്രവാചക സമൂഹം സഹോദരങ്ങളാണ്. ഞങ്ങളുടെ മതം ഒന്നാണ്” (ബുഖാരി). അതിലേക്കുള്ള സൂചനയായിട്ടാണ് ഖുർആൻ പറഞ്ഞത്:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

“ഞാനല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല. അതിനാൽ എന്നെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കൂ എന്ന് ബോധനം നൽകിക്കൊണ്ടല്ലാതെ നിനക്ക് മുമ്പ് ഒരു ദൂതനെയും നാം അയച്ചിട്ടില്ല” (21:25).

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَأَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

“തീർച്ചയായും ഓരോ സമുദായത്തിലും നാം ദൂതനെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുകയും, ദുർമൂർത്തികളെ വെടിയുകയും ചെയ്യണം എന്ന് (പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടി)” (16:36).

ദഅ്വത്തിന്റെ മുൻഗണനാക്രമം

വ്യത്യസ്ത സാഹചര്യങ്ങളും വിവിധ തിന്മകളും പ്രവാചകന്മാർക്ക് അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നെങ്കിലും ബഹുദൈവാരാധന (ശിർക്ക്) എന്ന ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയ്ക്കെതിരെ ഏകദൈവാരാധന (തൗഹീദ്) എന്ന ഏറ്റവും വലിയ നന്മകൊണ്ടായിരുന്നു അവർ ദഅ്വത്തിന് തുടക്കംകുറിച്ചത്. വഹ്യിന്റെ ലക്ഷ്യം തന്നെ മുഖ്യമായും ഈ സത്യ സന്ദേശമെത്തിക്കലാണെന്ന് ഖുർആൻ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

يُنزِلُ الْمَلَكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ

തന്റെ ദാസന്മാരിൽ നിന്ന് താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരുടെ മേൽ തന്റെ കൽപന പ്രകാരം (സത്യ സന്ദേശമാകുന്ന) ചൈതന്യവും കൊണ്ട്

മലക്കുകളെ അവൻ ഇറക്കുന്നു. ഞാൻ അല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല. അതിനാൽ നിങ്ങളെന്നെ സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളുവിൻ എന്ന് നിങ്ങൾ താക്കീത് നൽകുക. (എന്നത്രെ ആ സന്ദേശം) (16:2)

കാരണം തൗഹീദിന്റെ അഭാവത്തിൽ നന്മകൾക്ക് പ്രസക്തിയില്ല. ശിർക്കുമായി മരണപ്പെടുന്നവന് ഒരിക്കലും സ്വർഗപ്രവേശം സാധ്യമല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

“അല്ലാഹുവോട് വല്ലവനും പങ്കുചേർക്കുന്നപക്ഷം തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവന് സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരുമില്ല” (5:72).

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“തീർച്ചയായും നിനക്കും നിന്റെ മുമ്പുള്ളവർക്കും സന്ദേശം നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് ഇതത്രെ. ‘(അല്ലാഹുവിന്) നീ പങ്കാളിയെ ചേർക്കുന്ന പക്ഷം തീർച്ചയായും നിന്റെ കർമ്മം നിഷ്ഫലമായിപ്പോവുകയും തീർച്ചയായും നീ നഷ്ടക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആകുകയും ചെയ്യും” (39:65).

അളവിലും തൂക്കത്തിലും വെട്ടിപ്പ് നടത്തിയിരുന്ന മദ്യൻകാരിലേക്ക് നിയുക്തനായ ശുഐബ് നബി(ﷺ) ആദ്യമായി പ്രതികരിച്ചത് വിശ്വാസരംഗത്തെ തിന്മയായ ബഹുദൈവ വിശ്വാസത്തിനെതിരെയായിരുന്നു.

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۚ قَالَ يَبْقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۚ وَلَا تَنْقُضُوا الْمِيثَاقَ وَالْمِيزَانَ ۚ إِنِّي أُرْسِلُكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ

“മദ്യൻകാരിലേക്ക് അവരുടെ സഹോദരനായ ശുഐബിനെയും

(നാം നിയോഗിക്കുകയുണ്ടായി). അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ ജനങ്ങളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കുക. നിങ്ങൾക്ക് അവനല്ലാതെ ഒരു ദൈവവുമില്ല. അളവിലും തൂക്കത്തിലും നിങ്ങൾ കുറവ് വരുത്തരുത്. തീർച്ചയായും നിങ്ങളെ ഞാൻ കാണുന്നത് ക്ഷേമത്തിലായിട്ടാണ്. നിങ്ങളെ ആകെ വലയം ചെയ്യുന്ന ഒരു ദിവസത്തെ ശിക്ഷ നിങ്ങളുടെമേൽ തീർച്ചയായും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നു” (11:84).

മറ്റു തിന്മകൾക്കെതിരെ മൗനികളാകണമെന്നല്ല, മറിച്ച് ദഅ്വത്തിലെ മുൻഗണനാ ക്രമം തെറ്റിക്കരുതെന്നേ പറയുന്നുള്ളൂ. ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കളിൽ ചിലർ ഇതിന്റെ യുക്തി വിവരിച്ചത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. തൗഹീദാണ് അടിത്തറയെന്നും അതിലുള്ള തകരാറുകൾ തീർത്തില്ലെങ്കിൽ മറ്റു അപാകതകൾ ശാശ്വതമായി പരിഹരിക്കപ്പെടുകയില്ലെന്നും അതുകൊണ്ടാണ് ഏറ്റവും വലിയ തിന്മയായ ബഹുദൈവാരാധനക്കെതിരെ പ്രവാചകന്മാർ ആദ്യമായി പ്രതികരിച്ചതെന്നുമാണ് ആ വിവരണത്തിന്റെ ചുരുക്കം.

ജയിൽവാസത്തിനിടയിൽ തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളോട് യൂസൂഫ് നബി (عليه السلام) പ്രഥമമായി പറഞ്ഞതും ഈ അടിസ്ഥാന സംഗതി തന്നെയായിരുന്നു.

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرْنِي أُعْصِرُ
 خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرْنِي أُحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ
 الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٠١﴾
 قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِيهِ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ
 أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ
 آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ
 نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
 النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿١٠٣﴾ يَصْنَعِي
 السِّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

﴿ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
 وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ
 أَمْرًا أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴾

“അവനോടൊപ്പം രണ്ട് യുവാക്കളും ജയിലിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവരിൽ ഒരാൾ പറഞ്ഞു: ഞാൻ വീഞ്ഞ് പിഴിഞ്ഞെടുക്കുന്നതായി സ്വപ്നം കാണുന്നു. മറ്റൊരാൾ പറഞ്ഞു: ഞാൻ എന്റെ തലയിൽ റൊട്ടി ചുമക്കുകയും, എന്നിട്ട് അതിൽനിന്ന് പറവകൾ തിന്നുകയും ചെയ്യുന്നതായി സ്വപ്നംകാണുന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് താങ്കൾ അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനം വിവരിച്ചുതരു. തീർച്ചയായും ഞങ്ങൾ താങ്കളെ കാണുന്നത് സദ്വൃത്തരിൽ ഒരാളായിട്ടാണ്. അവൻ (യൂസൂഫ്) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾക്ക് (കൊണ്ടുവന്ന്) നൽകപ്പെടാറുള്ള ഭക്ഷണം നിങ്ങൾക്ക് വന്നെത്തുന്നതിന്റെ മുമ്പായി അതിന്റെ വ്യാഖ്യാനം ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ച് തരാതിരിക്കുകയില്ല. എന്റെ രക്ഷിതാവ് എനിക്ക് പഠിപ്പിച്ചുതന്നതിൽപെട്ടതത്രെ അത്. അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവരും, പരലോകത്തെ നിഷേധിക്കുന്നവരുമായിട്ടുള്ളവരുടെ മാർഗം തീർച്ചയായും ഞാൻ ഉപേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്റെ പിതാക്കളായ ഇബ്റാഹീം, ഇസ്മായീൽ, യഅ്ഖൂബ് എന്നിവരുടെ മാർഗം ഞാൻ പിന്തുടർന്നിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിനോട് യാതൊന്നിനെയും പങ്കുചേർക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്ക് പാടുള്ളതല്ല. ഞങ്ങൾക്കും മനുഷ്യർക്കും അല്ലാഹു നൽകിയ അനുഗ്രഹത്തിൽപെട്ടതത്രെ അത് (സന്മാർഗം). പക്ഷേ, മനുഷ്യരിൽ അധികപേരും നന്ദി കാണിക്കുന്നില്ല. ജയിലിലെ രണ്ട് സുഹൃത്തുക്കളേ, വ്യത്യസ്ത രക്ഷാധികാരികളാണോ ഉത്തമം; അതല്ല, ഏകനും സർവാധികാരിയുമായ അല്ലാഹുവാണോ? അവൻ പുറമെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കുന്നവ നിങ്ങളും നിങ്ങളുടെ പിതാക്കളും നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില നാമങ്ങളല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. അവയെപ്പറ്റി അല്ലാഹു യാതൊരു പ്രമാണവും അവതരിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. വിധികർതൃത്വം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമാകുന്നു. അവനെയല്ലാതെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കരുതെന്ന് അവൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വക്രതയില്ലാത്തതും അതത്രെ. പക്ഷേ, മനുഷ്യരിൽ അധികപേരും മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല” (12:36-40).

മുആദ്ബ്നു ജബൽ(ﷺ)വിനെ ദഅ്വത്തിനായി പറഞ്ഞയച്ച പ്പോൾ നബി(ﷺ)യും ഈ മുൻഗണനാക്രമം ഉണർത്തിയത് ഹദീഥു കളിൽ നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്.

മുആദ്(ﷺ)പറയുന്നു: നബി(ﷺ) എന്നെ (ദഅ്വത്തിനായി യമനി ലേക്ക്) അയച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു:

أَنْ مُعَاذًا قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنِّي رَسُولُ اللَّهِ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَأَعْلِمُهُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَغْنِيَائِهِمْ فَتُرَدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ .....

(البخاري , ومسلم)

“നീ വേദക്കാരിൽപ്പെട്ട ഒരു വിഭാഗത്തിലേക്കാണ് പോകുന്നത്. അതിനാൽ നീ അവരെ ആദ്യമായി ക്ഷണിക്കേണ്ടത് ആരാധനക്കർ ഹനായി അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാരുമില്ലെന്നും ഞാൻ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നുമുള്ള സത്യസാക്ഷ്യത്തിലേക്കാണ്. അവർ അത് അനുസരിച്ചാൽ രാത്രിയും പകലുമായി അഞ്ചുനേരത്തെ നമസ്കാരം അല്ലാഹു അവർക്ക് നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയിക്കുക. അതും അവർ അനുസരിച്ചാൽ ധനികരിൽനിന്ന് സ്വീകരിച്ച് ദരിദ്രർക്കിടയിൽ വിതരണം ചെയ്യേണ്ടുന്ന നിർബന്ധദാനം (സക്കാത്ത്) അവർക്ക് അല്ലാഹു ബാധ്യതയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയിക്കുക.....” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

പ്രവാചകന്മാരുടെ പ്രബോധനത്തിൽ വ്യത്യസ്ത ശൈലികളും രീതികളും നമുക്ക് കാണാൻ കഴിയുമെങ്കിലും ഈ രീതിശാസ്ത്രത്തിൽ (മൻഹജിൽ) മാറ്റമുള്ളതായി കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. നൂഹ് നബിയുടെ വ്യത്യസ്ത ശൈലി ഖുർആനിൽ പരാമർശിക്കുന്നുണ്ട്:

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿١٠١﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿١٠٢﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا

وَأَسْتَكْبِرُوا أَسْتَكْبَارًا ۖ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ۖ ثُمَّ إِنِّي
 أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ۖ فَقُلْتُ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ
 إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

“അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, തീർച്ചയായും എന്റെ ജനതയെ രാവു പകലും ഞാൻ വിളിച്ചു. എന്നിട്ട് എന്റെ വിളി അവരുടെ ഓടിപ്പോക്ക് വർധിപ്പിക്കുക മാത്രമെ ചെയ്തുള്ളൂ. തീർച്ചയായും, നീ അവർക്ക് പൊതുത്ത് കൊടുക്കുവാൻ വേണ്ടി ഞാൻ അവരെ വിളിച്ചപ്പോഴൊക്കെയും അവർ അവരുടെ വിരലുകൾ കാതുകളിൽവെക്കുകയും, അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ മുടിപ്പുതക്കുകയും അവർ ശഠിച്ചു നിൽക്കുകയും, കടുത്ത അഹങ്കാരം നടിക്കുകയുമാണ് ചെയ്തത്. പിന്നീട് ഞാൻ അവരെ ഉറക്കെ വിളിച്ചു. പിന്നീട് ഞാൻ അവരോട് പരസ്യമായും വളരെ രഹസ്യമായും പ്രബോധനം നടത്തി. അങ്ങനെ ഞാൻ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിനോട് പാപമോചനം തേടുക. തീർച്ചയായും അവൻ ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനാകുന്നു” (71:5-10).

അതേപോലെ ഇബ്റാഹീം നബി(ﷺ) വിഗ്രഹാരാധകനായ തന്റെ പിതാവിനെ ഉപദേശിച്ച ശൈലിയും സൂര്യചന്ദ്രാദി നക്ഷത്രങ്ങളെ ആരാധിച്ച ജനങ്ങളോട് സംസാരിച്ച രീതിയും ധിക്കാരിയും സ്വേച്ഛാധിപതിയുമായ നംറൂദിന്റെ മുമ്പിൽ സംവദിച്ച രൂപവും ഒരപോലെയാണിരിക്കുന്നത്. പക്ഷേ, അവിടെയൊക്കെയും മാറ്റമില്ലാതെ അനുവർത്തിച്ച ഒരു രീതിശാസ്ത്രം നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്.

അപ്പോൾ, ദഅ്വത്തിന്റെ അജണ്ടയിൽ തൗഹീദിനാണ് പ്രഥമസ്ഥാനം. അതിന് വിരുദ്ധമായി സാമൂഹ്യക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരും ഭരണ-രാഷ്ട്രീയ മേഖലകളിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നുന്നവരും തൗഹീദിൽ ശ്രദ്ധയൂന്നാതെ മറ്റു നന്മകളിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നവരും പ്രവാചകന്മാരുടെ പ്രബോധനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം അവഗണിച്ചവരും ദഅ്വത്തിന്റെ മുൻഗണനാക്രമം തെറ്റിച്ചവരുമാണ്.

കഷ്ടപ്പെടുന്നവരെ സഹായിക്കുക പട്ടിണിയും ദാരിദ്ര്യവും അകറ്റാൻ യത്നിക്കുക, രോഗികളെയും അപകടത്തിൽ പെട്ടവരെയും രക്ഷിക്കുക എന്നതൊക്കെ ഒരു വിശ്വാസിയെന്ന നിലയിൽ തന്നെ ഓരോരുത്തരും കഴിവനുസരിച്ച് ചെയ്യേണ്ടുന്ന ബാധ്യതകളാണ്. അതിന് പ്രത്യേകം യൂണിഫോമുകൾ ധരിച്ച് ആരുടെയും അംഗീകാരം

നേടേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യമില്ല. ഇസ്‌ലാം പഠിപ്പിച്ച ‘ഇഖ്‌ലാസ്’ എന്ന ഉൽകൃഷ്ട ഗുണത്തിനെതിരുമാണത്. ആദർശം മറച്ചുവെച്ച് സാമൂഹ്യ സേവനത്തിന്റെ വർണകടലാസിൽ അത് തിരുകി കയറ്റേണ്ട ഗതികേട് ഇസ്‌ലാമിനില്ല.

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

“അതിനാൽ നീ കൽപിക്കപ്പെടുന്നതന്തോ അത് ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊള്ളുക. ബഹുദൈവ വാദികളിൽ നിന്ന് തിരിഞ്ഞു കളയുകയും ചെയ്യുക.” (15:94)

സാമൂഹ്യസേവനപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വർണ്ണകടലാസിൽ പൊതിഞ്ഞ് ആദർശത്തെ അവതരിപ്പിക്കുന്നവരാണ് ക്രൈസ്തവ മിഷണറിമാർ. ത്രിയേകത്വത്തെപ്പോലെയുള്ള വികൃതമായ ആശയങ്ങൾ മനുഷ്യധിഷണയുടെ മുമ്പിൽ തുറന്ന് വെക്കാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ടാണിത്. പ്രമാണങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ മനുഷ്യ ധിഷണയോട് സംവദിക്കാൻ കെൽപ്പുള്ള ഇസ്‌ലാമിന് ഇക്കാര്യത്തിൽ ക്രൈസ്തവ മിഷണറിമാരെ മാതൃകയാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യവുമില്ല. ദഅ്വത്ത് നടത്തേണ്ടതെങ്ങനെയാണെന്ന് ഖുർആനും സുന്നത്തും തന്നെ കൃത്യമായി പഠിപ്പിക്കുന്നു.

അതിനാൽ പ്രബോധകർ സ്വീകാര്യതയുടെ പേര് പറഞ്ഞോ നേരിട്ടേക്കാവുന്ന വിഷമതകളെക്കുറിച്ച് ഉത്കണ്ഠാകുലരായിക്കൊണ്ടോ ആ രീതിശാസ്ത്രത്തിന് (മൻഹജിൽ) മാറ്റംവരുത്താവതല്ല. എന്നാൽ പ്രബോധനത്തിന്റെ ശൈലിയും രീതിയും ഇസ്‌ലാമിക വിരുദ്ധമല്ലാത്ത തരത്തിൽ രൂപപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ جَعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا
وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ
الْعَظِيمِ

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിച്ച് ജീവിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക് സത്യവും അസത്യവും വിവേചിക്കാനുള്ള കഴിവ് അവനുണ്ടാക്കിത്തരികയും, അവൻ നിങ്ങളുടെ തിന്മകൾ മറച്ചുകളയുകയും നിങ്ങൾക്ക് പൊറുത്ത് തരികയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അല്ലാഹു മഹത്തായ അനുഗ്രഹമുള്ളവനാകുന്നു” (8:29)

എട്ട്

ദഅ്വത്ത്

മാർഗങ്ങൾ, മേഖലകൾ

ഇസ്‌ലാമികാധ്യാപനങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമല്ലാത്ത ശൈലികളും മാർഗങ്ങളും ദഅ്വത്തിന് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ഖുർആനിലൂടെയും ഹദീസുകളിലൂടെയും കണ്ണോടിച്ചാൽ നമുക്ക് ചില രീതികൾ കാണാവുന്നതാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് ചിലത് താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1. എഴുത്ത്: സന്ദേശങ്ങൾ കൈമാറാൻ എഴുത്ത് വളരെ ഉപകാരപ്രദമാണ്. സുലൈമാൻ നബി(ﷺ) ബിൽഖീസ് രാജ്ഞിക്ക് കത്ത് മുഖാന്തിരം സന്ദേശമയച്ച വിവരം ഖുർആൻ പറയുന്നുണ്ട്.

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَأَ أَرَى الْهَدَىٰ أَمْ كَانَ
 مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿١٠٠﴾ لَأَعَدُّنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَأَذِخَّنَّهُ
 أَوْ لَأُلَاقِيَنَّيَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿١٠١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
 أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ ۗ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿١٠٢﴾
 إِنِّي وَجَدْتُ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا
 عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٣﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ

دُونَ اللَّهِ وَرَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانَ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
 السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٠﴾ أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ
 الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا
 تُعْلِنُونَ ﴿١٠١﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٢﴾ *
 قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿١٠٣﴾ أَذْهَبَ
 بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا
 يَرْجِعُونَ ﴿١٠٤﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أَتَىٰ إِلَيَّ كِتَابٌ كَرِيمٌ ﴿١٠٥﴾
 إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١٠٦﴾ أَلَّا
 تَعْلَمُوا عَلَيَّ وَآتُونِي مُسْلِمِينَ

“അദ്ദേഹം പക്ഷികളെ പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നിട്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു; എന്തുപറ്റി? മരം കൊത്തിയെ ഞാൻ കാണുന്നില്ലല്ലോ, അഥവാ അത് സ്ഥലം വിട്ടുപോയ കൂട്ടത്തിലാണോ? ഞാനതിന് കഠിനശിക്ഷ നൽകുകയോ, അല്ലെങ്കിൽ അതിനെ അറുക്കുകയോ തന്നെ ചെയ്യും. അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തമായ വല്ലന്യായവും അതെനിക്ക് ബോധിപ്പിച്ചുതരണം. എന്നാൽ അത് എത്തിച്ചേരാൻ അധികം താമസിച്ചില്ല. എന്നിട്ട് അത് പറഞ്ഞു: താങ്കൾ സൂക്ഷ്മമായി അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാര്യം ഞാൻ സൂക്ഷ്മമായി മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ‘സബഇ’ൽനിന്ന് യഥാർഥമായ ഒരു വാർത്തയുണ്ടാകാൻ ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്. ഒരു സ്ത്രീ അവരെ ഭരിക്കുന്നതായി ഞാൻ കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. എല്ലാ കാര്യങ്ങളിൽനിന്നും അവൾക്ക് നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവൾക്ക് ഗംഭീരമായ ഒരു സിംഹാസനവുമുണ്ട്. അവളും അവളുടെ ജനതയും അല്ലാഹുവിന് പുറമെ സൂര്യന് പ്രണാമം ചെയ്യുന്നതായിട്ടാണ് ഞാൻ കണ്ടെത്തിയത്. പിശാച് അവർക്ക് തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഭംഗിയായി തോന്നിക്കുകയും അവരെ നേർമാർഗത്തിൽ നിന്ന് തടയുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അവർ നേർവഴി പ്രാപിക്കുന്നില്ല. ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഒളിഞ്ഞു കിടക്കുന്നത് പുറത്തുകൊണ്ടുവരികയും, നിങ്ങൾ രഹസ്യമാക്കുന്നതും പരസ്യമാക്കുന്നതും അറിയുകയും ചെയ്യുന്നവനായ അല്ലാഹുവിന് അവർ

പ്രണാമം ചെയ്യാതിരിക്കുവാൻവേണ്ടി (പിശാച് അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നു). മഹത്തായ സിംഹാസനത്തിന്റെ നാഥനായ അല്ലാഹു അല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവുമില്ല. സുലൈമാൻ പറഞ്ഞു: “നീ സത്യം പറഞ്ഞതാണോ അതല്ല നീ കള്ളം പറയുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിലായിരിക്കുന്നുവോ എന്ന് നാം നോക്കാം. നീ എന്റെ ഈ എഴുത്ത് കൊണ്ടുപോയി അവർക്ക് ഇട്ടുകൊടുക്കുക. പിന്നീട് നീ അവരിൽ നിന്ന് മാറി നിന്ന് അവർ എന്ത് മറുപടി നൽകുന്നുവെന്ന് നോക്കുക. അവൾ പറഞ്ഞു: ഹേ; പ്രമുഖന്മാരേ, എനിക്കിതാ മാന്യമായ ഒരേഴുത്ത് നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അത് സുലൈമാന്റെ പക്കൽനിന്നുള്ളതാണ്. ആ കത്ത് ഇപ്രകാരമത്രെ. പരമകാര്യണികനും നിങ്ങൾ കരുണാനിധിയുമായ അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ. എനിക്കെതിരിൽ നിങ്ങൾ അഹങ്കാരം കാണിക്കാതിരിക്കുകയും, കീഴൊതുങ്ങിയവരായിക്കൊണ്ട് നിങ്ങൾ എന്റെ അടുത്ത് വരികയും ചെയ്യുക” (27:20-31).

മുഹമ്മദ്നബി(ﷺ) വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലെ രാജാക്കന്മാർക്ക് കത്തയച്ച സംഭവം ഹദീഥ് ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സുവിദിതമാണ്. പണ്ട് മുതൽക്കെ ഇസ്ലാമിക ലോകത്തെ പണ്ഡിതന്മാർ ലേഖനങ്ങളും പ്രബന്ധങ്ങളും ഗവേഷണങ്ങളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ യൊക്കെ പരിഷ്കരിച്ച രൂപങ്ങളായിട്ടാണ് പത്ര മാസികകളും ഗ്രന്ഥങ്ങളും പുറത്തിറങ്ങേണ്ടത്.

2. പ്രസംഗം: വരമൊഴിപോലെ സന്ദേശങ്ങൾ കൈമാറാനുള്ള മറ്റൊരു ഉപാധിയാണ് വാമൊഴി. സദുപദേശവും ഉദ്ബോധനങ്ങളും പഠന ക്ലാസുകളുമായി അതും പ്രബോധനരംഗത്ത് ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

ഖുർആൻ പറയുന്നു:

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿١٠١﴾ وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

“നിന്റെ അടുത്ത ബന്ധുക്കൾക്ക് നീ താക്കീത് നൽകുകയും, നിന്നെ പിന്തുടർന്ന സത്യവി ശ്വാസികൾക്ക് നിന്റെ ചിറക് താഴ്ത്തിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക”(26:214-215).

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

“അതിനാൽ നീ കല്പിക്കപ്പെടുന്നതെന്തോ അത് ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊള്ളുക. ബഹുദൈവവാദികളിൽനിന്ന് തിരിഞ്ഞുകളയുകയും ചെയ്യുക” (15:94).

ഈ സന്ദേശം ലഭിച്ചയുടനെ മക്കയിലെ സഫാ കുന്നിന്റെ മുകളിൽ കയറിനിന്നുകൊണ്ട് ബന്ധുക്കളും അയൽക്കാരുമായ ഓരോ വിഭാഗത്തെയും വിളിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവാചകൻ നടത്തിയ ഉദ്ബോധനം പ്രസിദ്ധമാണ്. ഇത് അന്ത്യപ്രവാചകന്റെ ആദ്യ പ്രസംഗമായിരുന്നു. ശേഷം അങ്ങാടികളിലും ജനങ്ങൾ കൂടുന്ന മറ്റിടങ്ങളിലും നബി(ﷺ) സത്യസന്ദേശം ഉറക്കെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അറഫാ മൈതാനിയിൽ ലക്ഷങ്ങളെ സാക്ഷിനിർത്തിക്കൊണ്ട് ചെയ്ത വിടവാങ്ങൽ പ്രസംഗവും സുപ്രസിദ്ധമാണ്.

3. വ്യക്തിസമ്പർക്കവും സ്കാഡ് പ്രവർത്തനങ്ങളും

പ്രബോധിതരുമായി നേരിട്ട് ഇടപഴകി ആശയങ്ങൾ കൈമാറുന്നതും ഏറെ ഫലപ്രദമായ രീതിയാണ്. നൂഹ്നബി(ﷺ)യുടെ പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഈ രീതി നമുക്ക് ദർശിക്കാവുന്നതാണ്.

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿١﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا ﴿٢﴾ وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْبَعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ﴿٣﴾ ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٤﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٥﴾ فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

“അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, തീർച്ചയായും എന്റെ ജനതയെ രാവും പകലും ഞാൻ വിളിച്ചു. എന്നിട്ട് എന്റെ വിളി അവരുടെ ഓടിപ്പോക്ക് വർധിപ്പിക്കുകമാത്രമെ ചെയ്തുള്ളൂ. തീർച്ചയായും, നീ അവർക്ക് പൊറുത്ത് കൊടുക്കുവാൻവേണ്ടി ഞാൻ അവരെ വിളിച്ചപ്പോഴൊക്കെയും അവർ അവരുടെ വിരലുകൾ കാതുകളിൽവെക്കുകയും, അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങൾ മുടിപ്പുതക്കുകയും അവർ ശഠിച്ചുനിൽക്കുകയും കടുത്ത അഹങ്കാരം നടിക്കുകയുമാണ് ചെയ്തത്

തത്. പിന്നീട് ഞാൻ അവരെ ഉറക്കെ വിളിച്ചു. പിന്നീട് ഞാൻ അവരോട് പരസ്യമായും വളരെ രഹസ്യമായും പ്രബോധനം നടത്തി. അങ്ങനെ ഞാൻ പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിനോട് പാപമോചനം തേടുക. തീർച്ചയായും അവൻ ഏറെ പൊറുക്കുന്നവനാകുന്നു” (71:5-10).

മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) വ്യക്തികളിലേക്ക് ഇറങ്ങിച്ചെന്നുകൊണ്ടു തന്നെ ദഅ്വതത് നിർവഹിച്ച രംഗങ്ങളും കാണാം. അപ്രകാരം സ്വഹാബത്തിനെ മറ്റുള്ളവരിലേക്ക് സന്ദേശമെത്തിക്കാൻ പറഞ്ഞ യച്ച സംഭവങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഹജ്ജ് സീസണിൽ മക്കയിലെത്താറുള്ള മറ്റു ദേശക്കാരോട് പ്രവാചകൻ ആശയ വിനിമയത്തിന് പ്രത്യേകമായി സമയം കണ്ടെത്തിയിരുന്നു. അതിന്റെ പ്രകടമായ രൂപമാണ് രണ്ട് 'അഖബാ ഉടമ്പടി'കളിലൂടെ ചരിത്രത്തിൽ നാം കാണുന്നത്.

ഇബ്റാഹീം നബി(ﷺ) സൂര്യ-ചന്ദ്ര ആരാധകരായ ജനതയിലേക്ക് കടന്നുചെന്ന് സംവദിച്ച രംഗം ഖുർആൻ വിവരിക്കുന്നു:

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّيَ فَلَمَّا أَفَلَ
 قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ ۖ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ
 هَٰذَا رَبِّيَ فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ
 مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ۖ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَٰذَا
 رَبِّي هَٰذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَنْقُومِ إِلَيَّ بَرِيءٌ مِّمَّا
 تُشْرِكُونَ ۖ إِلَيَّ وَجَّهَتْ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“അങ്ങനെ രാത്രി അദ്ദേഹത്തെ (ഇരുട്ടുകൊണ്ട്) മൂടിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഒരു നക്ഷത്രം കണ്ടു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഇതാ, എന്റെ രക്ഷിതാവ്! എന്നിട്ട് അത് അസ്തമിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അസ്തമിച്ചുപോകുന്നവരെ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല. അനന്തരം ചന്ദ്രൻ ഉദിച്ചുയരുന്നത് കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഇതാ, എന്റെ

രക്ഷിതാവ്! എന്നിട്ട് അതും അസ്തമിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ രക്ഷിതാവ് എനിക്ക് നേർവഴി കാണിച്ചുതന്നില്ലെങ്കിൽ തീർച്ചയായും ഞാൻ വഴിപിഴച്ച ജനവിഭാഗത്തിൽ പെട്ടവനായിത്തീരും. അനന്തരം സൂര്യൻ ഉദിച്ചുയരുന്നതായി കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ഇതാ, എന്റെ രക്ഷിതാവ്! ഇതാണ് ഏറ്റവും വലുത്! അങ്ങനെ അതും അസ്തമിച്ചുപോയപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: എന്റെ സമുദായമേ, നിങ്ങൾ (ദൈവത്തോട്)പങ്ക് ചേർക്കുന്നതിൽനിന്നെല്ലാം തീർച്ചയായും ഞാൻ ഒഴിവാകുന്നു. തീർച്ചയായും ഞാൻ നേർമാർഗത്തിൽ ഉറച്ചുനിന്നുകൊണ്ട് എന്റെ മുഖം ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും സൃഷ്ടിച്ചവനിലേക്ക് തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ബഹുദൈവവാദികളിൽപെട്ടവനേ അല്ല” (6:76-79).

4. സംവാദം:

ആശയങ്ങൾ യഥാവിധി കൈമാറുന്നതിന് ചിലപ്പോൾ സംവാദങ്ങളും അനിവാര്യമായി വരും. അതിലൂടെ സത്യം മനസ്സിലാക്കാൻ കൂടുതൽ സൗകര്യവുമുണ്ടാകുന്നു. ഖുർആൻ സംവാദത്തെ വിലക്കുന്നില്ല; പ്രത്യുത സത്യമതത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗമായി പരിചയപ്പെടുത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

اَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
 وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

“യുക്തിദീക്ഷയോടുകൂടിയും, സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്റെ മാർഗം വിട്ട് പിഴച്ചുപോയവരെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ. സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരെപ്പറ്റിയും അവൻ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ” (16:125).

* وَلَا تَجْدِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ
 إِلَيْكُمْ وَاللَّهُنَا وَاللَّهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

“വേദക്കാരോട് ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിലല്ലാതെ നിങ്ങൾ സംവാദം നടത്തരുത്- അവരിൽനിന്ന് അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവരോടൊഴികെ. നിങ്ങൾ (അവരോട്) പറയുക: ഞങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും നിങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ദൈവവും നിങ്ങളുടെ ദൈവവും ഒരുവനാകുന്നു. ഞങ്ങൾ അവന് കീഴ്പ്പെട്ടവരുമാകുന്നു” (29:46).

ഇബ്റാഹീം നബി(ﷺ) ധിക്കാരിയായ നംറൂദിനോടും സ്വജനതയോടും സംവാദം നടത്തിയ വിവരം ഖുർആൻ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു:

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

“ഇബ്റാഹീമിനോട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമന്റെ കാര്യത്തിൽ തർക്കിച്ചവനെപ്പറ്റി നീയറിഞ്ഞില്ലേ? അല്ലാഹു അവന് ആധിപത്യം നൽകിയതിനാലാണ് (അവനതിന് മുതിർന്നത്). എന്റെ നാമൻ ജീവിപ്പിക്കുകയും മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാകുന്നു എന്ന് ഇബ്റാഹീം പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാനും ജീവിപ്പിക്കുകയും മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവല്ലോ എന്നാണവൻ പറഞ്ഞത്. ഇബ്റാഹീം പറഞ്ഞു: എന്നാൽ അല്ലാഹു സൂര്യനെ കിഴക്കുനിന്ന് കൊണ്ടുവരുന്നു. നീയതിനെ പടിഞ്ഞാറുനിന്ന് കൊണ്ടുവരിക. അപ്പോൾ ആ സത്യനിഷേധിക്ക് ഉത്തരം മുട്ടിപ്പോയി. അക്രമികളായ ജനതയെ അല്ലാഹു നേർവഴിയിലാക്കുകയില്ല” (2:258).

സത്യത്തിൽ നംറൂദ് ആരെയും ജീവിപ്പിക്കുകയോ മരിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒരാളെ കൊല്ലുന്നതും മറ്റൊരാളെ കൊല്ലാതിരിക്കലും, അല്ലാഹു നിർജീവ വസ്തുവിന് ജീവൻ നൽകുന്നതിനും ജീവനുള്ളവയെ ജീവനില്ലാതാക്കുന്നതിനും തുല്യമല്ലല്ലോ. അനാവശ്യ സംസാരങ്ങളിലൂടെ ആശയക്കുഴപ്പം സൃഷ്ടിക്കാൻ എതിരാളിക്ക് അവസരം നൽകാതെ സുശക്തമായ തെളിവുകളിലൂടെയും

സരളമായ ശൈലിയിലൂടെയും പ്രതിയോഗിയെ ഉത്തരം മുട്ടിക്കാമെന്ന പാഠം ഇബ്റാഹീംനബി(ﷺ)യുടെ സംവാദത്തിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്നു.

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۚ قَالَ أَتُحَدِّثُونَ فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَبْنَا ۖ وَلَا
 أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۗ وَسِعَ رَبِّي
 كُلَّ شَيْءٍ ۗ عِلْمًا ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٦٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ
 مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنْ تُشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ
 يُنَزَّلْ بِهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا ۚ فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ
 إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

“അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനത അദ്ദേഹവുമായി തർക്കത്തിലേർപ്പെടുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങളെന്തോട് തർക്കിക്കുകയാണോ? അവനാകട്ടെ എന്നെ നേർവഴിയിലാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. നിങ്ങൾ അവനോട് പങ്കുചേർക്കുന്ന യാതൊന്നിനെയും ഞാൻ ഭയപ്പെടുന്നില്ല. എന്റെ രക്ഷിതാവ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്തോ അതല്ലാതെ (സംഭവിക്കുകയില്ല). എന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ജ്ഞാനം സർവകാര്യങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളാൻ മാത്രം വിപുലമായിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളെന്താണ് ആലോചിച്ചുനോക്കാത്തത്?” (6:80-81).

എതിരാളികളെ നിശ്ശബ്ദരാക്കി പ്രബോധിതരെ സത്യമാർഗത്തിലേക്ക് ആനയിക്കുവാനുള്ള മാർഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതോടെപ്പം തന്നെ സ്വയം വിമലീകരിക്കപ്പെട്ട് മാതൃകായോഗ്യനായിത്തീരുവാൻ പ്രബോധകന്മാർ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സ്വന്തം ജീവിതം ആദർശത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമാവുമ്പോൾ ജീവിത വിശുദ്ധി കണ്ട് ജനം ആദർശത്തിലേക്ക് ആകൃഷ്ടരാവുന്നു. വിവിധ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഇസ്‌ലാം പടർന്നുപന്തലിച്ചത് അവിടത്തുകാർ മുസ്‌ലിംകളുടെ വ്യക്തിജീവിതത്തിലൂടെ ഇസ്‌ലാമിനെ നേരിട്ട് പരിചയപ്പെട്ടതിലൂടെയായിരുന്നു. പ്രവാചക തിരുമേനിയെ വധിക്കാൻ ഊരിപ്പിടിച്ച വാളുമായി വന്ന പലരും ആ മഹിതമായ ആദർശം വ്യക്തിജീവിതത്തിലൂടെ വായി

ചെടുത്തപ്പോൾ സ്വന്തം ജീവനെക്കാൾ പ്രവാചകനെ സ്നേഹിക്കുന്ന അരുമ ശിക്ഷ്യന്മാരായിത്തീർന്നതിന് ചരിത്രത്തിൽ എത്രയോ ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണാം.

പുതിയ മേഖലകൾ

അല്ലാഹുവിന്റെ മഹത്തായ അനുഗ്രഹത്താൽ പൂർവികർക്ക് ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പല സൗകര്യങ്ങളും ആധുനിക തലമുറക്ക് കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഓഡിയോ വീഡിയോ കാസറ്റുകളും സി.ഡികളും ഇ-മെയിലും ഇൻറർനെറ്റുമൊക്കെ അവയിൽ ചിലതുമാത്രം. ആ സൗകര്യങ്ങൾ കൂടി ഫലപ്രദമായവിധത്തിൽ ദർശനത്തിന്റെ മാർഗത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ വിശ്വാസികളുടെ സമൂഹം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഒൻപത്

ദൗഖത്തും

മതതാരതമ്യപഠനവും

ഏത് കാര്യത്തിലും താരതമ്യപഠനം സത്യവും അസത്യവും വേർതിരിച്ചറിയാൻ സഹായകമാണ്. ഇതിലേക്ക് വിരൽചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് യൂസുഫ് നബി(ﷺ) തന്റെ സുഹൃത്തുക്കളോട് ചോദിച്ച ചോദ്യം പൂർത്തുൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

يَصْنَعِي السَّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُتَّفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ
الْوَّاحِدُ الْقَهَّارُ

“ജയിലിലെ രണ്ട് സുഹൃത്തുക്കളേ, വ്യത്യസ്ത രക്ഷാധികാരികളാണോ ഉത്തമം; അതല്ല, ഏകനും സർവാധികാരിയുമായ അല്ലാഹുവാനോ?” (12:39).

ഇസ്ലാമിന്റെ സത്യത കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കുന്നതിനും മറ്റു മതങ്ങളുടെ നിരർഥകത തുറന്നുകാട്ടുന്നതിനും ഇതര മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിക്കുകയും ഉദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെ ഇസ്ലാം വിലക്കുന്നില്ല. ദൗഖത്തിന്റെ ഒരു മാർഗമായിട്ടാണ് ഇസ്ലാമികലോകം ഇതിനെ ദർശിക്കുന്നത്. ഇസ്ലാമാണ് ദൈവികമതമെന്നും അതല്ലാത്ത മതങ്ങൾ അല്ലാഹുവിങ്കൽ സ്വീകാര്യമല്ലെന്നുമുള്ള അടിസ്ഥാനസത്യം ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണിത് വേണ്ടത്.

ഖുർആൻ പറയുന്നു:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ۗ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أوتُوا
 الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۗ وَمَنْ
 يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

“തീർച്ചയായും അല്ലാഹുവിങ്കൽ മതമെന്നാൽ ഇസ്‌ലാം ആകുന്നു. വേദഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെട്ടവർ തങ്ങൾക്ക് (മതപരമായ) അറിവ് വന്നുകിട്ടിയശേഷംതന്നെയാണ് ഭിന്നിച്ചത്. അവർ തമ്മിലുള്ള കക്ഷിമാത്സര്യം നിമിത്തമത്രെ അത്. വല്ലവരും (അല്ലാഹുവിന്റെ) തെളിവുകൾ നിഷേധിക്കുന്നെങ്കിൽ അല്ലാഹു അതിവേഗം കണക്ക് ചോദിക്കുന്നവനാകുന്നു” (3:19).

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ

“ഇസ്‌ലാം അല്ലാത്തതിനെ ആരെങ്കിലും മതമായി ആഗ്രഹിക്കുന്ന പക്ഷം അത് അവനിൽനിന്ന് ഒരിക്കലും സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നതല്ല. പരലോകത്തിൽ അവൻ നഷ്ടക്കാരിൽ പെട്ടവനുമായിരിക്കും” (3:85).

ദഅ്വത്തിന്റെ ഒരു മാർഗമെന്നോണം ഖുർആൻ അതിന്റെ അവതരണ കാലത്ത് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന മതങ്ങളെ പരാമർശിക്കുന്നതും അവയുടെ നിരർത്ഥകവാദങ്ങൾക്ക് മറുപടി പറയുന്നതും പലയിടങ്ങളിലായി നമുക്ക് കാണാവുന്നതാണ്. ആറ് മതങ്ങളെ ഒരൊറ്റ ആയത്തിൽ ഖുർആൻ പരാമർശിക്കുന്നു:

إِنَّ الدِّينَ إِيمَانُ ۖ وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
 وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

“സത്യവിശ്വാസികൾ, യഹൂദന്മാർ, സാബിഹൂ മതക്കാർ, ക്രിസ്ത്യാനികൾ, മജൂസികൾ, ബഹുദൈവ വിശ്വാസികൾ എന്നിവർക്കിടയിൽ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിൽ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു

തീർപ്പ് കൽപിക്കുന്നതാണ്. തീർച്ചയായും അല്ലാഹു എല്ലാകാര്യത്തിലും സാക്ഷിയാകുന്നു” (22:17).

ഏഴാമതായി മറ്റൊരു വിഭാഗത്തെക്കുറിച്ചും സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ പറയുന്നു:

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

“അവർ പറഞ്ഞു: ജീവിതമെന്നാൽ നമ്മുടെ ഐഹികജീവിതം മാത്രമാകുന്നു. നാം മരിക്കുന്നു. നാം ജീവിക്കുന്നു. നമ്മെ നശിപ്പിക്കുന്നത് കാലം മാത്രമാകുന്നു. (വാസ്തവത്തിൽ) അവർക്ക് അതിനെപ്പറ്റി യാതൊരു അറിവുമില്ല. അവർ ഊഹിക്കുക മാത്രമാകുന്നു” (45:24).

സുലൈമാൻ നബി(ﷺ)യിൽ അവിശ്വാസം ആരോപിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവാചകത്വം നിഷേധിക്കുകയും ചെയ്ത ജൂതന്മാർക്ക് ഖുർആൻ നൽകിയ മറുപടിയും (2:102) മർയമിന്റെ ചാരിത്രശുദ്ധിയിൽ സംശയിച്ചുവ്യഭിചാരാരോപണം ഉന്നയിച്ചവർക്ക് 19-ാം അധ്യായത്തിലൂടെ കൊടുത്ത മറുപടിയും ക്രൂശീകരണത്തെക്കുറിച്ചും ത്രിത്വത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള അബദ്ധധാരണകൾ തിരുത്തി യാഥാർഥ്യം വ്യക്തമാക്കുന്നതുമായ ഖുർആനിക വചനങ്ങളും ഇതര മതസ്ഥരുടെ തെറ്റായ ആദർശങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്തതിന് ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ മാത്രമാണ്.

ഖുർആൻ, ഈസാനബി(ﷺ)യെക്കുറിച്ച് ജൂതന്മാർ വെച്ചുപുലർത്തിയ വികലധാരണകളെ തിരുത്തുകയും ക്രൈസ്തവർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിൽ അതിരുകവിഞ്ഞ് ദിവ്യത്വമാരോപിച്ചതിലെ നിരർഥകത വിവരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അപ്രകാരംതന്നെ ഇസ്ലാമിന്റെ അടിസ്ഥാന ആദർശങ്ങളായ തൗഹീദ്, രിസാലത്ത്, ആഖിറത്ത് എന്നിവയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ എതിരാളികളുടെ ആശയത്തെ ചർച്ച ചെയ്യുകയും അവയുടെ തകരാറുകൾ വ്യക്തമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതര മതങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുന്നതിന് ഖുർആൻ അതിന്റെ അനുയായികൾക്ക് നൽകുന്ന അനുവാദമായി പണ്ഡിതന്മാർ ഇതിനെ കാണുകയും അതനുസരിച്ച് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഖുർആൻ ഇത്തരത്തിലുള്ള വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുകയും

എതിരാളികൾക്ക് മറുപടി നൽകുകയും ചെയ്തതിന് ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണുക:

സ്രഷ്ടാവിനെയും പ്രവാചകനെയും പുനരുത്ഥാനത്തെയും നിഷേധിച്ചവരുടെ വാദം ഖുർആൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ
بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ

“ജീവിതമെന്നത് നമ്മുടെ ഈ ഐഹിക ജീവിതം മാത്രമാകുന്നു. നാം മരിക്കുന്നു. നാം ജീവിക്കുന്നു. നാം ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിക്കപ്പെടുന്നവരല്ലതന്നെ. ഇവൻ അല്ലാഹുവിന്റെ മേൽ കള്ളംകെട്ടിച്ചമച്ച പുരുഷൻ മാത്രമാകുന്നു. ഞങ്ങൾ അവനെ വിശ്വസിക്കുന്നവരേ അല്ല” (23:37,38).

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

“അവർ പറഞ്ഞു: ജീവിതമെന്നാൽ നമ്മുടെ ഐഹിക ജീവിതം മാത്രമാകുന്നു. നാം മരിക്കുന്നു. നാം ജീവിക്കുന്നു. നമ്മെ നശിപ്പിക്കുന്നത് കാലം മാത്രമാകുന്നു. (വാസ്തവത്തിൽ) അവർക്ക് അതിനെപ്പറ്റി യാതൊരു അറിവുമില്ല. അവർ ഊഹിക്കുക മാത്രമാകുന്നു” (45:24).

അതോടൊപ്പം പ്രകൃതിദത്തവും ബുദ്ധിപരവുമായ തെളിവ് നിരത്തിക്കൊണ്ട് ഖുർആൻ അവരോട് ചിന്തിക്കാനാവശ്യപ്പെടുന്നു:

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا⁴ مَا بِصَاحِبِهِمْ⁵ مِنْ جِنَّةٍ⁶ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ⁷
مُّبِينٌ⁸

“അവർ ചിന്തിച്ച് നോക്കിയില്ലേ? അവരുടെ കൂട്ടുകാരന് (മുഹമ്മദ് നബിക്ക്) ഭ്രാന്തൊന്നുമില്ല; അദ്ദേഹം വ്യക്തമായി താക്കീത് നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരാൾ മാത്രമാണ്” (7:184).

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ

الْيَمِينِ وَالشَّمَايِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ

“അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ഏതൊരു വസ്തുവിന്റെയും നേർക്ക് അവർ നോക്കിയിട്ടില്ലേ? എളിയവരായിട്ടും അല്ലാഹുവിന് സുജൂദ് ചെയ്തുകൊണ്ടും അതിന്റെ നിഴലുകൾ വലത്തോട്ടും ഇടത്തോട്ടും തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു” (16:48).

സൃഷ്ടികളിലൂടെ സ്രഷ്ടാവിനെ അറിയുവാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയാണ് ഇതിലൂടെ ഖുർആൻ ചെയ്യുന്നത്.

സ്രഷ്ടാവിനെ അംഗീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം പുനരുത്ഥാനത്തെ നിഷേധിച്ച മറ്റൊരു കൂട്ടരോട് ഖുർആൻ സംവദിച്ചതിങ്ങനെയാണ്:

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۗ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظْمَ
وَهِيَ رَمِيمٌ

“അവൻ നമുക്ക് ഒരു ഉപമ എടുത്തുകാണിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തന്നെ സൃഷ്ടിച്ചത് അവൻ മറന്ന് കളയുകയും ചെയ്തു. അവൻ പറഞ്ഞു: എല്ലുകൾ ദ്രവിച്ചുപോയിരിക്കെ ആരാണ് അവയ്ക്ക് ജീവൻ നൽകുന്നത്?” (36:78).

അവരംഗീകരിക്കുന്ന ആദിജന്മത്തെ എതിർ തെളിവാക്കിക്കൊണ്ട് അവർക്ക് ഖുർആൻ മറുപടി പറയുന്നു:

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

“പറയുക: ആദ്യതവണ അവയെ ഉണ്ടാക്കിയവനാരോ അവൻ തന്നെ അവയ്ക്ക് ജീവൻ നൽകുന്നതാണ്. അവൻ എല്ലാതരം സൃഷ്ടിപ്പിനെപ്പറ്റിയും അറിവുള്ളവനെത്രെ” (36:79).

أَفَعِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ۗ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

“അപ്പോൾ ആദ്യതവണ സൃഷ്ടിച്ചതുകൊണ്ട് നാം ക്ഷീണിച്ചു പോയോ? അല്ല; അവർ പുതിയൊരു സൃഷ്ടിപ്പിനെപ്പറ്റി സംശയത്തിലാകുന്നു” (50:15).

അപ്രകാരംതന്നെ വിഗ്രഹാരാധകരും പ്രവാചക നിഷേധികളുമായ ആളുകളുടെ ചോദ്യം ഖുർആൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

وَقَالُوا مَالٍ هَذَا الَّذِي رَسُوهُ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
 الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٦﴾
 أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
 الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

“അവർ പറഞ്ഞു: ഈ ദൂതൻ എന്താണിങ്ങനെ? ഇയാൾ ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും, അങ്ങാടികളിലൂടെ നടക്കുകയും ചെയ്യുന്നല്ലോ. ഇയാളുടെ കൂടെ ഒരു താക്കീതുകാരനായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം ഇയാളുടെ അടുത്തേക്ക് എന്തുകൊണ്ട് ഒരു മലക്ക് ഇറക്കപ്പെടുന്നുല്ല? അല്ലെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട് ഇയാൾക്ക് ഒരു നിയമി ഇട്ടുകൊടുക്കപ്പെടുന്നുല്ല? അല്ലെങ്കിൽ ഇയാൾക്ക് (കായ്കനികൾ) എടുത്തുതിന്നാൽ പാകത്തിൽ ഒരു തോട്ടമുണ്ടാകുന്നുല്ല? (റസൂലിനെപ്പറ്റി) അക്രമികൾ പറഞ്ഞു: മാതൃകാ ബാധിച്ച ഒരാളെ മാത്രമാകുന്നു നിങ്ങൾ പിൻപറ്റുന്നത്” (25:7,8).

എന്നിട്ട് പ്രവാചകന്മാരൊക്കെയും ഇങ്ങനെതന്നെയായിരുന്നുവെന്ന് അവർക്ക് മറുപടി നൽകുകയാണ് ഖുർആൻ ചെയ്യുന്നത്.

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
 الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
 لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

“ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയും അങ്ങാടിയിലൂടെ നടക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായിട്ടല്ലാതെ നിനക്കുമുമ്പ് ദൂതന്മാരിൽ ആരെയും നാം അയക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ ക്ഷമിക്കുമോ എന്ന് നോക്കാനായിനിങ്ങളിൽ ചിലരെ ചിലർക്ക് നാം ഒരു പരീക്ഷണമാക്കിയിരിക്കുന്നു. നിന്റെ രക്ഷിതാവ് (എല്ലാം) കണ്ടറിയുന്നവനാകുന്നു” (25:20).

ജൂത- ക്രൈസ്തവരുടെ വാദങ്ങൾ നിരത്തി അവയ്ക്ക് വ്യക്തമായ മറുപടി നൽകുന്നതും ഖുർആനിൽ കാണാവുന്നതാണ്:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبُّهُرُ ۗ قُلْ

فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِشَرِّ مِمَّنْ خَلَقَ يُغْفِرُ
 لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

“യഹൂദരും ക്രിസ്ത്യാനികളും പറഞ്ഞു: ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മക്കളും അവൻ പ്രിയപ്പെട്ടവരുമാകുന്നു എന്ന്. (നബിയേ), പറയുക: പിന്നെ എന്തിനാണ് നിങ്ങളുടെ കുറ്റങ്ങൾക്ക് അല്ലാഹു നിങ്ങളെ ശിക്ഷിക്കുന്നത്? അങ്ങനെയല്ല; അവന്റെ സൃഷ്ടികളിൽപ്പെട്ട മനുഷ്യർ മാത്രമാകുന്നു നിങ്ങൾ. അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അവൻ പൊറുത്തുകൊടുക്കും. അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവരെ അവൻ ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. ആകാശങ്ങളുടെയും ഭൂമിയുടെയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതിന്റെയും എല്ലാം ആധിപത്യം അല്ലാഹുവിനത്രെ. അവകലേക്ക് തന്നെയാണ് മടക്കം”(5:18).

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ
 تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ

“(ആർക്കെങ്കിലും) സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെങ്കിൽ യഹൂദരോ ക്രിസ്ത്യാനികളോ ആവാതെ പറ്റില്ലെന്നാണ് അവർ പറയുന്നത്. അതൊക്കെ അവരുടെ വ്യാമോഹങ്ങളത്രെ. എന്നാൽ (നബിയേ), പറയുക: ‘നിങ്ങൾ സത്യവാന്മാരാണെങ്കിൽ (അതിന്) നിങ്ങൾക്ക് കിട്ടിയ തെളിവ് കൊണ്ടുവരു’ എന്ന്” (2:111).

അവർ പരസ്പരം എതിർത്തിരുന്ന ചില കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഖുർആൻ ഉണർത്തി:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
 النَّصْرَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ
 كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۗ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
 بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

“യഹൂദന്മാർ പറഞ്ഞു, ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലെന്ന്. ക്രിസ്ത്യാനികൾ പറഞ്ഞു, യഹൂദന്മാർക്ക് യാതൊരു അടിസ്ഥാനവുമില്ലെന്ന്. അവരെല്ലാവരും വേദഗ്രന്ഥം പാരായണം ചെയ്യുന്നവരാണ് താനും. അങ്ങനെ ഇവർ പറഞ്ഞതുപോലെത്തന്നെ വിവരമില്ലാത്ത ചിലരൊക്കെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവർ തമ്മിൽ ഭിന്നിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാളിൽ അല്ലാഹു അവർക്കിടയിൽ തീർപ്പ് കൽപിക്കുന്നതാണ്”. (2:113).

മുകളിലുദ്ധരിച്ചവ ജുത- ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് മൊത്തത്തിലുള്ള മറുപടികളാണെങ്കിൽ ഓരോ വിഭാഗത്തിനും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം മറുപടി നൽകുന്നതും ഖുർആനിൽ കാണാം:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا
 بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
 مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ
 الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
 لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا
 يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

“അല്ലാഹുവിന്റെ കൈകൾ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ് എന്ന് യഹൂദന്മാർ പറഞ്ഞു. അവരുടെ കൈകൾ ബന്ധിതമാകട്ടെ. അവർ ആ പറഞ്ഞ വാക്ക് കാരണം അവർ ശപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അല്ല, അവന്റെ ഇരുകൈകളും നിലർത്തപ്പെട്ടവയാകുന്നു. അവൻ എങ്ങനെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവോ അങ്ങനെ ചെലവഴിക്കുന്നു. നിനക്ക് നിന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽനിന്ന് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട സന്ദേശം അവരിൽ അധികപേർക്കും ധിക്കാരവും അവിശ്വാസവും വർദ്ധിപ്പിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും. അവർക്കിടയിൽ ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പിന്റെ നാൾവരെ ശത്രുതയും വിദ്വേഷവും നാം ഇട്ടുകൊടുത്തിരിക്കുകയാണ്. അവർ യുദ്ധത്തിന് തീകൊളുത്തുമ്പോഴെല്ലാം അല്ലാഹു അത് കെടുത്തിക്കളയുന്നു. അവർ നാട്ടിൽ കുഴപ്പമുണ്ടാക്കുവാൻ വേണ്ടി ശ്രമിക്കുകയാണ്. കുഴപ്പക്കാരെ അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതല്ല” (5:64).

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ
عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ تُخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ
خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

“അവർ (യഹൂദർ) പറഞ്ഞു: എണ്ണപ്പെട്ട ദിവസങ്ങളിലല്ലാതെ
ഞങ്ങളെ നരകശിക്ഷ ബാധിക്കുകയേ ഇല്ല. ചോദിക്കുക: നിങ്ങൾ
അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്ന് വല്ല കരാറും വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ? എന്നാൽ
തീർച്ചയായും അല്ലാ ഹു തന്റെ കരാർ ലംഘിക്കുകയില്ല. അതല്ല,
നിങ്ങൾക്ക് അറിവില്ലാത്തത് അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾ പറ
ഞ്ഞുണ്ടാക്കുകയാണോ? അങ്ങനെയല്ല. ആർ ദുഷ്കൃത്യം ചെയ്യുക
യും പാപത്തിന്റെ വലയത്തിൽ പെടുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവരാ
കുന്നു നരകാവകാശികൾ. അവരതിൽ നിത്യവാസികളായിരിക്കും”
(2:80,81).

ക്രൈസ്തവരെ പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ പറ
യുന്നു:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا تَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“മരയമിന്റെ മകൻ മസീഹ് തന്നെയാണ് അല്ലാഹു എന്ന് പറഞ്ഞ
വർ തീർച്ചയായും അവിശ്വാസികളായിരിക്കുന്നു. (നബിയേ,) പറയുക:
മരയമിന്റെ മകൻ മസീഹിനെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവിനെ
യും, ഭൂമിയിലുള്ള മുഴുവൻ പേരെയും അല്ലാഹു നശിപ്പിക്കാനുദ്ദേശി
ക്കുകയാണെങ്കിൽ അവന്റെ വല്ല നടപടിയിലും സ്വാധീനം ചെലു

ത്താൻ ആർക്കാണ് കഴിയുക? ആകാശങ്ങളുടെയും ഭൂമിയുടെയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതിന്റെയും എല്ലാം ആധിപത്യം അല്ലാഹുവിനത്രെ. അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അവൻ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അല്ലാഹു ഏതുകാര്യത്തിലും കഴിവുള്ളവനത്രെ” (5:17).

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن أَنْصَارٍ ﴿٥٧﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

“മര്യമിന്റെ മകൻ മസീഹ് തന്നെയാണ് അല്ലാഹു എന്ന് പറഞ്ഞവർ തീർച്ചയായും അവിശ്വാസികളായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മസീഹ് പറഞ്ഞത്; ‘ഇസ്റാഇൽ സന്തതികളേ, എന്റെയും നിങ്ങളുടെയും രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവെ നിങ്ങൾ ആരാധിക്കുവിൻ. അല്ലാഹുവോട് വല്ലവനും പങ്കുചേർക്കുന്നപക്ഷം തീർച്ചയായും അല്ലാഹു അവൻ സ്വർഗം നിഷിദ്ധമാക്കുന്നതാണ്. നരകം അവന്റെ വാസസ്ഥലമായിരിക്കുകയുംചെയ്യും. അക്രമികൾക്ക് സഹായികളായി ആരുംതന്നെയില്ല’ എന്നാണ്. അല്ലാഹു മൂവരിൽ ഒരാളാണ് എന്ന് പറഞ്ഞവർ തീർച്ചയായും അവിശ്വാസികളായിരിക്കുന്നു. ഏക ആരാധ്യനല്ലാതെ യാതൊരാറാധ്യനും ഇല്ലതന്നെ. അവർ ആ പറയുന്നതിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവരിൽനിന്ന് അവിശ്വസിച്ചവർക്ക് വേദനയേറിയ ശിക്ഷ ബാധിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും” (5:72,73).

ശേഷം യേശുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള ശരിയായ ചിത്രം ഖുർആൻ നൽകുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്:

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ

الرُّسُلُ وَأُمَّهُ صَدِيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظُرْ
 كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظُرْ أَنِّي يُؤْفِكُونَ

“മര്യമിന്റെ മകൻ മസീഹ് ഒരു ദൈവദൂതൻ മാത്രമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് മുമ്പ് ദൂതന്മാർ കഴിഞ്ഞുപോയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാവ് സത്യവതിയുമാകുന്നു. അവരിരുവരും ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നവരായിരുന്നു. നോക്കൂ; നാം അവർക്ക് എങ്ങനെയെല്ലാം ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കിക്കൊടുക്കുന്നുവെന്ന്. നോക്കൂ; എന്നിട്ടും അവർ എങ്ങനെയാണ് (സത്യത്തിൽനിന്ന്) തെറ്റിക്കപ്പെടുന്നതെന്ന്” (5:75).

يَتَأَهَّلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى
 اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
 وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمَنُوا بِاللَّهِ
 وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ
 إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي
 السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

“വേദക്കാരേ, നിങ്ങൾ മതകാര്യങ്ങളിൽ അതിർ കവിയരുത്. അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ വാസ്തവമല്ലാതെ നിങ്ങൾ പറയുകയും ചെയ്യരുത്. മര്യമിന്റെ മകനായ മസീഹ് ഈസാ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനും മര്യമിലേക്ക് അവൻ ഇട്ടുകൊടുത്ത അവന്റെ വചനവും അവങ്കൽനിന്നുള്ള ഒരാത്മാവും മാത്രമാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ ദൂതന്മാരിലും വിശ്വസിക്കുക. ‘ത്രിത്വം’ എന്ന വാക്ക് നിങ്ങൾ പറയരുത്. നിങ്ങളുടെ നന്മക്കായി നിങ്ങൾ (ഇതിൽനിന്ന്) വിരമിക്കുക. അല്ലാഹു ഏകആരാധ്യൻ മാത്രമാകുന്നു. തനിക്ക് ഒരു സന്താനമുണ്ടായിരിക്കുക എന്നതിൽനിന്ന് അവനെത്രയോ പരിശുദ്ധനത്രെ. ആകാശങ്ങളിലുള്ളതും ഭൂമിയിലുള്ളതുമെല്ലാം അവന്റേതാകുന്നു. കൈകാര്യകർത്താവായി അല്ലാഹുതന്നെ മതി” (4:171).

ഇതര മതസ്ഥരോട് നമ്മൾ പരസ്പരം അംഗീകരിക്കേണ്ടുന്ന; വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കിടയിൽ യോജിപ്പുള്ള തത്ത്വങ്ങളിലേക്ക് കടന്നു വരുവാൻ ഖുർആൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു:

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ

“(നബിയേ), പറയുക: വേദക്കാരേ, ഞങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കുമിടയിൽ സമമായുള്ള ഒരു വാക്യത്തിലേക്ക് നിങ്ങൾ വരുവിൻ. അതായത് അല്ലാഹുവെയല്ലാതെ നാം ആരാധിക്കാതിരിക്കുകയും, അവനോട് യാതൊന്നിനെയും പങ്ക് ചേർക്കാതിരിക്കുകയും നമ്മളിൽ ചിലർ ചിലരെ അല്ലാഹുവിന് പുറമെ രക്ഷിതാക്കളാക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക (എന്ന തത്ത്വത്തിലേക്ക്). എന്നിട്ട് അവർ പിന്തിരിഞ്ഞുകഴിയുന്നപക്ഷം നിങ്ങൾ പറയുക: ഞങ്ങൾ (അല്ലാഹുവിന്) കീഴ്പ്പെട്ടവരാണ് എന്നതിന് നിങ്ങൾ സാക്ഷ്യം വഹിച്ചുകൊള്ളുക” (3:64).

ഇത് പറയുമ്പോൾ “ഇല്ല, ഞങ്ങൾ ഖുർആൻ പറയുന്ന ഏകദൈവത്വം അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. ത്രിത്വമാണ് ഞങ്ങളുടെ ആദർശം” മെന്ന് അഭിനവ ക്രൈസ്തവർ പറഞ്ഞാൽ അത് കേട്ട് മൗനയാകുകയാണോ വേണ്ടത്, അതല്ല ഏകദൈവാരാധനയാണ് സർവ്വ പ്രവാചകന്മാരും പ്രബോധനം ചെയ്തത്; ത്രിത്വം നിങ്ങൾ യേശുവിന്റെ മതത്തിൽ അനർഹമായി കടത്തിക്കൂട്ടിയതാണെന്ന് അവരെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ പ്രബോധകന് സാധിക്കുകയാണോ വേണ്ടത്? ഏതാണ് ഗുണകരമെന്നും ഖുർആനിക സൂക്തത്തിന്റെ താൽപര്യമെന്നും മനസ്സിലാക്കാൻ ഏറെയൊന്നും ഗവേഷണത്തിന്റെ ആവശ്യമില്ല. അതിന് അവർ തന്നെ അംഗീകരിക്കുന്ന അവരുടെ പ്രമാണങ്ങളും വേദഗ്രന്ഥങ്ങളും ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ട് അവരെ നിശ്ശബ്ദരാക്കി ഖുർആൻ പറയുന്നതുതന്നെയാണ് ശരിയെന്നും പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം പഠിപ്പിച്ചത് ശുദ്ധമായ ഏകദൈവവിശ്വാസം തന്നെയാണെന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ യാതൊരു തെറ്റുമില്ല. മാത്രവുമല്ല, ഖുർആന്റെ ശൈലി കൂടിയാണ് അതെന്ന് ആയത്തുകൾ പരിശോധി

ച്ചാൽ വ്യക്തമാകും.

സ്രഷ്ടാവും, രക്ഷിതാവും ജഗന്നിയന്താവും എല്ലാം ഏകനായ അല്ലാഹുമാത്രമാണെന്ന് അംഗീകരിച്ച മക്കൊമുശ്‌രികളോട് ആ തത്വം എടുത്തുപറഞ്ഞുകൊണ്ട്-അതിന്റെ അനിവാര്യതയെന്നോണം-അങ്ങനെയുള്ള അല്ലാഹുവിന് മാത്രമെ ആരാധനകൾ അർപ്പിക്കാവൂ എന്ന സത്യം അംഗീകരിക്കാൻ അവരെ നിർബന്ധിതരാക്കുന്ന ശൈലിയും ഖുർആനിൽ കാണാം.

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا
تَتَّقُونَ

“പറയുക: ആകാശത്തുനിന്നും ഭൂമിയിൽനിന്നും നിങ്ങൾക്ക് ആഹാരം നൽകുന്നതാരാണ്? അതല്ലെങ്കിൽ കേൾവിയും കാഴ്ചകളും അധീനപ്പെടുത്തുന്നത് ആരാണ്? ജീവനില്ലാത്തതിൽ നിന്ന് ജീവനുള്ളതും, ജീവനുള്ളതിൽനിന്ന് ജീവനില്ലാത്തതും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതും ആരാണ്? കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതും ആരാണ്? അവർ പറയും; അല്ലാഹു എന്ന്. അപ്പോൾ പറയുക: എന്നിട്ടും നിങ്ങൾ സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നില്ലേ?” (10:31).

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١﴾
سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ﴿٢﴾ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ
السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾ سَيَقُولُونَ
لِلَّهِ ﴿٥﴾ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٦﴾ قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ
شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾
سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ﴿٨﴾ قُلْ فَأَنِّي تُسْحَرُونَ

“(നബിയേ,) ചോദിക്കുക: ഭൂമിയും അതിലുള്ളതും ആരുടേതാ

ണ്? നിങ്ങൾക്കറിയാമെങ്കിൽ (പറയൂ). അവർ പറയും; അല്ലാഹുവിന്റേതാണെന്ന്. നീ പറയുക: എന്നാൽ നിങ്ങൾ ആലോചിച്ച് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലേ? നീ ചോദിക്കുക: ഏഴ് ആകാശങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവും മഹത്തായ സിംഹാസനത്തിന്റെ രക്ഷിതാവും ആരാകുന്നു? അവർ പറയും: അല്ലാഹുവിനാകുന്നു (രക്ഷാകർതൃത്വം). നീ പറയുക: എന്നാൽ നിങ്ങൾ സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നില്ലേ? നീ ചോദിക്കുക: എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും ആധിപത്യം ഒരുവന്റെ കൈവശത്തിലാണ്. അവൻ അഭയം നൽകുന്നു. അവനെതിരായി (എവിടെനിന്നും) അഭയം ലഭിക്കുകയില്ല. അങ്ങനെയുള്ളവർ ആരാണ്? നിങ്ങൾക്കറിയാമെങ്കിൽ (പറയൂ). അവർ പറയും; (അതെല്ലാം) അല്ലാഹുവിനുള്ളതാണ്. നീ ചോദിക്കുക: പിന്നെ എങ്ങനെയാണ് നിങ്ങൾ മായാവലയത്തിൽപ്പെട്ടുപോകുന്നത്?” (23:84-89).

മറ്റു മതസ്ഥർ തങ്ങളുടെ ആദർശങ്ങൾ സത്യസന്ധമാണെന്ന് വാദിക്കുമ്പോൾ അതിനുള്ള തെളിവ് കൊണ്ടുവരാൻ ഖുർആൻ അവരോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു. അഥവാ ഖുർആന്റെ അനുയായികൾ അവരോട് തെളിവ് ആവശ്യപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്.

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا
تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

“(ആർക്കെങ്കിലും) സ്വർഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെങ്കിൽ യഹൂദരോ ക്രിസ്ത്യാനികളോ ആവാതെ പറ്റില്ലെന്നാണ് അവർ പറയുന്നത്. അതൊക്കെ അവരുടെ വ്യാമോഹങ്ങളത്രെ. എന്നാൽ (നബിയേ) പറയുക; ‘നിങ്ങൾ സത്യവാന്മാരാണെങ്കിൽ (അതിന്) നിങ്ങൾക്കു കിട്ടിയ തെളിവ് കൊണ്ടുവരു’ എന്ന് ” (2:111).

അവർ തെളിവുകൾ കൊണ്ടുവന്നാൽ അവ പരിശോധിക്കാനും അവർ കടത്തിക്കൂട്ടിയ നൂതനാശയങ്ങൾ ദൈവികമല്ലെന്ന് വ്യക്തമാക്കാനും പ്രബോധകന് കഴിയേണ്ടതുണ്ട്. അതിന് അവർ അംഗീകരിക്കുന്ന പ്രമാണങ്ങളിലൂടെത്തന്നെ കഴിയുമെങ്കിൽ അതായിരിക്കും കൂടുതൽ ഫലപ്രദം.

അല്ലാഹു മുസാനബി(ﷺ)ക്ക് അവതരിപ്പിച്ച തൗറാത്തിലും ഈ

സാനബി(رضي الله عنه)ക്ക് നൽകിയ ഇൻജീലിലും സന്മാർഗവും വെളിച്ചവും മൂണ്ടെന്ന് ഖുർആൻ അറിയിക്കുന്നു:

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ تَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ
 الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا
 اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا
 تَخْشَوُا النَّاسَ وَآخِشُوا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَآيَتِي ثَمَنًا قَلِيلًا
 وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

“തീർച്ചയായും നാം തന്നെയാണ് തൗറാത്ത് അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിൽ മാർഗദർശനവും പ്രകാശവുമുണ്ട്. (അല്ലാഹുവിന്) കീഴ്പെട്ട പ്രവാചകന്മാർ യഹൂദ മതക്കാർക്ക് അതിനനുസരിച്ച് വിധികൽപിച്ചുപോന്നു. ‘പുണ്യവാന്മാരാരും മതപണ്ഡിതന്മാരും (അപ്രകാരംതന്നെ വിധികൽപിച്ചിരുന്നു). കാരണം, അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സംരക്ഷണം അവർക്ക് ഏൽപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അവരതിന് സാക്ഷികളുമായിരുന്നു. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ജനങ്ങളെ പേടിക്കാതെ എന്നെ മാത്രം ഭയപ്പെടുക. എന്റെ വചനങ്ങൾ നിങ്ങൾ തുച്ഛമായ വിലയ്ക്ക് വിറ്റുകളയാതിരിക്കുക. അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചതനുസരിച്ച് ആർ വിധിക്കുന്നില്ലയോ അവർ തന്നെയാകുന്നു അവിശ്വാസികൾ” (5:44).

എന്നാൽ ആ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ഉത്തരവാദിത്വം എൽപ്പിക്കപ്പെട്ട വിഭാഗംതന്നെ അതിൽ കൈകടത്തലുകൾ നടത്തി സത്യവും അസത്യവും കൂട്ടിക്കലർത്തി വികലമാക്കിയതായി ഖുർആൻ പറയുന്നു:

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا
 مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا
 كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

“എന്നാൽ സ്വന്തം കൈകൾകൊണ്ട് ഗ്രന്ഥം എഴുതിയുണ്ടാക്കുകയും എന്നിട്ട് അത് അല്ലാഹുവിങ്കൽനിന്ന് ലഭിച്ചതാണെന്ന് പറയുകയും

യും ചെയ്യുന്നവർക്കുകൊണ്ടു നാശം. അത് മുഖേന വിലകുറഞ്ഞ നേട്ടങ്ങൾ കരസ്ഥമാക്കാൻ വേണ്ടിയാകുന്നു (അവരിൽ ചെയ്യുന്നത്). അവരുടെ കൈകൾ എഴുതിയ വകയിലും അവർ സമ്പാദിക്കുന്ന വകയിലും അവർക്ക് നാശം” (2:79).

يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلِيْسُوْنَ الْحَقَّ بِالْبٰطِلِ وَتَكْتُمُوْنَ
الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ

“വേദക്കാരേ, നിങ്ങളെന്തിനാണ് സത്യത്തെ അസത്യവുമായി കൂട്ടിക്കലർത്തുകയും, അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് സത്യം മറച്ചുവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്?” (3:71).

ഈ വസ്തുത വ്യക്തമാക്കാൻ ഒരു പ്രബോധകന് എതിർ വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രമാണങ്ങളിലൂടെതന്നെ സാധിച്ചാൽ അതിൽ യാതൊരു അസാഹചര്യവുമില്ല. മറിച്ച് അതിലൂടെ ഖുർആനിന്റെ സത്യത അനുഭവഭേദമാവുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

മുഹമ്മദ്(ﷺ) സത്യപ്രവാചകനാണെന്നും അദ്ദേഹത്തെ പിൻപറ്റലാണ് മോക്ഷത്തിന്റെ മാർഗമെന്നും ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന ഖുർആൻ മുൻവേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഈ പ്രവാചകനെക്കുറിച്ച് സന്തോഷവാർത്ത അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും പറയുന്നു:

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَحْدُثُ لَهُمْ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَهُمْ أَلْفَبَّتْ وَحُرِّمَ عَلَيْهِمُ
الْحَبَابِيُّ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“(അതായത്) തങ്ങളുടെ പക്കലുള്ള തൗറാത്തിലും ഇൻജീലിലും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതായി അവർക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്ന ആ അക്ഷരജ്ഞാനമില്ലാത്ത പ്രവാചകനായ ദൈവദൂതനെ (മുഹമ്മദ്

നബിയെ) പിൻപറ്റുന്നവർക്ക് (ആ കാര്യവും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നതാണ്). അവരോട് അദ്ദേഹം സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽ നിന്ന് അവരെ വിലക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നല്ലവസ്തുക്കൾ അവർക്ക് അദ്ദേഹം അനുവദനീയമാക്കുകയും, ചീത്തവസ്തുക്കൾ അവരുടെമേൽ നിഷിദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ ഭാരങ്ങളും അവരുടെ മേലുണ്ടായിരുന്ന വിലങ്ങുകളും അദ്ദേഹം ഇറക്കിവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുണക്കുകയും സഹായിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ പ്രകാശത്തെ പിൻപറ്റുകയും ചെയ്തവരാരോ, അവർ തന്നെയാണ് വിജയികൾ” (7:157).

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَأَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

“മരയമിന്റെ പുത്രൻ ഈസാ പറഞ്ഞ സന്ദർഭവും (ശ്രദ്ധേയമാകുന്നു). ഇസ്റാഇൽ സന്തതികളേ, എനിക്ക് മുമ്പുള്ള തൗറത്തിനെ സത്യപ്പെടുത്തുന്നവനായിക്കൊണ്ടും എനിക്ക് ശേഷം വരുന്ന അഹ്മദ് എന്ന് പേരുള്ള ഒരു ദൂതനെപ്പറ്റി സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നവനായിക്കൊണ്ടും നിങ്ങളിലേക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനായി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടവനാകുന്നു ഞാൻ. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം വ്യക്തമായ തെളിവുകളും കൊണ്ട് അവരുടെ അടുത്ത് ചെന്നപ്പോൾ അവർ പറഞ്ഞു: ഇത് വ്യക്തമായ ജാലവിദ്യയാകുന്നു” (61:6).

എന്നാൽ മുൻവേദങ്ങളുടെ അനുയായികൾ ആ സത്യം മറച്ചുവെക്കുകയായിരുന്നെന്ന് ഖുർആൻ വ്യക്തമാക്കുന്നു:

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

“നാം വേദം നൽകിയിട്ടുള്ളവർക്ക് സ്വന്തം മക്കളെ അറിയാവുന്നതുപോലെ അദ്ദേഹത്തെ (റസൂലിനെ) അറിയാവുന്നതാണ്. തീർച്ച

യായും അവരിൽ ഒരു വിഭാഗം അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ സത്യം മറച്ചുവെക്കുകയാകുന്നു” (2:146).

الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

“നാം വേദഗ്രന്ഥം നൽകിയിട്ടുള്ളവർ സ്വന്തം മക്കളെ അറിയുന്നതുപോലെ അത് അറിയുന്നുണ്ട്. സ്വദേഹങ്ങളെ നഷ്ടത്തിലാക്കിയവരത്രെ അവർ. അതിനാൽ അവർ വിശ്വസിക്കുകയില്ല” (6:20).

ഈ വസ്തുതയിലേക്ക് വെളിച്ചംവീശുന്ന വചനങ്ങളും ജൂത-ക്രൈസ്തവ വേദങ്ങളിൽ കാണാവുന്നതാണ്. അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറബ്നുൽ ആസി(رضي الله عنه)നോട് തൗറാത്തിൽ പ്രവാചകനെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം അതാഅബ്നുയസാർ എന്ന ശിഷ്യൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ നൽകിയ വിശദീകരണം ബുഖാരി(ഹദീഥ്: 2125)യിൽ കാണാം. സമാനമായ വചനം ബൈബിളിലെ യെശയ്യാവ് 42:2ലും കാണാം. ഇസ്ലാമിക പ്രബോധകന് തന്റെ ദഅ്വത്തിന്റെ മാർഗത്തിൽ ഇത്തരം വചനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഖുർആന്റെ ആദർശത്തിലേക്ക് അന്യരെ ക്ഷണിക്കാനും തെളിവുകൾകൊണ്ട് അവരെ ഉത്തരംമുട്ടിക്കുവാനും സാധിച്ചാൽ പ്രബോധകന്റെ വിജയമായിട്ടുതന്നെയാണ് അതിനെ കാണാൻ കഴിയുക.

ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള ഇൻജീലിലും തൗറാത്തിലും മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)യെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണങ്ങളുള്ളതായി ഖുർആൻതന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

“(അതായത്) തങ്ങളുടെ പക്കലുള്ള തൗറാത്തിലും ഇഞ്ചീലിലും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതായി അവർക്ക് കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്ന ആ അക്ഷരലതാനമില്ലാത്ത രപവാചകനായ ദൈവദൂതനെ (മുഹമ്മദ് നബിയെ) പിൻപറ്റുന്നവർക്ക് (ആ കാര്യവും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുന്നതാണ്. അവരോട് അദ്ദേഹം സദാചാരം കൽപിക്കുകയും ദുരാചാരത്തിൽ നിന്ന് അവരെ വിലക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നല്ല വസ്തുക്കൾ അവർക്ക് അദ്ദേഹം അനുവദനീയമാക്കുകയും, ചീത്ത വസ്തുക്കൾ അവരുടെ മേൽ നിഷിദ്ധമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ ഭാരങ്ങളും അവരുടെ മേലുണ്ടായിരുന്ന വിലങ്ങുകളും അദ്ദേഹം ഇറക്കിവെക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുണക്കുകയും സഹായിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തോടൊപ്പം അവതരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ പ്രകാശത്തെ പിൻപറ്റുകയും ചെയ്തവരാരോ, അവർ തന്നെയാണ് വിജയികൾ”(7:157).

ഇബ്നു കമീർ 10:94ന്റെ വിവരണത്തിൽ പറയുന്നു:

وهذا فيه تثبيت للأمة وإعلام لهم أن صفة نبيهم صلى الله عليه وسلم موجودة في الكتب المتقدمة التي بأيدي أهل الكتاب كما قال تعالى "الذين يتبعون الرسول النبي الأمي الذي يجدونه مكتوبا عندهم في التوراة والإنجيل" الآية

“ഇതിൽ നബി(ﷺ)യുടെ വിവരണങ്ങളും (വിശേഷണങ്ങളും) വേദക്കാരുടെ കൈവശമുള്ള മുൻവേദങ്ങളിൽ ഉണ്ടെന്നുള്ള അറിയിപ്പുണ്ട്” (തഹ്സീർ ഇബ്നു കമീർ വാ: 2 പേ: 564).

ഇത് നേരിൽ കണ്ടറിയുമ്പോൾ വിശ്വാസിയുടെ വിജ്ഞാനത്തിനും വിശ്വാസത്തിനും വളർച്ചയുണ്ടാകുമെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

മുൻവേദങ്ങളെ അതിന്റെ അനുയായികൾതന്നെ തന്നിഷ്ടപ്രകാരം മാറ്റിമറിച്ചപ്പോൾ അതിന്റെ സത്യാവസ്ഥ വിവരിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ അവയുടെ സംരക്ഷണം നിർവഹിക്കുകയാണെന്ന് സ്വയം അവകാശപ്പെടുന്നു:

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلْنَا

اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا
 مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَا جَا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
 وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَأَسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ
 مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

“(നബിയേ), നിനക്കിതാ സത്യപ്രകാരം വേദഗ്രന്ഥം അവതരിപ്പിച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ മുമ്പിലുള്ള വേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ ശരിവെക്കുന്നതും അവയെ കാത്തുരക്ഷിക്കുന്നതുവത്രെ അത്. അതിനാൽ നീ അവർക്കിടയിൽ നാം അവതരിപ്പിച്ചതനുസരിച്ച് വിധി കൽപിക്കുക. നിനക്ക് വന്നുകിട്ടിയ സത്യത്തെ വിട്ട് നീ അവരുടെ തന്നിഷ്ടങ്ങളെ പിൻപറ്റിപ്പോകരുത്. നിങ്ങളിൽ ഓരോ വിഭാഗത്തിനും ഓരോ നിയമക്രമവും കർമ്മമാർഗ്ഗവും നാം നിശ്ചയിച്ചുതന്നിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളെ അവൻ ഒരൊറ്റ സമുദായമാക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, നിങ്ങൾക്കവൻ നൽകിയിട്ടുള്ളതിൽ നിങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കുവാൻ (അവനുദ്ദേശിക്കുന്നു). അതിനാൽ നല്ല കാര്യങ്ങളിലേക്ക് നിങ്ങൾ മത്സരിച്ച് മുന്നേറുക. അല്ലാഹുവിങ്കലേക്കത്രെ നിങ്ങളുടെയെല്ലാം മടക്കം. നിങ്ങൾ ഭിന്നിച്ചിരുന്ന വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി അപ്പോളവൻ നിങ്ങൾക്ക് അറിയിച്ചുതരുന്നതാണ്” (5:48).

ഈ സത്യം ബോധ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ എതിരാളികളുടെ പ്രമാണങ്ങളിൽനിന്ന് അതിന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്ന വചനങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അത് പ്രബോധകന്റെ വിജയമാണെന്നതിൽ സംശയമില്ല.

കൂടാതെ മതത്തിന്റെ പല ആചാരങ്ങളിലും സംസ്കാരങ്ങളിലും ഇസ്ലാം അന്യമതസ്ഥരോട് വ്യതിരിക്തമായി സ്വന്തം വ്യക്തിത്വം പ്രകടിപ്പിക്കാൻ അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതര മതങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുന്നതിലൂടെ നാട്ടാചാരങ്ങളുടെ പേരിൽ മുസ്ലിംകളിലേക്ക് കടന്നുവന്ന പലതിനെയും തിരിച്ചറിയാനും കയ്യൊഴിക്കാനും സാധിക്കുമെന്നതും മതതാരതമ്യ പഠനത്തിലൂടെ ലഭ്യമാകുന്ന നേട്ടമായി കാണാവുന്നതാണ്.

അപ്രകാരംതന്നെ ഖുർആനിന്റെ ദൈവികതയും സത്യതയും ബോധ്യപ്പെടുന്ന പല സന്ദർഭങ്ങളും മതതാരതമ്യ പഠനത്തിലൂടെ

ഉണ്ടാകുമെന്നതും പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണ്.

ഉദാഹരണം:

1. മുൻ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ അവയുടെ പിൻതലമുറക്കാർ കൈകടത്തി മാറ്റത്തിരുത്തലുകളുണ്ടാക്കി എന്ന് ഖുർആൻ പറയുമ്പോൾ ആ വേദങ്ങൾ ഇന്ന് പരിശോധിക്കുന്ന ഒരു സത്യാന്വേഷകന് ആ കൈകടത്തലുകൾ ശരിക്കും ബോധ്യപ്പെടുന്നതാണ്.

2. മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ) സത്യപ്രവാചകനാണെന്നും അദ്ദേഹത്തെ കുറിച്ച് പൂർവ്വവേദങ്ങൾ സന്തോഷവാർത്ത അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഖുർആൻ പറയുന്നു. മാറ്റത്തിരുത്തലുകൾക്ക് വിധേയമായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽകൂടി അത്തരം സുവിശേഷങ്ങൾ ഇന്നും മുൻവേദങ്ങളിൽ കാണാവുന്നതാണ്.

3. ആകാശഭൂമികളുടെ സൃഷ്ടിപ്പിനെക്കുറിച്ച് പരാമർശിക്കവെ അല്ലാഹു പറഞ്ഞു:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٩﴾ فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

“ആകാശങ്ങളും ഭൂമിയും അവയ്ക്കിടയിലുള്ളതും നാം ആറു ദിവസങ്ങളിൽ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നു. യാതൊരു ക്ഷീണവും നമ്മെ ബാധിച്ചിട്ടുമില്ല. അതിനാൽ അവർ പറയുന്നതിന്റെ പേരിൽ നീ ക്ഷമിച്ചുകൊള്ളുക. സൂര്യോദയത്തിന് മുമ്പും അസ്തമയത്തിന് മുമ്പും നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെ സ്തുതിക്കുന്നതോടൊപ്പം (അവനെ) പ്രകീർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക.” (50:38,39).

ജൂത-ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ വേദത്തിലെ ഉൽപത്തി പുസ്തകത്തിൽ സൃഷ്ടിപ്പിനുശേഷം ദൈവം വിശ്രമിച്ചുവെന്ന് പറയുന്ന ഭാഗം വായിക്കുമ്പോഴാണ് “അതിനാൽ അവർ പറയുന്നതിന്റെ പേരിൽ നീ ക്ഷമിച്ചുകൊള്ളുക” (50:39) എന്ന ആയത്തിന്റെ പ്രസക്തി ബോധ്യപ്പെടുന്നത്. ഇതിലൂടെ ഖുർആൻ മുൻവേദങ്ങളുടെ സംരക്ഷണമാകുന്നതും മുൻവേദക്കാരുടെ കൈകടത്തലുകൾക്കുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ മറുപടിയുമെല്ലാം ഖുർആനിന്റെ ദൈവികത വിളിച്ചറിയിക്കുന്ന വസ്തുതകളാണ്.

ഇതര മതസ്ഥരുടെ സംശയങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കുവാനും ഇസ്‌ലാമിന്റെ സുവ്യക്ത തെളിവുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും അവരുമായി സംവാദങ്ങളിലേർപ്പെടുവാനും അല്ലാഹു കൽപിക്കുന്നു:

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ إِلَيْكُمْ وَاللَّهُنَّ وَاللَّهُمَّ وَحْدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

“വേദക്കാരോട് ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിലല്ലാതെ നിങ്ങൾ സംവാദം നടത്തരുത്- അവരിൽനിന്ന് അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവരൊഴികെ. നിങ്ങൾ (അവരോട്) പറയുക: ഞങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും നിങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ദൈവവും നിങ്ങളുടെ ദൈവവും ഒരുവനാ കുന്നു. ഞങ്ങൾ അവന് കീഴ്പ്പെട്ടവരുമാകുന്നു” (29:46).

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

“യുക്തിദീക്ഷയോടുകൂടിയും സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ലരീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്റെ മാർഗം വിട്ട് പിഴച്ചുപോയവരെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ. സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരെപ്പറ്റിയും അവൻ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ” (16:125).

ഖുർആൻ മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന സത്യസന്ധമായ ആശയങ്ങൾക്ക് എതിരാളികളുടെ കൈവശമുള്ള വേദങ്ങളിൽതന്നെ തെളിവുകളുണ്ടെങ്കിൽ അവരെക്കൂടി അത് അംഗീകരിക്കാൻ നിർബന്ധിതരാക്കുന്ന രീതിയിൽ അവരോട് അത് അന്വേഷിക്കാൻ ഖുർആൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത് കാണാം:

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ

يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

“ഇനി നിനക്ക് നാം അവതരിപ്പിച്ചുതന്നതിനെപ്പറ്റി നിനക്ക് വല്ല സംശയവുമുണ്ടെങ്കിൽ നിനക്ക് മുമ്പുതന്നെ വേദഗ്രന്ഥം വായിച്ചു വരുന്നവരോട് ചോദിച്ച് നോക്കുക. തീർച്ചയായും നിനക്ക് നിന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ നിന്നുള്ള സത്യം വന്നുകിട്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ നീ സംശയാലുക്കളുടെ കൂട്ടത്തിലായിപ്പോകരുത്” (10:94).

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْمُونَ

“നിനക്ക് മുമ്പ് മനുഷ്യന്മാരെല്ലാതെ നാം ദൂതന്മാരായി നിയോഗിച്ചിട്ടില്ല. അവർക്ക് നാം സന്ദേശം നൽകുന്നു. നിങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടെങ്കിൽ (വേദം മുഖേന) ഉൽബോധനം ലഭിച്ചവരോട് നിങ്ങൾ ചോദിച്ചുനോക്കുക” (16:43).

വ്യഭിചാരികൾക്കുള്ള ശിക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച് തൗറാത്ത് എന്ത് പറയുന്നു എന്ന് വേദക്കാരോട് നബി(ﷺ) ചോദിച്ചത് ഇത്തരത്തിലുള്ളതാണ്.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّ الْيَهُودَ جَاءُوا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرُوا لَهُ أَنَّ رَجُلًا مِنْهُمْ وَأَمْرًا زَنِيًّا قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا تَجِدُونَ فِي التَّوْرَةِ فِي شَأْنِ الرَّجْمِ فَقَالُوا نَفْضَحُهُمْ وَيُجْلَدُونَ فَقَالَ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلَامٍ كَذَبْتُمْ إِنَّ فِيهَا الرَّجْمَ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَنَشَرُوهَا فَوَضَعَ أَحَدُهُمْ يَدَهُ عَلَى آيَةِ الرَّجْمِ فَقَرَأَ مَا قَبْلَهَا وَمَا بَعْدَهَا فَقَالَ لَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ سَلَامٍ ارْفَعْ يَدَكَ فَرَفَعَ يَدَهُ فَإِذَا فِيهَا آيَةُ الرَّجْمِ فَقَالُوا صَدَقَ يَا مُحَمَّدُ فِيهَا آيَةُ الرَّجْمِ فَأَمَرَ بِهِمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرُجِمَا . (البخاري)

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ഉമർ(رضي الله عنه) പറയുന്നു: ജൂതന്മാർ പ്രവാചക സന്നിധിയിലെത്തി അവരിലെ ഒരു സ്ത്രീയും പുരുഷനും വ്യഭിചരിച്ചതിനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ നബി(ﷺ) അവരോട് ചോദിച്ചു: “വ്യഭിചരിച്ചവരെ എറിഞ്ഞുകൊല്ലുന്ന വിഷയത്തിൽ തൗറാത്തിലെന്താണ് കാണുന്നത്?” അവർ പറഞ്ഞു: “ഞങ്ങൾ അവരെ വഷളാക്കുകയും അടിക്കുകയും ചെയ്യും” അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സലാം പറഞ്ഞു: “നിങ്ങൾ കളവാൻ പറയുന്നത്. നിശ്ചയം, അതിൽ എറിഞ്ഞുകൊല്ലണമെന്നാണുള്ളത്. നിങ്ങൾ തൗറാത്ത് കൊണ്ടുവരു...”. അങ്ങനെ അവർ അത് നിവർത്തി അവരിലൊരാൾ തന്റെ കൈ എറിഞ്ഞുകൊല്ലണമെന്ന് പറയുന്ന വചനത്തിന്മേൽ വെച്ചു. എന്നിട്ട് അതിന് മുമ്പും ശേഷവുമുള്ളത് വായിച്ചു. അപ്പോൾ അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു സലാം അയാളോട് കയ്യെടുക്കാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു. അങ്ങനെ അയാൾ കൈയെടുത്തപ്പോൾ അതാ ആ വചനം! അവർ പറഞ്ഞു: മുഹമ്മദേ, സത്യമാണിദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്. എറിഞ്ഞുകൊല്ലുവാൻ കൽപിക്കുന്ന വചനമുണ്ടിതിൽ. അങ്ങനെ പ്രവാചകന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ആ രണ്ടുപേരെയും എറിഞ്ഞുകൊന്നു” (ബുഖാരി 6841).

3:23ന്റെ അവതരണ കാരണമായി ഇബ്നു അബ്ബാസിൻ ഇബ്നുജരീർ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

عن ابن عباس قال دخل رسول الله بيت المدراس على جماعة زفر فدعاهم إلى الله فقال له نعيم بن عمرو والحرث بن زيد : أي دين أنت يا محمد فقال على ملة إبراهيم ودينه فقالا فإن إبراهيم كان يهوديا فقال لهما رسول الله فهلموا إلى التوراة فهي بيننا وبيننا فأبوا عليه فأنزل الله عز وجل ألم تر إلى الذين أوتوا نصيبا من الكتاب يدعوون إلى كتاب الله ليحكم بينهم ثم يتولى فريق منهم و معرضون إلى قوله ما كانوا يفترون (جامع البيان في تفسير القرآن لابن جرير الطبري ج : ٣ ، ص : ١٤٥)

നബി(ﷺ) ചില ജൂതന്മാരുടെ അടുക്കൽ ചെന്ന് അവരെ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു. നുഐമുബ്നു അററും ഹർമബ്നുസൈദും നബി

യോട് ചോദിച്ചു: “മുഹമ്മദേ, നീ ഏത് മതത്തിലാണ്?”. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു: “ഇബ്റാഹീമിന്റെ മതത്തിൽ”. അപ്പോൾ അവർ ഇരുവരും പറഞ്ഞു: “ഇബ്റാഹീം യഹൂദിയായിരുന്നല്ലോ?”. നബി(ﷺ) അവരോട് പറഞ്ഞു: “തൗറാത്തിലേക്ക് വരു. അത് നമുക്കിടയിൽ വിധിപറയട്ടെ!”. പക്ഷേ, അവർ പിന്തിരിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അല്ലാഹു ആയത്ത് അവതരിപ്പിച്ചു: “വേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും ഒരു പങ്ക് നൽകപ്പെട്ട ഒരു വിഭാഗത്തെപ്പറ്റി നീ അറിഞ്ഞില്ലേ? അവർക്കിടയിൽ തീർപ്പ് കൽപിക്കുവാനായി അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലേക്ക് അവർ വിളിക്കപ്പെടുന്നു. എന്നിട്ടതാ അവരിൽ ഒരു കക്ഷി അവഗണിച്ചുകൊണ്ട് പിന്തിരിഞ്ഞ് കളയുന്നു” (3:23). (ഇബ്നുജരീറിന്റെ ജാമിഉൽ ബയാൻ ഫീതഫ്സീറിൽ ഖുർആൻ വാ. 3 പേ: 145).

സുന്നത്തിലെന്ത് പറയുന്നു?

ഈ വിഷയകമായി സുന്നത്ത് എന്ത് പറയുന്നു എന്ന് പരിശോധിക്കാം. ഇതര മതസ്ഥരിലേക്ക് ദഅ്വത്ത് എത്തിക്കുവാനും എതിരാളികളോട് തർക്കിക്കുവാനുംവരെ നബി(ﷺ)യോട് ഖുർആൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു:

^ط
 اَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
 وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
 عَنْ سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

“യുക്തിദീക്ഷയോടുകൂടിയും സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ലരീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്റെ മാർഗംവിട്ട് പിഴച്ചുപോയവരെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനെത്ര. സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരെപ്പറ്റിയും അവൻ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനെത്ര” (16:125).

ഇതനുസരിച്ച് നബി(ﷺ) മക്കയിലെ ബഹുദൈവാരാധകരോടും (മക്കാമുശ്ശികുകൾ) ജൂത-ക്രിസ്ത്യാനികളോടും മറ്റും സംവാദത്തിലേർപ്പെടുകയുണ്ടായി. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണുക:

1. 21:98 അവതരിച്ചപ്പോൾ നബി(ﷺ) ജനങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിച്ച

രീതി ഇബ്നു അബ്ബാസി(رضي الله عنه)ൽനിന്ന് ഇമാം അഹ്മദ് ഉദ്ധരിക്കുന്നു. നബി(ﷺ) വുറൈശികളോട് പറഞ്ഞു:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لِقُرَيْشٍ يَا مَعْشَرَ قُرَيْشٍ إِنَّهُ لَيْسَ أَحَدٌ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ فِيهِ خَيْرٌ وَقَدْ عَلِمْتَ قُرَيْشٌ أَنَّ النَّصَارَى تَعْبُدُ عَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا تَقُولُ فِي مُحَمَّدٍ فَقَالُوا يَا مُحَمَّدُ أَلَسْتَ تَزْعُمُ أَنَّ عَيْسَى كَانَ نَبِيًّا وَعَبْدًا مِنْ عِبَادِ اللَّهِ صَالِحًا فَلَنْ كُنْتَ صَادِقًا فَإِنَّ آلِهَتَهُمْ لَكَمَا تَقُولُونَ قَالَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ (وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُونَ)

“വുറൈശികളേ, അല്ലാഹുവിന് പുറമെ ആരാധിക്കപ്പെടുന്ന ആരിലും നന്മയില്ല” ക്രിസ്ത്യാനികൾ ഈസാനബി(عليه السلام)യെയും ആരാധിക്കുന്നവരാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ വുറൈശികൾ നബി(ﷺ)യോട് ചോദിച്ചു: “മുഹമ്മദേ, ഈസാ പ്രവാചകനും അല്ലാഹുവിന്റെ സത്യസന്ധനായ ദാസനുമാണെന്നും താങ്കൾ പറയാറുണ്ടല്ലോ? നീ സത്യമാണ് പറയുന്നതെങ്കിൽ അവരുടെ ആരാധ്യരുടെ സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കും? അപ്പോൾ അല്ലാഹു സുറത്തുസ്സുഖുറൂഫിലെ 57 മുതൽ 59 കൂടിയ വചനങ്ങൾ അവതരിപ്പിച്ചു:

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُونَ ﴿٥٧﴾
 وَقَالُوا يَا آلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾
 إِنَّ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ
 وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ

“മർയമിന്റെ മകൻ ഒരു ഉദാഹരണമായി എടുത്തുകാണിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ നിന്റെ ജനതയതാ അതിന്റെ പേരിൽ ആർത്തുവിളിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങളാണോ ഉത്തമം, അതല്ല അദ്ദേഹമാണോ എന്നവർ പറയുകയും ചെയ്തു. അവർ നിന്റെ മുമ്പിൽ അതെടുത്തുകാണിച്ചത് ഒരു തർക്കത്തിനായി മാത്രമാണ്. എന്നുതന്നെയല്ല അവർ പിടിവാശിക്കാരായ ഒരു ജനവിഭാഗമാകുന്നു. അദ്ദേഹം

നമ്മുടെ ഒരു ദാസൻ മാത്രമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന് നാം അനുഗ്രഹം നൽകുകയും അദ്ദേഹത്തെ ഇസ്‌റാഇൽ സന്തതികൾക്ക് നാം ഒരു മാതൃകയാക്കുകയും ചെയ്തു” (43:57-59).

(വിശദ വിവരത്തിന് തഫ്സീർ ഇബ്നു കഥീർ വാ. 4 പേജ്: 165, 166 നോക്കുക).

2. മദീനയിലെ ജുതന്മാരോട് സംവദിച്ചത്.

ചില ജുതന്മാർ നബി(ﷺ)യുടെ അടുത്ത് ചെല്ലുകയും അവരിലെ ഒരു ആണ്ഡം പെണ്ണും വ്യഭിചരിച്ച വിവരം പറയുകയും ചെയ്ത സംഭവവും നബി(ﷺ) ജുതന്മാരെ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ അവരിൽ ചിലർ അദ്ദേഹത്തോട് “മുഹമ്മദേ, താങ്കൾ ഏത് മതത്തിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്?” എന്ന് ചോദിച്ച സംഭവവും നേരത്തെ ഉദ്ധരിച്ചിരുന്നു.

3. ക്രിസ്ത്യാനികളോട് സംവദിച്ചത്.

അബ്സീനിയയിൽനിന്നും ചില ക്രിസ്ത്യാനികൾ മക്കയിൽവരികയും നബി(ﷺ)യുമായി സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തശേഷം അവർ ഇസ്‌ലാമാശ്ലേഷിച്ച സംഭവം.

നജ്റാനിൽനിന്നും ഒരുസംഘം ക്രൈസ്തവ വിശ്വാസികൾ മദീനയിൽ വരികയും നബി(ﷺ)യോട് സംവാദത്തിലേർപ്പെടുകയും ചെയ്ത സംഭവം സുവിദിതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനയനുസരിച്ച് പിന്നീട് അവരെ നബി(ﷺ) ഒരു മുബാഹല(ശാപപ്രാർഥന)ക്ക് ക്ഷണിക്കുകയായിരുന്നു. അതിലേക്ക് സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ പറയുന്നു:

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِينَ ﴿٥٦﴾ إِنَّ هٰذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلٰهِ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

“ഇനി നിനക്ക് അറിവ് വന്നുകിട്ടിയതിനുശേഷം അവന്റെ

(ഈസായുടെ) കാര്യത്തിൽ നിന്നോട് ആരെങ്കിലും തർക്കിക്കുകയാണെങ്കിൽ നീ പറയുക: നിങ്ങൾ വരു. ഞങ്ങളുടെ മക്കളെയും നിങ്ങളുടെ മക്കളെയും ഞങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെയും നിങ്ങളുടെ സ്ത്രീകളെയും നമുക്ക് വിളിച്ചുകൂട്ടാം. ഞങ്ങളും നിങ്ങളും (കൂടുകയും ചെയ്യാം). എന്നിട്ട് കള്ളം പറയുന്ന കക്ഷിയുടെമേൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ശാപമുണ്ടായിരിക്കാൻ നമുക്ക് ഉള്ളഴിഞ്ഞ് പ്രാർഥിക്കാം. തീർച്ചയായും ഇത് യഥാർഥമായ സംഭവവിവരണമാകുന്നു. അല്ലാഹുവല്ലാതെ യാതൊരു ദൈവവും ഇല്ലതന്നെ. തീർച്ചയായും അല്ലാഹുതന്നെയാകുന്നു പ്രതാപവാനും യുക്തിമാനും” (3:61,62). (വിശദ വിവരത്തിന് തഹ്സീർ ഇബ്നു കമീർ വാ: 1, പേജ്: 480-484 നോക്കുക).

മാത്രമല്ല, വേദക്കാരിൽനിന്ന് കാര്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുന്നതിന് നബി (ﷺ) അനുവാദം നൽകിയ റിപ്പോർട്ടുകളും ധാരാളം കാണാവുന്നതാണ്. അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അഝ്, അബൂഹുറയ്ഝ, അബൂസഹൂറുൽഖുദ്ദീരി തുടങ്ങിയ സ്വഹാബികളിൽനിന്ന് അഹ്മദ്, ബുഖാരി, അബൂദാവൂദ്, തിർമുദി, ഇബ്നുഹിബ്ബാൻ മുതലായ പണ്ഡിതന്മാർ ഉദ്ധരിച്ച ഹദീഥിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം. നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : حدثوا عن بني إسرائيل ولا حرج (البخاري , أحمد , أبو داود , الترمذي , ابن حبان وغيرهم)

“നിങ്ങൾ ഇസ്റാഇൽ സന്തതികളിൽനിന്നും ഉദ്ധരിച്ചുകൊള്ളുക; കുഴപ്പമില്ല”.

അന്യമതസ്ഥരുമായുള്ള ദഅ്വത്തിന് സഹായകമാകുന്നതിന് അവരുടെ ഭാഷ പഠിക്കാൻവരെ സ്വഹാബത്തിനെ നബി (ﷺ) പ്രേരിപ്പിച്ചതായി കാണാം.

عن زيد بن ثابت قال : امرني رسول الله صلى الله عليه وسلم فتعلمت له كتاب يهود (أحمد , أبو داود)

സൈദ്ബ്നു മാബിത്(رضي الله عنه) പറയുന്നു: “ജൂതന്മാരുടെ ഭാഷ പഠിക്കുവാൻ നബി (ﷺ) എന്നോട് കൽപിച്ചു” (അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്).

عن ابي هريرة رضي الله عنه قال : كان اهل الكتاب يقرعون التوراة

بالعبرانية ويفسرونها بالعربية لأهل الإسلام فقال رسول الله
 صلى الله عليه وسلم : لا تصدقوا أهل الكتاب ولا تكذبوهم وقولوا
 آمنا بالله وما أنزل إلينا.. الآية. (البخاري)

ജൂതന്മാർ ഹിബ്രുഭാഷയിൽ വേദം വായിച്ച് മുസ്ലിംകൾക്കായി അറബിയിൽ വിശദീകരിക്കുമായിരുന്നു. അതിനെക്കുറിച്ച് നബി(ﷺ) പറഞ്ഞു:

“അവരെ നിങ്ങൾ സത്യപ്പെടുത്തുകയോ കളവാക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടതില്ല. മറിച്ച് ഇപ്രകാരം നിങ്ങൾ പറയുക: “ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലും അവൻ അവതരിപ്പിച്ചതിലും വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു” (ബുഖാരി)

അവർ പറഞ്ഞത് കേൾക്കേണ്ട എന്നല്ല, ഖുർആനിനോടും സുന്നത്തിനോടും യോജിക്കുന്നവ അംഗീകരിക്കുകയും വിയോജിക്കുന്ന തള്ളിക്കളയുകയും ചെയ്യുക; ഈ രണ്ടിനത്തിലും പെടാത്തവയെ സത്യപ്പെടുത്താനോ നിഷേധിക്കാനോ പാടില്ല എന്നാണ് പണ്ഡിതന്മാർ ഈ ഹദീഥിനെ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞത് (ഫത്ഹുൽ ബാരി വാ: 10, പേജ് 28 നോക്കുക).

മേൽവിവരിച്ച തെളിവുകളുടെ പിൻബലത്തോടെ തന്നെ വിവിധ കാലങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്ത പ്രദേശങ്ങളിലായി പ്രബോധപ്രവർത്തനങ്ങളിലേർപ്പെട്ടിരുന്ന പണ്ഡിതന്മാർ മതതാരതമ്യ പഠനം നടത്തി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിച്ചതിന് ചരിത്രം സാക്ഷിയാണ്. നബി(ﷺ)യുടെ കാലഘട്ടം മുതൽ ഈ കാലംവരെ ഒരൊറ്റ തലമുറയും കണ്ണിമുറിയാതെ തുടർന്നുപോന്ന ഒരു പ്രവർത്തനമായി ഇതിനെ കാണാവുന്നതാണ്. അവരെല്ലാം ഇതിനെ ഒരു പാഴ്വേലയായി കാണുകയല്ല; പ്രബോധനത്തിനുള്ള മാർഗമായി ഗണിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

സൈദുബ്നു സാബിത്, അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംറബ്നുൽ ആസ്, അബ്ദുല്ലാഹിബ്നുസലാം, തമീമുദ്ദാരി, അദിയ്ബ്നു ഹാതിം, സൽമാനുൽ ഫാരിസി മുതലായ സ്വഹാബികളും മാലിക്ബ്നുദീനാർ, കഅ്ബൂൽ അഹ്ബാർ, വഹബുബ്നു മുനബ്ബിഹ്, അബ്ദുൽ മലിക്ബ്നു ജുരൈജ് തുടങ്ങിയ താബിഹുങ്ങളും ഖലീഫ ഹാറൂൻറഷീദ്, ദിറാബ്നു അംറ അൽഗത്ഫാനി, അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മുസ്ലിം ഇബ്നു ഖുതൈബ, അബൂൽഹസൻ അൽഅൾഅരി, ഇബ്നുഹസം,

ഇമാമുൽ ഹറമൈനി, ശൈഖുൽ ഇസ്ലാം ഇബ്നുതൈമിയ്യ, ഇബ്നു നൂൽ ഖയ്യിം, മുഹമ്മദ്ബ്നു അലി ശൗക്കാനി, റഹ്മത്തുല്ലാ കീറാനവി, മനാഉല്ലാഹ് അമൂത്സരി, ശൈഖ് റബീഅബ്നു ഹാദി അൽ മദ്ഖലി തുടങ്ങിയ പണ്ഡിതന്മാർ ഈ ശൃംഖലയിലെ ഏതാനും കണ്ണികൾമാത്രമാണ്. ലോകപ്രശസ്തമായ മദീന ഇസ്ലാമിക് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള മതതാരതമ്യപഠനം പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പഠിപ്പിക്കുന്ന കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്.

ചുരുക്കത്തിൽ,

1. പ്രബോധകൻ ഇതര മതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പഠിക്കുകയും ദർശനത്തിന് വേണ്ടിവരുന്ന ഘട്ടങ്ങളിൽ അവ ഉദ്ധരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഇസ്ലാം വിലക്കുന്നില്ല; പ്രത്യുത അംഗീകരിക്കുന്നു.

2. എതിരാളികളുടെ ആശയം ഉദ്ധരിക്കുകയും അവയെ പണ്ഡിതനായും ചെയ്യുന്ന ശൈഖി ഇസ്ലാമിക വിരുദ്ധമല്ല; മറിച്ച് ഖുർആനികമാണ്.

3. ഇതര മതസ്ഥരോട് നാം പരസ്പരം അംഗീകരിക്കേണ്ട ആശയങ്ങളിലേക്ക് കടന്നുവരുവാൻ ഖുർആൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

4. ഇതര മതസ്ഥരുടെ ന്യായവാദങ്ങൾക്ക് വ്യക്തമായ തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കുവാൻ ഖുർആൻ അവരോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

5. മുൻ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അനുയായികൾ അവയിൽ കൈകടത്തലുകൾ നടത്തി വികലമാക്കിയതായി ഖുർആൻ പറയുന്നു.

6. അന്തിമ പ്രവാചകനും സത്യദൂതനുമായ മുഹമ്മദ് നബിയെ പിൻപറ്റലാണ് മോക്ഷത്തിന്റെ മാർഗമെന്നും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് മുൻ വേദങ്ങളിൽ സന്തോഷവാർത്തയറിയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഖുർആൻ പറയുന്നു.

7. കൈകടത്തലുകൾക്ക് വിധേയമായ പൂർവ്വ വേദഗ്രന്ഥങ്ങളെ അവയുടെ ആശയം സത്യസന്ധമായി അവതരിപ്പിക്കുകവഴി ഖുർആൻ സംരക്ഷിക്കുകയാണെന്ന് ഖുർആൻ സ്വയം അവകാശപ്പെടുന്നു.

8. നബി(ﷺ) ജൂത-ക്രിസ്ത്യാനികളോടും മക്കാമുശ്ശികുകളോടും സംവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

9. ഇതര മതസ്ഥരോട് നല്ല രീതിയിൽ സംവദിക്കാൻ ഖുർആൻ കൽപിക്കുന്നു.

10. സ്വഹാബത്തിന്റെ കൂട്ടത്തിലും താബിഹുങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിലും പിൻതലമുറക്കാരായ മറ്റ് പണ്ഡിതന്മാരിലും ഇതര മതങ്ങളെക്കുറിച്ച് അറിവുള്ളവരും ഗ്രന്ഥം രചിച്ചവരും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

മതതാരതമ്യപഠനം എന്തിന്?

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزَلَ إِلَيْكُمُ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

1. “വേദക്കാരോട് ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിലല്ലാതെ നിങ്ങൾ സംവാദം നടത്തരുത്. അവരിൽനിന്ന് അക്രമം പ്രവർത്തിച്ചവരോടൊഴികെ. നിങ്ങൾ (അവരോട്) പറയുക: ഞങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും നിങ്ങൾക്ക് അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടതിലും ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ദൈവവും നിങ്ങളുടെ ദൈവവും ഒരുവനാകുന്നു. ഞങ്ങൾ അവന് കീഴ്പ്പെട്ടവരുമാകുന്നു” (29:46).

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

“യുക്തിദീക്ഷയോടുകൂടിയും സദുപദേശം മുഖേനയും നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ മാർഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുക. ഏറ്റവും നല്ലരീതിയിൽ അവരുമായി സംവാദം നടത്തുകയും ചെയ്യുക. തീർച്ചയായും നിന്റെ രക്ഷിതാവ് തന്റെ മാർഗം വിട്ട് പിഴച്ചുപോയവരെപ്പറ്റി നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ. സന്മാർഗം പ്രാപിച്ചവരെപ്പറ്റിയും അവൻ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നവനത്രെ” (16:125), എന്നീ വചനങ്ങളിലൂടെ അല്ലാഹു കൽപിച്ചതനുസരിച്ച് ഇതര മതസ്ഥരോട് ദഅ്വത്ത് (പ്രബോധനം) നിർവഹിക്കുവാനും നല്ലരീതിയിൽ സംവദിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി.

2. പ്രബോധിത സമൂഹത്തെയും അവരുടെ വിശ്വാസാചാരങ്ങളെയുംകുറിച്ചുള്ള അറിവ് പ്രബോധന പ്രവർത്തനത്തിലെ ഒരു മുതൽ

കൂട്ടാണ്. ദഅ്വത്തിന് കൂടുതൽ സ്വീകാര്യതയുണ്ടാകുവാനും സത്യവും അസത്യവും എളുപ്പത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യാനും പ്രബോധകന് അത് സഹായകവുമാണ്.

മുആദി(ﷺ)നെ യമനില്പേക്ക് പ്രബോധനത്തിനയച്ചുകൊണ്ട് നബി (ﷺ) പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്.

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ مُعَاذًا قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ..... (البخاري , ومسلم)

“വേദക്കാരിൽപെട്ട ഒരു വിഭാഗത്തിലേക്കാണ് നീ ചെല്ലുന്നത്. അതിനാൽ ആരാധനക്കർഹൻ അല്ലാഹു മാത്രമാണെന്നും ഞാൻ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നുമുള്ള സത്യസാക്ഷ്യത്തിലേക്ക് നീ അവരെ ക്ഷണിക്കുക” (ബുഖാരി, മുസ്ലിം).

3. പൂർവ്വ മതാനുയായികളുടെ വ്യതിയാന കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്താനും അവ സൂക്ഷിക്കുവാനും സാധിക്കുന്നു. ഹുദൈഫ(ﷺ) പറയാറുണ്ടായിരുന്നതുപോലെ

عن أبي إدريس الخولاني أنه سمع حذيفة بن اليمان يقول كان الناس يسألون رسول الله صلى الله عليه وسلم عن الخير وكنت أسأله عن الشر مخافة ان يدركني..... (البخاري ومسلم)

“ജനങ്ങൾ നബി (ﷺ)യോട് നന്മയെക്കുറിച്ച് ചോദിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ തിന്മയെ കുറിച്ചായിരുന്നു ചോദിച്ചിരുന്നത്. തിന്മ എന്നെ ബാധിക്കുമോ എന്ന ഭയം കാരണത്താൽ (അതിനെ സൂക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടി)” (ബുഖാരി മുസ്ലിം).

4.മതതാരതമ്യ പഠനത്തിലൂടെ സത്യമതത്തെ കണ്ടെത്തുവാൻ ഇതര മതസ്ഥർക്ക് അവസരം സൃഷ്ടിക്കുവാനും ഇസ്ലാമിന്റെ ശരിയായ രൂപം വ്യക്തമാക്കുവാനും സാധിക്കുന്നു. അതോടൊപ്പം സത്യമതത്തിന്റെ അനുയായികൾക്ക് വിശ്വാസദൃഢീകരണത്തിനും സഹായകമാകുന്നു.

5. മറ്റ് മതസ്ഥരുടെ വിശ്വാസ-ആചാര-അനുഷ്ഠാനങ്ങളും മത ചിഹ്നങ്ങളും മനസ്സിലാക്കുന്നതിലൂടെ അവയോട് സാദൃശ്യപ്പെടാതെ ഇസ്‌ലാമിന്റെ തനതായ വ്യക്തിത്വം കാത്തുസൂക്ഷിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു.

6. പൂർവ്വ മതങ്ങളിൽ അനുയായികൾ വരുത്തിയ കൈകടത്തലുകൾ ഉദാഹരണസഹിതം ബോധ്യപ്പെടുമ്പോൾ അല്ലാഹു അറിയിച്ച അവരുടെ കൈകടത്തലുകളെക്കുറിച്ച് മൊത്തത്തിലുള്ള ഒരു ധാരണ എന്നതിലുപരി വിശദമായ വിവരവും വിശ്വാസവും കൈവരുന്നു.

7. മറ്റു മതങ്ങളെക്കാൾ അല്ലാഹുവിന്റെ മതമായ ഇസ്‌ലാമിനുള്ള മഹത്വവും പ്രത്യേകതകളും മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് മതതാരതമ്യപഠനത്തിലൂടെ സാധിക്കുന്നു.

സംശയവും മറുപടിയും:

ചോ: ഉമറി(رضي الله عنه)ന്റെ കയ്യിൽ ചില വേദഭാഗങ്ങൾ കണ്ടപ്പോൾ നബി(ﷺ) ദേഷ്യപ്പെട്ട് സംസാരിച്ചതിനെക്കുറിച്ചും വേദക്കാരോട് ചോദിക്കുന്നതിനെ വിലക്കിക്കൊണ്ടുള്ള റിപ്പോർട്ടുകളെക്കുറിച്ചും എന്ത് പറയുന്നു?

ഉ: മറ്റു വേദങ്ങളുദ്ധരിക്കുന്നത് വിലക്കുന്ന നബിവചനങ്ങളെക്കുറിച്ച് പണ്ഡിതന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് വിലക്കുകൾ ആദ്യകാല നിയമമായിരുന്നു എന്നാണ്. പിന്നീടത് അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് നബി(ﷺ) തന്നെ പറയുകയുണ്ടായി: “ഇസ്‌റാഇൽ സന്തതികളിൽനിന്ന് നിങ്ങളുദ്ധരിച്ച് കൊള്ളുക; കൃപ്തമില്ല”.

മറ്റൊരു വിശദീകരണം ഇപ്രകാരമാണ്-

قال ابن بطال عن المهلب : هذا النهي إنما هو في سؤالهم عما لا نص فيه لأن شرعنا مكتف بنفسه فإذا لم يوجد فيه نص ففي النظر والاستدلال غنى عن سؤالهم ولا يدخل في النهي سؤالهم عن الأخبار المصدقة لشرعنا والأخبار عن الأمم السالفة. (فتح الباري: ج :

17, ص: 186)

ഇബ്നു ബതാൽ മുഹല്ലബിൽ നിന്നും ഉദ്ദരിക്കുന്നു: “നമ്മുടെ ശരീഅത്തിനെവിട്ട് മതകാര്യങ്ങളിൽ അവരോട് ചോദിച്ച് അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനെയാണ് വിലക്കിയിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ നമ്മുടെ മതത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളോ പൂർവ സമൂഹങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരണങ്ങളോ അവരോട് ചോദിക്കുന്നതിന് ഈ വിലക്ക് ബാധകമല്ല. (ഫത്ഹുൽ ബാരി: 17/186)

അതായത് ഖുർആനിന്റെയും സുന്നത്തിന്റെയും ആശയങ്ങൾക്ക് പിൻബലം നൽകുന്ന ഇതരവേദവാക്യങ്ങളുദ്ധരിക്കുന്നതിന് ഇവ എതിരല്ല. പൂർവകാല മുസ്ലിം പണ്ഡിതന്മാരുടെ പ്രവർത്തനവും അതാണ് വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ഖുർആനും ഹദീസും കയ്യൊഴിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഇതരവേദപഠനം നാമൊട്ട് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നുമില്ല.

ചുരുക്കത്തിൽ ഓരോ വിശ്വാസിയും തന്റെ കഴിവിനനുസരിച്ച് മറ്റുള്ളവരെ നന്മയിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുവാൻ പരിശ്രമിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനായി പരസ്പരം കൂട്ടുചേർന്ന് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് കൂടുതൽ ഫലപ്രദവും ഇസ്ലാം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച നന്മയുമാണ്. ഖുർആനിലേക്കും സുന്നത്തിലേക്കും ക്ഷണിക്കുമ്പോൾ അതിന് സഹായകമായ മറ്റ് വിജ്ഞാനങ്ങളുണ്ടാവുന്നതും ഇതര മതസ്ഥരോട് സംവദിക്കുമ്പോൾ അവരംഗീകരിക്കുന്ന പ്രമാണങ്ങൾ കൂടി ഫലപ്രദമായി ഉദ്ധരിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതും പ്രബോധകന്റെ വിജയത്തോടെപ്പം പ്രബോധന വീഥിയിലെ മുതൽകൂട്ടുമായിരിക്കും. സത്യമത പ്രബോധനത്തിനു വേണ്ടി പരമാവധി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് ജീവിതം മുന്നേട്ടു നയിക്കുകയും ഈ മാർഗത്തിൽ നിലകൊണ്ടു തന്നെ മരണപ്പെടുകയും പ്രബോധനരംഗത്ത് ത്യാഗങ്ങൾ സഹിച്ച പ്രവാചകന്മാരോടും അനുചരന്മാരോടും രക്തസാക്ഷികളോടുമൊപ്പം സ്വർഗത്തിൽ ഒരുമിച്ചു കൂടുകയും ചെയ്യാൻ അല്ലാഹു നമ്മെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ.

***

ദർശനം:

പ്രാധാന്യവും പ്രയോഗവും

ഷമീർ മദിനി

പ്രവാചകന്മാരുടെയും നിർവഹിച്ച ദൗത്യമാണ് ദർശനം. അവസാനനാളുകളിലുള്ള മനുഷ്യർക്ക് സത്യമതത്തിന്റെ സന്ദേശമെത്തിക്കേണ്ട ബാധ്യത മുസ്ലിം സമൂഹത്തിന്റേതാണെന്നാണ് പ്രമാണങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ഇസ്ലാമിക പ്രബോധന പ്രവർത്തനങ്ങളെ മരവിപ്പിക്കുവാനാണ് ശത്രുക്കൾ എക്കാലവും പരിശ്രമിച്ചു പോന്നിട്ടുള്ളത്. ദർശനത്തെക്കുറിച്ച് തെറ്റിദ്ധാരണകൾ സൃഷ്ടിച്ച് യുവാക്കളെ നിഷ്ക്രിയരാക്കുന്നവർ പ്രമാണങ്ങളെ വളച്ചൊടിച്ച് അവതരിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. എന്താണ് ദർശനത്തെയും ആരാണ് ദർശനം ചെയ്യേണ്ടതെന്നും എങ്ങനെയാണത് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതെന്നും പ്രമാണങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ പരിശോധിക്കപ്പെടുന്നു. ദർശന പ്രവർത്തനങ്ങളെ മരവിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നവരുടെ വാദമുഖങ്ങൾക്കുള്ള പ്രമാണബദ്ധമായ മറുപടി.